

ОПШТИНА НЕГОТИН

ПЛАН
УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ
НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ НЕГОТИН

2008. НЕГОТИН

САДРЖАЈ

1. УВОД	5
1.1. Национална стратегија управљања отпадом	7
1.1.1. Циљеви националне стратегије управљања отпадом.....	7
1.1.2. Кључни принципи управљања отпадом	8
1.1.3. Опције управљања отпадом	10
1.1.4. Систем сакупљања отпада	11
1.2. Циљеви плана	16
2. ПРАВНИ ОКВИР	17
2.1. Одговорности у управљању отпадом	17
2.2. Национални прописи у области управљања отпадом	19
2.3. Законодавство ЕУ у области отпада	23
3. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ОПШТИНИ	29
3.1. Територија и становништво	29
3.1.1. Географски положај и величина општине	29
3.1.2. Климатски услови	30
3.1.3. Природни потенцијал	31
3.1.4. Комунална делатност	31
3.2. Економска и привредна активност општине	32
3.2.1. Привредна инфраструктура	32
3.2.2. Привреда општине Неготин	33
4. ПОСТОЈЕЋА ПРАКСА У УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ	36
4.1. Институционални оквир за управљање отпадом	36
4.1.1. Организација локалне самоуправе	36
4.1.2. Одговорност за управљање отпадом	37
4.2. Организација управљања отпадом	39
4.3. Врсте, количине и састав отпада	42
4.3.1. Количине сакупљеног комуналног отпада	45
4.3.2. Састав комуналног отпада	48
4.3.3. Краткорочно утврђивање количина и састава отпада	50
4.4. Сакупљање и транспорт отпада	52
4.4.1. Размештај и врсте судова за сакупљање отпада	53
4.4.2. Транспорт и динамика одношења отпада	57
4.5. Рециклажа отпада	70
4.6. Друге опције третмана	72
4.7. Одлагање отпада	73
4.7.1. Анализа положаја постојеће депоније	74
4.7.2. Санација депоније	75
4.7.3. Регионално решавање проблема депоновања отпада	77
4.7.4. Дивље депоније	77

4.8. Индустриски, опасан и биохазардан отпад	78
4.8.1. Индустриски и опасан отпад	78
4.8.2. Биохазардни отпад	81
4.9. Цене и трошкови садашњег сакупљања	84
4.9.1. Економски инструменти у области заштите животне средине	84
4.9.2. Прикупљање отпада организовано од стране локалне самоуправе	85
4.9.3. Прикупљање отпада организовано од стране предузетника и грађана	88
5. СТРАТЕШКИ ОКВИР И ПОТРЕБНЕ ПРОМЕНЕ	91
5.1. Процена будућих количина отпада	91
5.2. Институционалне промене	95
5.2.1. Подела одговорности и децентрализација	96
5.2.2. Јачање институционалне структуре и секторска интеграција	96
5.2.3. Методе планирања и финансијско управљање	97
5.2.4. Укључивање приватног сектора	98
5.3. Предлог организационе структуре система управљања отпадом	99
5.3.1. Регионална санитарна депонија	99
5.4. План сакупљања отпада (Региони опслуживања, учесталост, врста и количина отпада, тип возила)	100
5.4.1. Опрема за сакупљање отпада	101
5.4.2. Сакупљање кабастих материјала	102
5.5. Претоварне станице за локално сакупљање у општини	102
5.6. Систем раздвајања и рециклаже отпада и друге опције третмана	104
5.6.1. Систем раздвајања и рециклаже отпада	104
5.6.2. Компостирање	107
5.6.3. Инсинерација	107
5.7. Комерцијални и индустриски отпад	108
5.8. Посебни токови отпада	108
5.8.1. Батерије и акумулатори који садрже опасне супстанце	109
5.8.2. Отпадна уља	109
5.8.3. Неупотребљива возила	110
5.8.4. Отпадне гуме	110
5.8.5. Отпадна електронска и електрична опрема и флуоресцентне цеви које садрже живу	110
5.8.6. Одлагање РСВ и РСТ	111
5.8.7. Органски отпад	111
5.8.8. Амбалажа и амбалажни отпад	111
5.9. Санација сметлишта	112

6. ЕКОЛОШКИ НАЈБОЉЕ ПРАКТИЧНЕ ОПЦИЈЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ	113
6.1. Интегрални систем збрињавања отпада	113
6.1.1. Превенција настајања отпада	114
6.1.2. Коришћење отпада	114
6.1.3. Технички третман отпада	118
6.1.4. Депоновање отпада	119
6.2. Захтевана инфраструктура	119
6.2.1. Организовати систем сакуољања и транспорта отпада	119
6.2.2. Изградња нових објеката	120
7. ФИНАНСИЈСКА АНАЛИЗА И ПРОЦЕНА ТРОШКОВА	120
7.1. Инвестициони трошкови	120
7.1.1. Санација постојеће депоније	121
7.1.2. Трансфер станица	122
7.1.3. Регионална депонија	123
7.2. Оперативни трошкови	123
7.3. Трошкови сакупљања, транспорта и одлагања	124
8. СОЦИО - ЕКОНОМСКИ АСПЕКТИ	125
8.1. Социјални аспекти	125
8.2. Развијање јавне свести	126
8.3. Учешће јавности	128
8.4. Финансијске могућности општине и корисника	132
9. АКЦИОНИ ПЛАН ЗА ИМПЕМЕНТАЦИЈУ ПЛАНА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ	133
Закључак	135
Речник термина	136
П р и л о з и:	138
Прилог 1.	139
Прилог 2.	140
Прилог 3.	142
Прилог 4.	143
Прилог 5.	144
Прилог 6.	145
Прилог 7.	146
Прилог 8.	147
Прилог 9.	148
Прилог 10.	149

1. У В О Д

На основу **ОДЛУКЕ О ПРИСТУПАЊУ ИЗРАДИ ЛОКАЛНОГ ПЛАНА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ НЕГОТИН**, број: 352-321/2006-I од 28.12.2006.године, приступило се изради локалног плана управљања отпадом .

План управљања отпадом је практичан документ који може помоћи нашој општини у бољем управљању отпадом, како на градском, тако и на сеоском подручју.

План ће нам помоћи да:

- Дефинишемо и спознамо нашу постојећу и важећу праксу у управљању отпадом
- Идентификујемо проблеме и мањкавости у садашњем систему
- Идентификујемо могућности за побољшање постојећег система
- Поставимо приоритете у потребним акцијама у циљу решавања проблема и увођења побољшања
- Измеримо напредак при увођењу побољшања
- Идентификујемо потребне ресурсе за изградњу буџета и редослед спровођења активности у складу са финансијским могућностима
- Ревидирамо и модификујемо приоритете након доношења плана
- Предложимо највиши ниво заштите здравља грађана и заштите животне средине .

План управљања отпадом превасходно третира кућни отпад, но планом се такође обрађује и опасан отпад, кога такође има у нашој општини.

На овом степену економског развоја у општинама у Србији, није могуће развити потпуни интегрисани систем управљања отпадом, како је предложен Националном стратегијом за управљање отпадом, али без обзира на наведено, могуће је укључити читав низ мера у циљу побољшања система управљања отпадом у општини.

Препознато је да постоји потреба за успостављање интегрисаног система у сакупљању и коришћењу правих података о стању отпада, да би се могли решити многи захтеви у циљу побољшања управљана отпадом.

Важан елемент у стварању плана управљања отпадом је укључивање свих заинтересованих учесника:

- Локална власт преко Савета месних заједница и инспекцијских служби,
- Школство,
- Јавност,
- Мала и средња индустријска предузећа,
- Индустрија,
- Приватни рециклери

План управљања отпадом ће успоставити шире сагледавање управљања отпадом у целој општини. Оно што је важно, не треба га сагледавати као изолован план у општини, већ га треба посматрати као погонску силу и као један од неопходних планова који доприноси подизању свести становника, одрживом развоју општине и економском бољитку. План управљања отпадом у општини Неготин и неколико других докумената о политици развоја и других иницијатива међусобно утичу једни на друге.

Овај план ће имати кључну улогу у интеграцији развојних програма, стратегија и других планова који су донети од стране локалне власти.

Наш План управљања отпадом ће подржати и предлоге за побољшање управљања отпадом у циљу добијања кредита. Донатори и агенције који су ангажовани на обезбеђењу финансијских средстава увек дају предност захтевима за кредите и донације (рецимо за набавку опреме, затварање сметлишта и сл.) општинама које имају успешно израђене и дефинисане планове за управљање отпадом.

План ће помоћи нашој општини да побољша управљање отпадом успостављањем система превенције настајања отпада, поновног коришћења материјала, рециклаже, сакупљања опасног кућног отпада и сл.

1.1 Национална стратегија управљања отпадом

Дугорочна стратегија Републике у области заштите животне средине је да побољша квалитет живота становништва омогућавајући жељене услове и очување природне животне средине засноване на одрживом управљању животном средином.

Влада Републике Србије је 4. јула 2003. године усвојила Националну Стратегију управљања отпадом која је први интегрални документ за управљање отпадом усаглашен са принципима Европске политике управљања отпадом. Циљ Националне стратегије је да развије оквир који ће омогућити да управљање отпадом у нашој земљи, дугорочно гледано, достигне европске стандарде. У наредној фази Национална стратегија мора бити подржана већим бројем имплементацијских планова за сакупљање, транспорт, третман и одлагање контролисаних отпада.

Национална стратегија управљања отпадом представља базни документ који обезбеђује услове за рационално и одрживо управљање отпадом којим се дефинишу циљеви, принципи и опције управљања отпадом, стратешки правци и приоритетне активности на њиховој имплементацији, законодавноправним активностима и институционалном јачању.

Кључни принципи дефинисани у Националној стратегији морају се узети у обзир при установљавању одрживе сутрашњице за управљање отпадом. Увођењем основних принципа у управљање отпадом датих у Стратегији, на пример, примена принципа превенције, принципа одвојеног сакупљања отпадних материјала, принципа неутрализације опасног отпада, принципа загађивач плаћа, успостављање хијерархије у управљању отпадом, принципа регионалног приступа одлагању отпада и рехабилитације постојећих депонија и сметлишта, довешће до увођења основних принципа применљивих у ЕУ и заштитиће животну средину и долазеће генерације.

Хијерархија отпада омогућава теоријски оквир унутар којег се успостављају најпожељније опције управљања отпадом. Постојећа пракса управљања отпадом је обрнута у односу на хијерархију. Циљеви одрживог управљања отпадом подразумевају минимизирање количине произведеног отпада на извору, а тиме и удео количине отпада који се може поново употребити, рециклирати и искористити. Удео отпада који се одлаже на депонију треба смањивати.

У циљу успостављања ових принципа, Национална стратегија управљања отпадом у Србији утврђује регионалне процесе који укључују стварање 29 региона за управљање отпадом. Стратегија је усвојена као основни механизам за развој одрживог управљања отпадом.

Важно је нагласити да је Национална стратегија управљања отпадом документ који препоручује, а не обавезује на одређена техничка решења, технолошке поступке, локалитете и концепције.

1.1.1 Циљеви Националне стратегије управљања отпадом

Стратешки циљеви управљања отпадом:

- Одређују основну оријентацију управљања отпадом за наредни период, као резултат развоја економије, индустрије и пољопривреде;
- Одређују основну оријентацију управљања отпадом на бази стратешких планова ЕУ;
- Одређују хијерархију могућих опција управљања отпадом;
- Усмерава активности у хармонизацији законодавства која је, услед тржишних захтева, неизбежна у процесу приближавања законодавству ЕУ;
- Идентификује одговорности за отпад и значај и улогу власничког усмеравања капитала;
- Успоставља циљеве управљања отпадом за краткорочни и дугорочни период;
- Одређује улогу и задатке појединим друштвеним факторима.

Посебни циљеви у управљању отпадом су:

- Рационално коришћење сировина и енергије и употреба алтернативних горива из отпада;
- Смањење опасности од депонованог отпада за будуће генерације;
- Ангажовање домаћег знања и домаћих економских потенцијала у успостављању система управљања отпадом;
- Имплементација ефикасне административне и професионалне организације;
- Осигурање стабилних финансијских ресурса и подстицајних механизма за инвестирање и спровођење активности према принципима загађивач плаћа и/или корисник плаћа;
- Имплементација информационог система који покрива све токове, количине и локације отпада, постројења за третман, прераду и искоришћење материјала из отпада и постројења за одлагање отпада;
- Повећање броја становника обухваћених системом сакупљања комуналног отпада;
- Успостављање стандарда за третман отпада;
- Смањење, поновно коришћење, рециклажа и регенерација отпада;
- Смањење опасности од отпада, применом најбољих расположивих техника и супституцијом хемикалија који представљају ризик по животну средину и здравље људи;
- Развијање јавне свести на свим нивоима друштва у односу на проблематику отпада;
- Одрживо управљање отпадом.

Имплементацијом стратегије постиже се:

- Заштита и унапређење квалитета животне средине у целини и стања њених чиниоца;
- Заштита здравља људи;
- Заштита изворишта питке воде;
- Успостављање принципа одрживог развоја и даља интеграција бриге о животној средини у секторске политике;
- Побољшање образовања о заштити животне средине и развијање јавне свести;
- Примена економских принципа и развој економских приступа у све планове и циљеве заштите животне средине.

1.1.2 Кључни принципи управљања отпадом

Приликом успостављања и имплементације стратегије управљања отпадом морају се узети у обзир кључни принципи. То су:

- Принцип одрживог развоја
- Принцип близине и регионални приступ управљању отпадом
- Принцип предострожности
- Принцип загађивач плаћа
- Принцип хијерархије у управљању отпадом
- Принцип примене најпрактичнијих опција за животну средину
- Принцип одговорности произвођача.

Принцип одрживог развоја

Термин одрживи развој је развој који се одвија на начин да испуњава потребе садашњих генерација без угрожавања могућности будућих генерација да остварују своје сопствене потребе.

Један од основа одрживог управљања природним вредностима и заштите и унапређивања животне средине је смањење, поновно коришћење, рециклажа и регенерација отпада.

Одрживо управљање отпадом значи ефикасније коришћење ресурса, смањење количине произведеног отпада и када је отпад већ произведен, поступање са њим на такав начин да то допринесе циљевима одрживог развоја.

Принцип близине и регионални приступ управљању отпадом

Принцип близине значи да отпад треба третирати или одложити што је могуће ближе тачки његовог настајања. Приликом избора локација постројења за третман и локације за одлагање, треба поштовати принцип близине у циљу спречавања нежељеног утицаја транспорта отпада на животну средину.

Регионално управљање отпадом подразумева да одређене регије треба да развију своје стратешке планове за управљање отпадом, узимајући у обзир законодавство ЕУ, на бази политике и принципа управљања отпадом на националном нивоу. Важно је истаћи да регион у овом контексту не означава административну целину, већ интересно повезану групу општина које у решавању проблема управљања отпадом проналазе заједничке циљеве дугорочне сарадње.

Принцип предострожности

Принцип предострожности значи да “уколико постоји могућност озбиљне или неповратне штете, недостатак пуне научне поузданости не може бити разлог за непредузимање мера за спречавање деградације животне средине”.

Принцип загађивач плаћа

Принцип загађивач плаћа значи да загађивач мора да сноси пуне трошкове последица својих акција. Потенцијални трошкови третмана и одлагања отпада се морају рефлектовати у цени производа и наплатама везаним за управљање отпада.

Принцип хијерархије управљања отпадом

Хијерархија управљања отпадом представља редослед приоритета у пракси управљања отпадом:

- Превенција стварања отпада и редуција - минимизација коришћења ресурса и смањење количина и/или опасних карактеристика генерисаног отпада
- Поновна употреба - поновно коришћење производа за исту или другу намену
- Рециклажа - поновни третман отпада ради коришћења као сировине у производњи истог или различитог производа
- Искоришћење - искоришћење вредности отпада кроз компостирање, производњу/поврат енергије и друге технологије
- Одлагање отпада - уколико не постоји друго одговарајуће решење, одлагање отпада депоновањем или спаљивањем без искоришћења енергије.

Принципе треба разматрати повезано са другим принципима, као што је принцип најпрактичнијих опција за животну средину.

Остали принципи

Поред наведених принципа, за развој и имплементацију ове стратегије, неопходно је узети у обзир следеће:

- Принцип примене најпрактичнијих опција за животну средину
- Принцип одговорности произвођача
- Постизање и одржавање ефективне равнотеже између економског развоја и заштите животне средине
- Стварање отвореног и флексибилног тржишта за услуге управљања отпадом
- Обезбеђење имплементације стратегије
- Увек кад је могуће, користити економске инструменте, пре него правне, у циљу иницирања и подстицања промена које су у складу са овим стратешким циљевима.

1.1.3 Опције управљања отпадом

Концепт хијерархије управљања отпадом указује да је најефективније решење за животну средину смањење стварања отпада. Међутим, тамо где даље смањење није практично применљиво, производи и материјали могу бити искоришћени поново, било за исту или другу намену. Уколико та могућност не постоји, отпад се даље може искористити кроз рециклажу или компостирање, или кроз добијање енергије. Само ако ни једна од претходних опција не даје одговарајуће решење отпад треба одложити на депонију.

Смањење отпада на извору

Смањење отпада тј. редукција на извору мора бити осмишљена у фази пројектовања, преко израде, паковања, до транспорта и пласмана производа. Потрошачи такође треба да активно учествују у редукцији отпада куповином производа са мање амбалаже. Влада треба да буде носилац политике редукције отпада.

Поновна употреба

Неки производи су специфично дизајнирани да буду коришћени више пута. Увођењем прописа о амбалажи у ЕУ, постоји подстицај произвођачима да размотре примену амбалаже за вишеструку употребу. Поновним коришћењем производа смањују се трошкови за произвођаче и потрошаче, штеди се енергија и сировине и смањују трошкови одлагања.

Веома је важан број поновних употреба, односно оцена животног циклуса производа.

Рециклажа

Рециклажом се остварују изузетно значајни технички, еколошки и економски ефекти: смањење количина индустријског и комуналног отпада који се мора одложити на депоније, смањење утрошка базних сировина, уштеда енергије, продужење века коришћења постојећих депонија, значајно успоравање процеса исцрпљивања природних ресурса итд.

Компостирање

Компостирање је брзо, али делимично, разлагање влажне, чврсте органске материје, отпада од хране, баштенског отпада, папира, картона, помоћу аеробних микроорганизама и под контролисаним условима. Као производ добија се користан материјал, сличан хумусу, који нема непријатан мирис и који се може користити као средство за кондиционирање земљишта или као ђубриво.

Обзиром на Директиву о депонијама ЕУ и забрану одлагања биодеградабилног отпада на депоније, компостирање је добило на значају као алтернативна опција третмана биодеградабилног отпада.

Анаеробна дигестија

Разлагање органског дела чврстог отпада у гасове са високим уделом метана може се остварити путем анаеробног разлагања или анаеробне ферментације. Процесом разлагања настају биогаз, компост и вода.

Остали системи третмана отпада

Националном стратегијом управљања отпадом сагледане су и друге опције третмана отпада из реда нових технологија и то: инсинерација, пиролиза, гасификација, плазма процес итд.

Одлагање отпада на депоније

Санитарне депоније представљају санитарно-технички уређен простор за одлагање отпада где се одређеним технолошким поступцима отпад компактира до најмање практичне запремине и покрива слојем инертног материјала. Депоновање отпада на санитарној депонији укључује низ различитих поступака и активности тј. на депонији мора да постоји вага за мерење количине отпада, лабораторија са основном опремом, дренажни систем за прикупљање, контролу и третман процедурних вода, систем сакупљања и третман депонијског гаса, одговарајућа подлога и др. На депонији се одлаже отпад који настаје на јавним површинама, у домаћинствима, у процесу производње, у промету или употреби, а који нема својства опасних материја и не може се рационално користити као индустријска сировина или енергетско гориво.

1.1.4 Систем сакупљања отпада

Систем сакупљања обухвата контејнере за отпад, опрему и возила за примарно и секундарно сакупљање, организацију и стварање тимова радника за сакупљање.

Трансфер станице

Изградњом регионалних санитарних депонија и постројења за третман отпада, јавља се и потреба за трансфер станицама које ће омогућити економичан превоз отпада на већим удаљеностима, од локације стварања до дестинације одлагања.

Најподесније локације за градњу трансфер станица могу бити службене депоније, затворена сметлишта и сл., с обзиром да транспортне руте већ постоје и да за њих постоје урбанистичке и грађевинске дозволе које се односе на управљање отпадом.

Рециклажни центри

Успостављање система рециклаже у Србији ће се базирати на стварању центара за рециклажу. Увођењем интегралног управљања општинским отпадом у Србији, многобројне општине ће наћи интерес у изградњи регионалног система управљања отпадом и успостављању регионалних организација за управљање отпадом. Интенција је да ће регионалне организације за управљање отпадом успоставити шеме за раздвајање на месту настајања и раздвојено сакупљање рециклабилних компоненти.

Региони за управљање отпадом

Метод коначног одлагања некорисног и неопасног чврстог комуналног отпада је одлагање на регионалне санитарне депоније у комбинацији са трансфер станицама и рециклажним центрима. Формирање региона у функцији изградње регионалних депонија и мреже трансфер станица зависи од више фактора, у првом реду од величине и структуре општина и од саобраћајне повезаности унутар региона, као хипотетичке основе за испитивање осталих карактеристика и параметара који су од значаја за вредновање повољности одређених простора за лоцирање регионалних депонија и установљивање комплементарних садржаја.

Регионалне санитарне депоније

Резултати досадашњих анализа простора Србије, полазећи од постављених региона и анализе кључних карактеристика простора Србије, показују да је могуће изградњом 29 регионалних депонија и 44 трансфер станица формирати рационалну мрежу за сакупљање, транспорт и одлагање општинског чврстог отпада. Анализа функционално-просторних и других карактеристика простора вршена је кроз седам група карактеристика: насеља и саобраћајна мрежа, заштићена подручја, подаци о водама, подаци о рељефу, педолошке карактеристике и размештај шума, подаци о геологији, геоморфологији и инжењерско-геолошки подаци, климатске карактеристике и посебне карактеристике (до сада предузете активности на изградњи санитарне депоније, постојање деградираних терена и постојање расположивог простора).

Постојеће локације за одлагање отпада на територији Републике Србије могу се поделити у 4 категорије, што је приказано у Табели број 1.1.

Табела број 1.1 - Категоризација локација депоновања

Категорија	Карактеристике
• К 1	<ul style="list-style-type: none">• Велике санитарне депоније са потпуном опремом (дренажни системи и подлога са фолијом, системи за мониторинг и контролу филтрата и гаса на депонији)• Нови Пазар (није довршена), Смедеревска Паланка са Великом Планом (започета изградња, али није довршена), Врање (изграђена али нема Анализу утицаја на животну средину), Аранђеловац (започета изградња, али није довршена), Сремска Митровица (у изградњи), Крагујевац (започети радови)
• К 2	<ul style="list-style-type: none">• Званичне депоније које се могу користити у дужем временском периоду под условом да се изврши санација и уређење депоније према ЕУ стандардима• Београд, Суботица, Зрењанин, Трстеник, Крушевац, Сомбор, Нови Сад• Неке од ових локација имају неке карактеристике депонија ЕУ (нпр. дренажни систем, разуман приступни пут, капија и пријемни објект итд.)
• К 3	<ul style="list-style-type: none">• Званичне депоније - сметлишта које се још могу користити у периоду до 5 година, под условом да се претходно изврши санација са минималним мерама заштите• Младеновац, Лазаревац, Бачка Топола, Нова Црња, Нови Бечеј, Сечањ, Ада, Кањижа, Нови Кнежевац, Апатин, Кула, Озаци, Бачки Петровац, Беочин, Врбас, Пландиште, Жабал, Инђија, Стара Пазова, Шид, Владимирци, Крупањ, Лозница, Љиг, Велика Плана, Велико Градиште, Жагубица, Петровац, Пожаревац, Аранђеловац, Крагујевац, Лапово, Рача, Топола, Деспотовац, Јагодина, Рековац, Свилајнац, Бор, Неготин, Зајечар, Александровац, Брус, Варварин, Ћићевац, Бабушница, Димитровград, Прибој, Рашка, Сурдулица, Ниш

<ul style="list-style-type: none"> • К 4 	<ul style="list-style-type: none"> • Званичне депоније - сметлишта које не испуњавају ни минималне мере заштите, које су попуњене и које одмах треба санирати, затворити и рекултивисати • Барајево, Сопот, Обреновац, Житиште, Сента, Ковин, Кикинда, Панчево, Бела Црква, Вршац, Алибунар, Ковачица, Опово, Бачка Паланка, Бечеј, Чуруг (општина Жабал), Ђурђево (општина Жабал), Србобран, Темерин, Тител, Ириг, Врдник (општина Ириг), Пећинци, Рума, Сремска Митровица, Богатић, Коцељева, Љубовија, Шабац, Мали Зворник, Ваљево, Лајковац, Осечина, Уб, Смедерево, Смедеревска Паланка, Голубац, Кучево, Баточина, Ђуприја, Параћин, Кладово, Мајданпек, Доњи Милановац (општина Мајданпек), Бољевац, Књажевац, Соко Бања, Алексинац, Дољевац, Ражањ, Сврљиг, Блаце, Куршумлија, Прокупље, Бела Паланка, Пирот, Власотинце, Лебане, Медвеђа, Босилеград, Бујановац, Владичин Хан, Прешево, Сурдулица, Трговиште, Ариље, Бајина Башта, Пожега, Сјеница, Ужице, Чајетина, Горњи Милановац, Лучани, Чачак, Ивањица, Тутин, Краљево
---	---

Националном стратегијом је предвиђена изградња мрежа санитарних депонија, трансфер станица и рециклажних центара, што је приказано у Табелама 1.2. ,1. 3, 1. 4.

Табела број 1.2 - Мрежа регионалних депонија

Број региона	Обухваћене општине	Број станов.	Отпад тона/дан
1	Сомбор, Апатин, Кула, Оџаци	213.420	136,59
2	Суботица, Б.Топола, Мали Иђош, Србобран, Врбас	248.038	158,75
3	Кикинда, Кањижа, Н.Кнежевац, Чока, Сента, Ада, Бечеј, Н.Бечеј, Нова Црња	246.037	157,46
4	Нови Сад, Темерин, Жабал, С.Карловци, Беочин, Б.Петровац, Б.Паланка, Бач	470.314	301,00
5	Зрењанин, Житиште, Сечањ, Ковачица, Опово, Тител	241.720	154,70
6	С.Митровица, Шид, Ириг, Рума, Пећинци	218.150	139,61
7	Земун, Н.Београд, С.Пазова, Инђија	526.172	336,75
8	Панчево, Палилула, Стари Град, Врачар, Савски Венац	437.602	280,06
9	Вршац, Пландиште, Алибунар, Бела Црква	110.246	70,56
10	Шабац, Богатић, Владимирци, Лозница, Крупањ, М.Зворник	295.829	189,33
11	Звездара, Вождовац, Раковица, Чукарица, Гроцка	551.389	352,89
12	Смедерево, Пожаревац, Ковин, В.Градиште, Голубац, М.Црниће, Петровац, Жабари	278.509	178,25
13	Ваљево, Косјерић, Мионица, Уб, Коцељева, Осечина, Љубовија	206.484	132,15
14	Лазаревац, Љиг, Аранђеловац, Барајево, Обреновац, Лајковац	233.547	149,47
15	С.Паланка, Рача, В.Плана, Свилајнац, Младеновац, Сопот	210.323	134,60
16	Неготин , Мајданпек, Кладово, Кучево	109.283	69,94
17	Ужице, Бајина Башта, Пожега, Ариље, Ивањица, Чајетина	215.177	137,70
18	Чачак, Краљево, Г.Милановац, Лучани	311.029	199,06
19	Крагујевац, Топола, Кнић, Рековац	229.887	147,13
20	Јагодина, Ђуприја, Парћин, Ражањ, Деспотовац	220.951	141,41
21	Бор, Зајечар, Жагубица, Бољевац, Сокобања, Књажевац	207.486	132,79
22	Прибој, Пријеполје, Н.Варош	91.138	58,33
23	Крушевац, Ђићевац, Варварин, Трстеник, Врњачка Бања, Брус, Александровац	285.428	182,67
24	Ниш, Гаџин Хан, Сврљиг, Алексинац, Мерошина, Дољевац	384.106	245,83
25	Нови Пазар, Рашка, Тутин, Сјеница	229.887	147,13
26	Прокупље, Житорађа, Куршумлија, Блаце	109.948	70,37
27	Пирот, Димитровград Бела паланка, Бабушница	105.938	67,80
28	Лесковац, Лебане, Бојник, Медвеђа, Власотинце, Црна Трава	240.472	153,90
29	Врање, Владичин Хан, Сурдулица, Босилеград, Трговиште, Бујановац, Прешево	227.693	145,72

Табела број 1.3 - Мрежа трансфер станица

Број региона	Обухваћене општине	Број становн.	Отпад тона/дан
1	Кула	48.306	30,92
	Оџаци	35.474	22,70
2	Б.Топола, Мали Иђош	51.655	33,06
	Србобран, Врбас	63.625	40,72
3	Кањижа, Н.Кнежевац, Чока, Сента	79.846	51,10
	Бечеј, Н.Бечеј	67.758	43,36
	Нова Црња	12.661	8,10
4	Б.Паланка, Бач	77.039	49,30
5	Ковачица, Опово	38.824	24,85
	Тител	16.936	10,84
6	Шид	38.921	24,91
	Пећинци	21.472	13,74
7	С.Пазова, Инђија	117.054	74,91
9	Бела Црква	20.275	12,98
10	Лозница, Крупањ, М.Зворник	120.298	76,99
12	В.Градиште, Голубац, М.Црниће	44.112	28,23
	Петровац, Жабари	47.353	30,31
13	Косјерић	13.975	8,94
	Уб	31.924	20,43
	Коцељева	15.556	9,96
	Осечина	15.109	9,67
14	Љубовија	16.994	10,88
	Љиг	14.580	9,33
	Аранђеловац	48.071	30,76
	Обреновац	79.970	45,42
16	Мајданпек, Кучево	42.110	26,95
	Кладово	23.622	15,12
17	Бајина Башта	29.049	18,59
	Ивањица	35.297	22,59
18	Г.Милановац	47.588	30,48
19	Топола	25.173	16,11
21	Жагубица	14.752	9,44
	Бољевац, Сокобања	34.142	21,85
	Књажевац	37.015	23,69
23	Брус, Александровац	48.168	30,83
25	Рашка	26.891	17,21
	Сјеница	27.857	17,83
27	Димитровград	11.722	7,50
28	Лебане, Бојник	37.936	24,28
	Медвеђа	10.847	6,94
	Црна Трава	2.569	1,64
29	Босилеград	9.850	6,30
	Трговиште	6.354	4,07
	Бујановац, Прешево	78.612	50,31

Табела број 1. 4 - Мрежа рециклажних центара

Број региона	Обухваћене општине	Број становн.	Отпад тона/дан
РЕЦ 1	Сомбор, Апатин, Кула, Оџаци, Суботица, Б.Топола, Мали Иђош, Србобран, Врбас	461.458	295,34
РЕЦ 2	Кикинда, Кањижа, Н.Кнежевац, Чока, Сента, Ада, Бечеј, Н.Бечеј, Нова Црња	246.037	157,46
РЕЦ 3	Нови Сад, Темерин, Жабалъ, С.Карловци, Беочин, Б.Петровац, Б.Паланка, Бач	470.314	301,00
РЕЦ 4	Зрењанин, Житиште, Сечањ, Ковачица, Опово, Тител	241.720	154,70
РЕЦ 5	С.Митровица, Шид, Ириг, Рума, Пећинци, Шабац, Богатић, Владимирци, Лозница, Крупањ, М.Зворник	531.927	328,94
РЕЦ 6	Земун, Н.Београд, С.Пазова, Инђија, Звездара, Вождовац, Раковица, Чукарица, Гроцка	1.077.561	689,64
РЕЦ 7	Панчево, Палилула, Стари Град, Врачар, Савски Венац, Вршац, Пландиште, Алибунар, Бела Црква	547.848	350,62
РЕЦ 8	Смедерево, Пожаревац, Ковин, В.Градиште, Голубац, М.Црниће, Петровац, Жабари, С.Паланка, Рача, В.Плана, Свилајнац, Младеновац, Сопот	488.832	312,75
РЕЦ 9	Ваљево, Косјерић, Мионица, Уб, Коцељева, Осечина, Љубовија, Лазаревац, Љиг, Аранђеловац, Барајево, Обреновац, Лајковац	440.058	281,62
РЕЦ 10	Неготин, Мајданпек, Кладово, Кучево, Бор, , Жагубица, Бољевац, Сокобања, Књажевац	316.769	202,73
РЕЦ 11	Ужице, Бајина Башта, Пожега, Ариље, Ивањица, Чајетина, Чачак, Краљево, Г.Милановац, Лучани	526.206	336,76
РЕЦ 12	Крагујевац, Топола, Кнић, Рековац, Јагодина, Ћуприја, Параћин, Ражањ, Деспотовац	450.838	288,54
РЕЦ 13	Прибој, Пријеполје, Н.Варош, Нови Пазар, Рашка, Тутин, Сјеница	321.025	205,46
РЕЦ 14	Крушевац, Ћићевац, Варварин, Трстеник, Врњачка Бања, Брус, Александровац	285.428	182,67
РЕЦ 15	Ниш, Гаџин Хан, Сврљиг, Алексинац, Меровина, Дољевац, Прокупље, Житорађа, Куршумлија, Блаце	494.054	316,20
РЕЦ 16	Пирот, Димитровград, Бела Паланка, Бабушница	105.938	67,80
РЕЦ 17	Лесковац, Лебане, Бојник, Медвеђа, Власотинце, Црна Трава, Врање, Владичин Хан, Сурдулица, Босилеград, Трговиште, Бујановац, Прешево	468.165	299,62

1.2 Циљеви плана

Циљеви Плана управљања отпадом су да се минимизира утицај отпада на животну средину и да се побољша ефикасност коришћења ресурса на територији општине Неготин.

Кључни циљ Плана управљања отпадом је да допринесе одрживом развоју општине Неготин кроз развој система за управљање отпадом који ће контролисати стварање отпада, смањити утицај генерисаног отпада на животну средину, побољшати ефикасност ресурса, стимулисати инвеститоре, повећати економске могућности које настају из отпада и омогућити правилно одлагање отпада.

Специфични циљеви који подржавају кључни циљ:

- Развити принципе и план за развој у управљању отпадом и достићи садашње и будуће законске захтеве и циљеве Националне стратегије управљања отпадом у Србији
- Обезбедити да се систем управљања отпадом развије у складу са најприхватљивијим опцијама за животну средину које укључују принципе одрживог развоја и интегралног управљања отпадом
- Обезбедити довољно флексибилности у плану ради могућности примене нових технологија за третман отпада ради осигурања оптималног искоришћења
- Повећати ефикасност услуга
- Увести стандарде за одлагање којим би се унапредило здравље грађана
- Проширити услуге на подручја која нису обухваћена системом прикупљања отпада
- Обезбедити да планирање отпада пружи јасан, транспарентан и информативан приступ заинтересованим странама
- Подизање јавне свести становништва за будуће изазове у спровођењу плана управљања отпадом.

2. ПРАВНИ ОКВИР

2.1 Одговорности у управљању отпадом

Одговорности и надлежности у управљању комуналним отпадом подељене су између Републике, покрајине и локалне самоуправе, с тим што је Република одговорна за доношење закона и подзаконских прописа, а локална самоуправа је одговорна за спровођење закона и уређује и обезбеђује услове за обављање и развој делатности управљања комуналним отпадом.

Учесници у доношењу и спровођењу закона и других прописа су:

- Влада Републике Србије;
- Министарства;
- Аутономна покрајина;
- Републичка Агенција за рециклажу;
- Јединица локалне самоуправе;
- Овлашћена лабораторија за карактеризацију отпада.

1. Влада Републике Србије одговорна је за:

- Вођење политике Републике Србије, извршавање закона, других прописа и општих аката које доноси Народна скупштина;
- Доношење уредби, одлука и осталих аката неопходних за примењивање закона;
- Предлагање развојног плана, просторног плана, буџета и годишњег биланса;
- Предлагање закона, других прописа и општих аката;
- Одређивање принципа унутрашње организације министарстава, агенција и посебних управних организација.

2. Министарства Републике Србије одговорна су за:

- Припрему закона и других прописа;
- Планове и програме из оквира права и дужности Републике;
- Извршавање закона и других прописа, њихово спровођење, старање о развоју и примени програма и планова;
- Одлучивање и решавање о питањима из области за коју су надлежни (дозволе, одобрења, сагласности, мишљења).

- Министарство заштите животне средине:

- Развија и предлаже Стратегију управљања отпадом Влади Републике Србије;
- Припрема прописе и техничке стандарде;
- Издаје дозволе прописане законом и води одговарајуће регистре;
- координира послове управљања отпадом од значаја за Републику и прати стање;
- Усваја планове управљања отпадом за више општина;
- Врши функције у складу са међународним уговорима и споразумима;
- Издаје дозволе за увоз, извоз и транзит отпада;

- Управа за заштиту животне средине у саставу Министарства заштите животне средине је одговорна за:

- Обезбеђење спровођења система и основа заштите и унапређивања животне средине и одрживо коришћење природних богатстава;
- Припремање стратешких докумената, планова и програма, управљање хемикалијама, опасним и штетним материјама и отпадом, укључујући производњу и промет отрова и прекогранично кретање отпада;

- Успостављање и развој информационог система, као и инспекцијски надзор и др;

3. Аутономна покрајина је, у складу са Законом о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине Војводине, надлежна да у области заштите и унапређења животне средине:

- Доноси програм заштите и развоја животне средине на територији аутономне покрајине и утврђује мере за његово спровођење у сагласности са основним циљевима одређеним на републичком нивоу;
- Уређује поједина питања заштите, унапређивања животне средине од интереса за аутономну покрајину;
- Обезбеђује праћење стања чинилаца животне средине и овлашћује стручне организације за обављање тих послова на територији аутономне покрајине;
- Даје сагласност на анализу утицаја радова и објеката на животну средину, за објекте и радове за које грађевинску дозволу издаје надлежни орган аутономне покрајине;
- Образује информациони подсистем за заштиту и унапређење животне средине, као део јединственог информационог система Републике Србије;
- Врши управни надзор у свим областима заштите животне средине, осим у областима опасних материја и очувања биодиверзитета и предузима мере за отклањање незаконитости.

4. Агенција за рециклажу у области управљања отпадом обавља следеће послове:

- Праћење стања и контролу коришћења секундарних сировина;
- Истраживање тржишта секундарних сировина;
- Вођење података о расположивим и потребним количинама секундарних сировина и базе података о секундарним сировинама;
- Обезбеђује програме, студије и анализе техничко технолошких могућности коришћења секундарних сировина, могућности за лоцирање објеката за депоновање, складиштење и рециклажу;
- Карактеризацију и категоризацију отпадака;
- Давање мишљења о начину категоризације отпадака на секундарне сировине и комунални отпад;
- Увођење нових технологија и поступака за рециклажу
- Спроводи едукацију становништва о могућностима и начину рециклирања отпадака;
- Остварује сарадњу са домаћим и међународним стручним организацијама и експертима, као и специјализованим агенцијама.

5. Јединица локалне самоуправе је надлежна да у области управљања отпадом и заштите животне средине:

- Развија и доноси локални план управљања отпадом;
- Уређује, обезбеђује, организује и спроводи управљање комуналним отпадом на својој територији;
- Уређује поступак наплате услуга у области управљања комуналним отпадом;
- Даје мишљења у поступку издавања дозвола у складу са прописима;
- Учествује у доношењу одлука за изградњу постројења за третман и коначно одлагање опасног отпада;
- Врши и друге послове утврђене посебним законом.

Две или више општина могу заједнички обезбедити и спороводити управљање отпадом уколико је то њихов заједнички интерес.

6. Овлашћена лабораторија за карактеризацију отпада, као посебна стручна, служба одговорна је за узорковање, испитивање и анализу састава отпада и утврђивање карактеристика отпада (опасни/неопасни).

2.2 Национални прописи у области управљања отпадом

Законодавно-правни и институционални оквир заштите животне средине има своје упориште у Уставу Републике Србије којим се утврђује право грађана на здраву животну средину, као и дужност грађана да штите и унапређују животну средину у складу са законом.

Управљање отпадом уређено је великим бројем прописа (преко 30), од којих је већину прописа донела Република Србија, а мањи број је донела СРЈ. Прописи који су донети у СРЈ примењују се као републички прописи до доношења нових, у складу са Уставном повељом и законом о њеном спровођењу. Важећим прописима је област управљања отпадом парцијално уређена (зависно од врсте и својстава отпада), прописане су мере заштите животне средине од штетног дејства отпада, а надлежност подељена између републичких органа и органа локалне самоуправе.

Нови законски оквир за заштиту животне средине уведен је у Републику Србију 2004. године Законом о заштити животне средине, Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину, Законом о процени утицаја на животну средину и Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања. Закон о заштити животне средине ("Службени гласник РС" број 135/04) начелно уређује поједина питања управљања отпадом и упућује на уређивање ове области посебним законом о управљању отпадом.

На основу Закона о заштити животне средине из 1991. године донет је Правилник о начину поступања са отпадима који имају својства опасних материја ("Службени гласник РС" број 12/95) који уређује начин поступања са појединим отпадима који имају својство опасних материја, начин вођења евиденција о врстама и количинама опасних материја у производњи, употреби, превозу, промету, складиштењу и одлагању и даје категоризацију отпада у складу са Базелском конвенцијом. Одређеним бројем других подзаконских прописа регулисани су критеријуми за одређивање локације и уређење депонија отпадних материја, поступање са отпадним материјама које имају својство опасних материја, граничне вредности емисије и др.

Основни закон у овој области је Закон о поступању са отпадним материјама ("Службени гласник РС", бр. 25/96, 26/96 и 101/05). Овим законом уређује се поступање са отпадним материјама које се могу користити као секундарне сировине, начин њиховог прикупљања, услови прераде и складиштења, као и поступање са отпадним материјама које немају употребну вредност и не могу се користити као секундарне сировине. Један од значајнијих прописа, донет на основу овог закона је Правилник о условима и начину разврставања, паковања и чувања секундарних сировина ("Службени гласник РС", број 55/01) којим се прописују ближи услови и начин разврставања, паковања и чувања отпада - секундарних сировина које се могу користити непосредно или дорадом, односно прерадом, а потичу из технолошких процеса производње, рециклаже, прераде или регенерације отпадних материја, услуга, потрошње или других делатности. Овај правилник садржи листе отпада и каталог отпада који су усаглашени са прописима ЕУ.

Постојећи прописи углавном нису усклађени са законодавством ЕУ, а такође, недостаје већи број подзаконских прописа како би област управљања отпадом била у целини регулисана.

Важећи прописи у Републици Србији који регулишу управљање отпадом:

- **Општи прописи**

1. Устав Републике Србије (“Службени гласник РС”, број 98/06). Чланом 74. Устава дефинисано је да свако има право на здраву животну средину и на благовремено и потпуно обавештавање о њеном стању. Свако је дужан да чува и побољшава животну средину.
2. Закон о заштити животне средине (“Службени гласник РС”, број 135/04). Овим законом уређује се интегрални систем заштите животне средине којим се обезбеђује остваривање права човека на живот и развој у здравој животnoj средини уравнотежен однос привредног развоја и животне средине у Републици.
3. Уредба о врстама загађивања, критеријумима за обрачун накнаде за загађивање животне средине и обвезницима, висини и начину обрачунавања и плаћања накнаде (“Службени гласник РС”, број 113/05).
4. Уредба о мерилима и критеријумима за повраћај, ослобађање и смањење плаћања накнаде за загађивање животне средине (“Службени гласник РС”, број 113/05).
5. Правилник о методологији за израду интегралног катастра загађивача (“Службени гласник РС”, број 94/07), којим се прописује методологија за израду интегралног катастра загађивача, као и врста, начин, класификација и рокови достављања податка.
6. Закон о стратешкој процени утицаја (“Службени гласник РС”, број 135/04). Овим законом уређују се услови начин и поступак вршења процене утицаја одређених планова и програма на животну средину ради обезбеђивања заштите животне средине и унапређења одрживог развоја интегрисањем основних начела заштите животне средине у поступак припреме и усвајања планова и програма, прекогранично обавештавање за пројекте који могу имати значајне утицаје на животну средину друге државе, надзор и друга питања од значаја за процену утицаја на животну средину.

- **Процена утицаја на животну средину**

1. Закон о процени утицаја на животну средину (“Службени гласник РС”, број 135/04). Овим законом уређује се поступак процене утицаја на животну средину, садржај студије о процени утицаја на животну средину, учешће заинтересованих органа и организација и јавности.
2. Уредба о утврђивању пројеката за које је обавезна процена утицаја и листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 84/05);
3. Правилник о садржини захтева за одлучивање о потреби израде студије утицаја и садржају захтева за одређивање обима и садржаја студије о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 69/05);
4. Правилник о садржини студије о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 69/05), којим се ближе прописује садржина студије о процени утицаја на животну средину.

- **Интегрисано спречавање и контрола загађења**

1. Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине (“Службени гласник РС”, број 135/04). Овим законом уређују се услови и поступак издавања интегрисане дозволе за постројења и активности која могу имати негативне утицаје на здравље људи, животну средину или материјална добра, врсте активности и постројења, надзор и друга питања од значаја за спречавање и контролу загађивања животне средине.
2. Уредба о врстама активности и постројења за које се издаје интегрисана дозвола (“Службени гласник РС”, број 84/05).

3. Уредба о садржини програма мера прилагођавања рада постојећег постројења или активности прописаним условима ("Службени гласник РС", број 84/05)
4. Уредба о критеријумима за одређивање најбољих доступних техника, за примену стандарда квалитета, као и за одређивање граничних вредности емисија у интегрисаној дозволи ("Службени гласник РС", број 84/05).

- **Опасне материје и отпад**

1. Закон о превозу опасних материја ("Службени лист СФРЈ", број 27/90, 45/90, Сл. лист. СРЈ, број 24/94, 28/96, 21/99, 44/99) којим се уређују услови под којима се врши превоз опасних материја и радње које су у вези са тим превозом.
2. Закон о промету експлозивних материја ("Службени лист СФРЈ", број 30/85, 6/89, 53/91, "Службени лист СРЈ", број 24/94).
3. Закон о производњи и промету отровних материја ("Службени лист СРЈ", број 15/95, 28/96, 37/02).
4. Закон о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима ("Службени гласник СРС", број 44/77, 45/85, 18/89, "Службени гласник РС", број 53/93, 67/93, 48/94).
5. Закон о поступању са отпадним материјама ("Службени гласник РС", број 25/96). Закон даје основу за поступање са отпадним материјама . Дефинише отпадне материје као материјале који настају у обављању производње, услужне или друге делатности, предмете искључене из употребе и материје које настају у потрошњи а могу се или непосредно или уз одговарајућу дораду или прераду употребљавати као секундарне сировине.
6. Правилник о документацији која се подноси уз захтев за издавање дозволе за увоз, извоз и транзит отпада ("Службени лист СРЈ", број 69/99).
7. Правилник о критеријумима за одређивање локације и уређења депонија отпадних материја ("Службени гласник РС", број 54/92).
8. Правилник о условима и начину разврставања, паковања и чувања секундарних сировина ("Службени. гласник РС", број 55/01).
9. Уредба о превозу опасних материја у друмском и железничком саобраћају ("Службени. гласник РС", број 53/2002).
10. Правилник о начину поступања са отпацама који имају својства опасних материја ("Службени гласник РС", број 12/95).
11. Правилник о изградњи постројења за течни нафтни гас и о складиштењу и претакању течног нафтног гаса ("Службени лист СФРЈ", број 24/71).
12. Правилник о изградњи постројења за запаљиве течности и о складиштењу и претакању запаљивих течности ("Службени лист СФРЈ", број 20/71).
13. Правилник о изградњи станица за снабдевање горивом моторних возила и о складиштењу и претакању горива ("Службени лист СФРЈ", број 27/71).
14. Правилник о смештају и држању угља за ложење ("Службени лист СФРЈ", број 45/67).
15. Правилник о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања ("Службени гласник РС", број 23/94).

- **Заштита ваздуха**

1. Закон о хидрометеоролошким пословима од интереса за целу земљу ("Службени лист СФРЈ", број 18/88, 63/90).
2. Правилник о граничним вредностима, методама мерења имисије, критеријумима за успостављање мерних места и евиденцији података ("Службени.гласник РС", број 54/92, 30/99).
3. Правилник о граничним вредностима емисија, начину и роковима мерења и евидентирања података ("Службени гласник РС", број 30/97, 35/97).
4. Правилник о ближим условима које морају да испуњавају стручне организације које врше мерења емисије и имисије ("Службени. гласник РС", број 5/02).

- **Заштита од удеса**

1. Правилник о методологији за процену опасности од хемијског удеса и од загађивања животне средине, мерама припреме и мерама за отклањање последица ("Службени гласник РС", број 60/94).

- **Заштита природе**

1. Закон о националним парковима ("Службени гласник РС", број 39/93, 44/93, 53/93, 67/93, 48/94).

- **Други сродни закони и прописи који индиректно уређују управљање отпадом**

1. Закон о комуналним делатностима ("Службени гласник РС", број 16/97, 42/98) одређује комуналне делатности и уређује опште услове и начин њиховог обављања, омогућава организовање и обављање комуналних делатности за две или више општина, односно насеља, под условима утврђеним законом и споразумом скупштина тих општина.
2. Закон о водама ("Службени гласник РС", број 46/91, 53/93, 67/93, 48/94, 54/96) прописује водопривредне услове и водопривредну сагласност за одређене индустријске објекте из којих се испуштају отпадне воде, уређује обавезу изградње постројења за пречишћавање отпадних вода и објеката за одвођење и испуштање отпадних вода, укључујући индустријске и комуналне депоније.
3. Правилник о опасним материјама у водама ("Службени гласник Социјалистичке Републике Србије", број 31/82).
4. Правилник о начину и минималном броју испитивања квалитета отпадних вода ("Службени гласник Социјалистичке Републике Србије", број 47/83 и 13/84).
5. Закон о пољопривредном земљишту ("Службени гласник РС", број 49/92, 53/93, 67/93, 48/94, 46/95, 54/96, 14/00) уређује заштиту земљишта, као и услове за издавање одобрења за експлоатацију минералних сировина и одлагање јаловине, пепела и шљаке и других отпадних и опасних материја на пољопривредном земљишту и прописује обавезу рекултивације пољопривредног земљишта које је коришћено за одлагање јаловине, пепела и шљаке или других отпадних материја.
6. Закон о рударству ("Службени гласник РС", број 44/95, 85/05, 34/06).
7. Закон о геолошким истраживањима ("Службени гласник РС", број 44/95, 101/05) уређује услове и начин извођења геолошких истраживања.
8. Закон о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број 47/03, 34/06) уређује услове и начин планирања и уређења простора, уређивања и коришћења грађевинског земљишта и изградње и употребе објеката.
9. Закон о просторном плану Републике Србије ("Службени гласник РС", број 13/96)
10. Закон о здравственој заштити животиња ("Сл. гласник РС", бр. 37/91, 0/92, 33/93, 52/93, 53/93, 67/93, 48/94, 53/95, 52/96, 25/00) којим се прописују услови и начин нешкодљивог уклањања животињских лешева.
11. Правилник о начину нешкодљивог уклањања и искоришћавања животињских лешева ("Службени гласник СРС", број 7/81).
12. Правилник о условима које морају испуњавати објекти у којима се врши нешкодљив уклањање и прерада животињских лешева, кланичких конфиската и крви ("Службени гласник СРС", број 7/81).
13. Закон о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број 107/05).
14. Закон о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", број 6/02) одређује надлежности аутономне покрајине, нарочито у областима у којима Република уређује систем, као што су области: културе, образовања, здравствене заштите, санитарног надзора, заштите и унапређење животне средине, урбанизма, грађевинарства, привреде и приватизације, рударства и енергетике, пољопривреде, шумарства и др.

15. Закон о локалној самоуправи ("Службени гласник РС", број 49/99, 27/01, 100/3.68/05)
16. Закон о приватним предузетницима ("Сл.гласник СРС", бр.54/89, 9/90 и "Сл. гласник РС", бр.46/91, 53/93, 67/93, 48/94, 53/95, 35/02) уређује услове и поступак за почетак обављања одређених делатности за које предузетник прибавља одговарајуће доказе и документацију.

2.3 Законодавство ЕУ у области отпада

Европска унија има веома развијено законодавство у области заштите животне средине, посебно у области управљања чврстим отпадом.

Политика управљања отпадом у ЕУ је заснована на Стратегији управљања отпадом и уграђена је у основну Директиву ЕУ о отпаду (Директиве 75/442/ЕЕЗ), Директиву о опасном отпаду (Директиве 91/689/ЕЕЗ), као и у Уредбу о транспорту отпада (Council regulation 259/93/ЕЕС). Све остале директиве које регулишу област управљања отпадом су усаглашене са поменутиим основним директивама. Као посебно важне, за област управљања отпадом се исказују директиве које се односе на издавање еколошких дозвола за постројења за рад, као и израду анализа утицаја на животну околину (ИПРС, ЕИА, итд.). ИПРС Директива директно је фокусирана на постројења за третман отпада као и регионална постројења за одлагање отпада с обзиром да су она на листи 30 постројења за које Европска Унија тражи посебно лиценцирање и евидентирање у Европском регистру посебно значајних постројења која имају утицај на животну средину .

Основне Директиве Европског законодавства које треба пренети у национално законодавство:

- **Директива Савета 75/442/ЕЕЗ о отпаду (Оквирна директива)**

Директива представља основни правни акт који регулише управљање отпадом у ЕУ и уводи јединствен приступ управљању отпадом у ЕУ. Основа за ову Директиву је Стратегија ЕУ о отпаду. Од земаља чланица се захтева да установе интегралну и адекватну мрежу постројења за одлагање, узимајући у обзир најбоље расположиве технологије које не укључују превелике трошкове у складу са специфичним циљевима. Земље чланице треба да израде планове за управљање који покривају посебно врсте, количине и порекло отпада који треба третирати или одложити, опште техничке захтеве, све специјалне аранжмане који се односе на све специфичне отпаде, и одговарајуће локације и постројења за одлагање. Компаније или установе које третирају, складиште или одлажу отпад за друго лице, морају обезбедити овлашћење од надлежних органа које се односи посебно на врсте и количине отпада који треба да буде третиран, опште техничке захтеве и предострожности које треба да буду предузете. Принцип "загађивач плаћа" се примењује на одлагање отпада да би се осигурало да су трошкови одлагања отпада, створени од произвођача отпада или од власника отпада, који отпад носи на сакупљање или одлагање. Системи за бележење података и извештавање морају бити установљени за праћење мера које су предузете ради спровођења Директиве, а посебно хијерархије отпада и националних планова за управљање отпадом и да се обезбеди да су прикупљени подаци о називу, адреси, врсти и количини отпада којим се рукује за свако постројење за одлагање опасног отпада.

- **Директива Савета 99/31/ЕЗ о депонијама отпада**

Директива прописује мере, процедуре и смернице за смањивање негативних ефеката на животну средину и ризика по људско здравље који настају услед одлагања отпада.

Директивом се уводи класификација депонија, према врсти отпада за коју је намењена на депоније за опасан, неопасан и инертан отпад, забрањује се депоновање појединих врста опасног отпада, течних отпада и гума, захтева обавеза претретмана отпада пре депоновања.

- **Директива Савета 2000/76/ЕЕЗ о сагоревању отпада**

Директива прописује граничне услове емисије загађујућих материја у ваздух, води и на земљиште из постројења за уклањање свих типова отпадног материјала сагоревањем или ко-сагоревањем.

Директива има посебан значај за отварање могућности коришћења отпадних материја у различитим постројењима као енергената, тј. у случајевима ко-сагоревања отпадних материја (цементаре, енергене).

- **Директива Савета 94/62/ЕЗ о амбалажи и амбалажном отпаду**

Директива 94/62/ЕЗ имплементира стратегију ЕУ о отпаду од амбалаже. Она има за циљ да хармонизује националне мере за управљање отпадом од амбалаже, да минимизира утицаје отпада од амбалаже на животну средину. Директива:

- Прописује да се спречава стварање амбалажног отпада, поновно употребљава амбалажа и минимизира крајње одлагање таквог отпада;
- Прописује да се врши прерада, рециклажа и енергетско спаљивање као и органска рециклажа и одлагање;
- Прописује да се установи систем гаранција за повраћај употребљене амбалаже и/или амбалажног папира;
- Директива захтева од земаља чланица да успоставе системе за враћање, прикупљање и коришћење амбалаже. Успостављени национални системи морају да омогуће свакој земљи да испуни зацртане циљеве од 50-65% искоришћења целокупне масе отпада од амбалаже. Директивом се установљава минимални степен рециклаже за амбалажу од 15%. Установљени циљеви као што су искоришћење и рециклажа треба да буду достигнути у року од пет година од усвајања и имплементације законодавства земаља чланица. Један од битнијих елемената ове Директиве је промовисање "одговорности произвођача".

- **Директива Савета 91/157/ЕЕЗ о батеријама и акумулаторима који садрже опасне супстанце**

Директива је резултат напора ЕУ да смањи загађења тешким металима који се користе у производњи батерија и акумулатора. Директива налаже искоришћење и контролисано одлагање утрошених батерија и акумулатора који садрже одређене количине живе, кадмијума и олова, и прописује да се уведу мере за контролу одлагања потрошених батерија и акумулатора који садрже опасне супстанце и да се уведу забране пласирања на тржиште одређених врста батерија и акумулатора. Директива се односи на батерије и акумулаторе који садрже:

- више од 25 мг живе по ћелији, осим алкалних магнезијумских батерија (ово се односи на батерије са оксидима живе за слушне апарате, пејсмејкере и фотографску опрему),
- више од 0,025% кадмијума по маси, као што су батерије за виšekратно пуњење (никл кадмијумске),
- више од 0,4% олова по маси (углавном аутомобилски оловни акумулатори) алкалне магнезијумске батерије које садрже више од 0,025% живе по маси (батерије за општу употребу као што су дуготрајне Duracell, БАТА итд).

- **Директива Савета 75/439/ЕЕЗ о одлагању отпадних уља**

Директива има за циљ успостављање хармонизованог система сакупљања, третмана, складиштења и одлагања отпадних уља, без штетности по животну средину тако што се:

- забрањује поступање са употребљеним уљима које изазива загађивање атмосфере изнад границе утврђене прописима;
- захтева обезбеђивање сигурног и ефикасног система прикупљања, третмана, складиштења и одлагања отпадног уља;
- забрањује бацање употребљених уља у све површинске и подземне воде и канализацију, системе за дренажу;
- забрањује одлагање/и/или бацање употребљених уља чије је дејство штетно за земљиште, и свако неконтролисано бацање отпада (талога) који настаје у поступку обраде употребљених уља (за поновно коришћење, регенерацију, спаљивање);
- успоставља систем дозвола за постројења која врше третман и одлагање отпадних уља које издају надлежни национални органи у Земљама чланица;
- највиши приоритет се даје регенерацији отпадних уља (где технички, економски, и организациони услови допуштају), затим спаљивању уз искоришћење енергије, а најмањи њиховој деструкцији или контролисаном складиштењу, које се могу применити само у екстремним случајевима. Регенерисана уља не смеју да садрже више од 50 ppm РСВ/РСТ.

- **Директива Савета 2000/53/ЕЗ о истрошеним возилима**

Циљ Директиве је дефинисање начина поступања са старим и ислуженим возилима и горње старосне границе возила.

У складу са овом Директивом, захтева се да се:

- успостави систем вођења података о набавкама нових возила и броју, врсти постојећих возила
- успостави систем сакупљања возила која су предвиђена за отпис, као и делова возила која се замењују, а према врсти материјала од којих су ти делови израђени,
- обезбеди систем за разградњу возила у циљу сакупљања рециклабилних материјала, или ако то није у могућности да обезбеди систем за одношење и правилно уклањање ове врсте отпада,
- по успостављању тржишта секундарних сировина обезбеди службу која би вршила њихову продају,
- обезбеди да руковање деловима возила који спадају у групу опасног отпада буде у складу са домаћим и иностраним прописима везаним за управљање опасним отпадом,
- податке о сакупљеним возилима, рециклабилним материјалима и опасном отпаду из тих возила редовно доставља надлежним институцијама.

- **Директива 91/689/ЕЕЗ о опасном отпаду која замењује 78/319/ЕЕЗ о отровним и опасним отпадима**

Директива о опасном отпаду допуњује основну директиву и формулише јединствену дефиницију опасног отпада, прописује строге захтеве за руковање и депоновање опасног отпада, узимајући у обзир посебну природу таквог отпада .

Директивом је законски регулисано третирање опасног отпада којим се одређује Надлежни орган, прописују све потребне мере за руковање опасним отпадом које подразумевају акцију повраћаја, рециклаже, третмана одлагања и транспорта како би се забранило неконтролисано, одбацивање или одлагање опасног отпада и њихов неконтролисан превоз. Овом директивом обезбеђује се да је опасан отпад идентификован и класификован у складу са Листом (94/904/ЕЕЗ), такође се осигурава да не дође до мешања различитих категорија опасног отпада и да опасан отпад не буде помешан са неопасним отпадом, да се прате неопходне мере за очување здравља људи и животне средине. Свака институција или извођач који спроводи

операцију одлагања мора обезбедити дозволу. Ово се примењује такође и у случају рада који може водити и искоришћењу отпада. Међутим, захтев за дозволу може бити избегнут уколико је метод искоришћења такав да не постоји опасност по здравље људи и животну средину или уколико је земља чланица усвојила опште мере које постављају услове за разне методе искоришћења. Институције које спроводе операције одлагања или поновног коришћења опасног отпада су предмет периодичних инспекција. Транспортери, произвођачи и институције чувају извештаје о својим активностима и обезбеђују да су те информације расположиве за надлежне органе које одређује свака држава. Земље чланице израђују и објављују планове за управљање опасним отпадом и извештавају Комисију ЕУ о мерама које предузимају за спровођење Директиве.

- **Директива 84/631/ЕЕЗ о надзору и контроли у заједници прекограничног преноса опасних отпада**

Овом Директивом се захтева :

- подешавање примењених поступака који се односе на слање нотификације у случају да власник опасног отпада намерава да га транспортује преко границе у другу државу;
- да се мора спровести ревизија садржаја прописаног пратећег документа;
- обезбеђење посебних услова који се односе на паковање и означавање;
- прописивање упутстава која треба да буду примењена у случају било које опасности или акцидента.

- **Директива 89/369/ЕЕЗ о редукацији загађења из нових градских постројења за спаљивање отпада и 89/429/ЕЕЗ о редукацији загађења из постојећих градских постројења за спаљивање отпада**

Овом Директивом се захтева примена граничних вредности емисије за посебне врсте загађујућих материја и испуњење захтева за инсинерацију регулисаних овом директивом.

- **Директива 2002/96 о отпаду од електричне и електронске опреме**

Циљ Директиве (2000/96/ЕЗ) која третира електронску и електричну опрему је да промовише поновно коришћење, рециклажу и друге форме повраћаја електронског и електричног отпада у циљу редуковања количине овог отпада и заштите животне средине. Директивом се захтева да се:

- Утврди начин сакупљања и третмана електронске и електричне опреме
- Утврди алтернативан третман за велике количине рециклабилног материјала из третмана ове опреме

Директива се односи на следеће категорије електричних и електронских уређаја:

- Кућни уређаји, електронска и телекомуникациона опрема, потрошачка опрема
- Опрема за осветљење, флуоресцентне лампе
- Електрични и електронски алат
- Играчке
- Медицинска опрема
- Инструменти за мониторинг и контролу;
- Аутоматски распршивачи.

Директивом се захтева да се морају успоставити системи за сакупљање односно да дистрибутери и имаоци електричне и електронске опреме треба да преузму овакву опрему од домаћинства без тражења накнаде. Чланице ЕУ морају да обезбеде да дистрибутери који достављају нове производе, у својој понуди новог производа нуде опрему која је без контаминаната. Чланице такође морају обезбедити да је отпадна електрична и електронска опрема транспортована у регистровано постројење за третман. Такође овом директивом се дефинишу услови за поступање са

флуоресцентним лампама које садрже живу и методологија за поступање са њима с обзиром да се оне третирају као опасан отпад.

- **Директива 96/59/ЕЗ о одлагању РСВ И РСТ**

Директива Савета 96/59/ЕЗ има за циљ да дефинише начин поступања и елиминације полихлорованих бифенила (РСВ) и полихлорованих терфенила (РСТ) и деконтаминацију опреме у којој су се налазили као и начин одлагања опреме која је загађена са РСВ а није извршена њена деконтаминација. Директива дефинише:

Под РСВ се подразумевају: полихлоровани бифенили, полихлоровани терфенили, монометил-тетрахлор-дифенил-метан, монометил-дихлор-дифенил-метан, монометил-дибром-дифенил-метан.

Под опремом се подразумева сва опрема која садржи РСВ или је контаминирана РСВ -ом, а није извршена њена деконтаминација. и ова опрема се сматра опасним отпадом који је загађен са РСВ те се мора коначно одложити или третирати под посебним режимом у лиценцираним постројењима

Коначан третман и одлагање опреме и материја са РСВ се мора вршити под надзором надлежних органа. Крајњи рок да се престане са коришћењем опреме са РСВ је 2010. година

Надлежни орган прописује услове и издаје посебне дозволе за постројења која служе за третман или одлагање или привремено складиштење материја и опреме загађене РСВ

Замењени РСВ се мора одложити или подвргнути неком третману.

- **Директива 96/61/ЕЕЗ о интегралној превенцији и контроли загађења**

Директива 96/61/ЕЕЗ о интегралној превенцији и контроли загађивања (Integrated Pollution Prevention and Control - IPPC) примењује се на индустријска и друга постројења и активности које су класификоване према нивоу загађивања и ризику који те активности могу имати по здравље људи и животну средину. У области управљања отпадом то су:

- постројења намењена за одлагање или поновно искоришћење опасног отпада, укључујући и отпадно угље, са капацитетом који прелази 10 тона дневно;
- постројења за спаљивање комуналног отпада, чији капацитет прелази 3 тоне на сат;
- постројења за одлагање неопасног отпада, капацитета преко 50 тона на дан;
- депоније које примају више од 10 тона отпада на дан или укупног капацитета који прелази 25.000 тона, искључујући депоније инертног отпада.

Обавезе које произилазе из ове директиве односе се на обавезе постројења да функционишу на такав начин да:

- претходно предузму све заштитне мере против загађења, а нарочито путем примене најбољих доступних техника
- не проузрокују било какво знатно загађење;
- избегне настајање отпада;
- енергија користи ефикасно;
- предузму мере за спречавање удеса и њихових последица;
- после престанка активности предузму мере за враћање локације у задовољавајуће стање животне средине.

Такође, утврђене су и обавезе надлежних органа који предузимају мере да:

- ниједно ново постројење не почне са радом ако не добије дозволу;
- постојећа постројења добију дозволу тако што ће обезбедити усклађивање свог рада са прописаним захтевима;
- имају ефикасан и интегрисан приступ поступку издавања дозвола када је у поступак укључен већи број надлежних органа;
- дозволом за рад постројења утврде услове чије испуњење гарантује примену прописаних захтева;
- прати развој најбољих доступних техника и мониторинга;
- учине доступним јавности све податке и резултате којима располажу.

- **Директива 97/11/ЕЗ којом се мења и допуњује Директива 87/337/ЕЕЗ о процени утицаја одређених јавних и приватних пројеката на животну средину**

Ова Директива примењује се на процену утицаја на животну средину оних јавних и приватних пројеката који могу имати значајне последице по животну средину. Процењом утицаја на животну средину на одговарајући начин се идентификују, описују и процењују, у околностима сваког појединог случаја и непосредне и посредне последице неког пројекта на: људска бића, фауну и флору; земљиште, воду, ваздух, климу и пејзаж; материјална добра и културно наслеђе; узајамно деловање наведених чинилаца.

У Директиви је дата Листа пројеката од којих се захтева процена утицаја на животну средину.

- **Директива 2001/42/ЕЗ о процени утицаја одређених планова и програма на животну средину.**

Циљ ове Директиве је постизање високог нивоа заштите животне средине и допринос укључивању фактора битних за животну средину у процес припреме и усвајања планова и програма, ради унапређења одрживог развоја путем обезбеђења да се, у складу са овом Директивом, процена утицаја на животну средину обавља поводом доношења одређених планова и програма код којих постоји могућност значајног утицаја на животну средину.

Процена утицаја на животну средину врши се у случају доношења планова и програма, кад постоји могућност да њихова имплементација изазове знатне последице по животну средину. Под наведеним условима, процена утицаја врши се за све планове и програме:

- који се припремају за пољопривреду, шумарство, рибарство, енергетику, индустрију, саобраћај, управљање одлагањем отпада, управљање водама, телекомуникације, туризам, урбанизам или коришћење земљишта, којима се успоставља оквир за давање дозвола за пројекте будућег развоја, наведене у Анексу I и Анексу II уз Директиву 85/337/ЕЕЗ или за које је, с обзиром на могућност утицаја у средини у којој се реализују, одређено да подлежу процени из Директиве 92/43/ЕЕЗ.

Процена утицаја на животну средину врши се у току припреме плана или програма, пре његовог усвајања или подношења на усвајање у прописаном поступку. Услови садржани у овој Директиви ће се или уклопити у постојеће поступке у државама чланицама који се односе на поступак усвајања планова и програма, или ће се укључити у поступке предвиђене у циљу примене ове Директиве. Уколико поједини планови и програми представљају део ширег хијерархијског оквира, државе чланице су дужне, узимајући у обзир потребу избегавања двоструког регулисања материје процене, да поведу рачуна о чињеници да се процена има обавити, у складу са овом Директивом, на различитим хијерархијским нивоима.

3. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ОПШТИНИ

3.1. Територија и становништво

3.1.1. Географски положај и величина општине

Општина Неготин захвата североисточни део наше земље и простире се на тромеђи Р Србије, НР Бугарске и СР Румуније. Окружена је државном границом у дужини од 76,5km, и то према НР Бугарској у дужини од 41km и према СР Румунији 35,5 km. Сувоземна граница износи 31km, а водена 45,5 km. Повезана је путевима, железницом и речним саобраћајем.

Слика број 3.1 Географски положај општине Неготин

На територији општине Неготин има 39 насеља од чега 38 села и град Неготин. Према попису из 2002. године општина има укупно 57.990 становника, тј. 43418 становника који су у земљи дуже од годину дана. У селима живи 38.070 становника, од тога 25.660 становника су у земљи дуже од годину дана, а у граду 19.920 становника, тј. 17.758 становника живи у земљи дуже од годину дана. Општина Неготин има велики број привремено запослених радника у иностранству односно 14.572 становника – према попису из 2002. године.

Општина се простире на површини од 1.089km², заузима 5. место у Републици Србији и захвата 1,9% површине Републике. Подручје општине Неготин са 40 (односно 39,87) становника на 1 km², спада у ретко насељено подручје.

Укупна површина пољопривредног земљишта у општини Неготин износи 70.455 хектара (од тога 60.569 припада индивидуалном сектору) од чега су 39.565 ha оранице и баште, 1.172 ha воћњаци, 3.675 ha виногради, 14.159 ha ливаде, 11.792 ha пашњаци и 82 ha рибњаци, трстици и баре. Шумске површине обухватају 27.454 ha.

Постојећи природни потенцијали – земљиште, географски положај, континентална клима, отварају реалне могућности за брз и динамичнији развој ратарске, сточарске и виноградарско-воћарске производње у наредном периоду.

У Табели 3.1 приказани су општи подаци о општини Неготин.

Табела број 3.1 - Општи подаци о општини Неготин

Географски положај општине Неготин			
Површина (km ²)			1.089
Број становника (укупно)	57.990	у земљи	43.418
Број становика на 1 km ² ,			40 (39,87)
Просечно годишње смањење броја становника на 1000 становника (1991-2002)			
			13,1%
Број насеља			39
Просечна величина насеља, km ² ,			27,9
Број катастарских општина			42
Број регистрованих месних заједница			39
Број месних канцеларија			38
Надморска висина			35 – 1.135 м
Географска дужина			40° 00' 00" - 44° 30' 00"
Географска ширина			22° 15' 00" - 22° 30' 00"
Нац. доходак по гл.становн.			79.200,61 динара
Ук.нац.доходак (2003)			3.052.633.000,00 динара
Пољопривредно земљиште(km ² ,)			704,45о (64,6%)
Шумска површина			27.454 ha
Железнички саобраћај: Ниш – Зајечар – Прахово пристаниште			42 km
Речни саобраћај: Дунав од ушћа Слатинске реке до ушћа Тимока			31 km
Друмски саобраћај: Магистрални путеви М24 и М25 ук.дужине			89 km
Реке: Дунав, Тимок, Сиколска Јасеничка, Замна и Слатинска река			
Ловишта: «Неготинска Крајина», «Дели Јован», «Алија», «Вратна».			
Културно историјски споменици у Неготину: Црква Свете Богородице, Нова црква – Храм Св.Тројице, Зграда Музеја Крајина, Зграда Педагошке академије, зграда Дома за децу и омладину «Станко Пауновић», зграда ЈНА, Стара градска кућа у улици Добриле Радосављевић, Хајдук Вељкова барутана, Кућа Стевана Мокрањца, Кућа са аркадама – Конак Кнеза Тодорчета,Зграда неготинске гимназије (166 год.) и ОШ."Вук Караџић"			
Ван града Неготина: Манастир Буково, Манастир Вратна Манастир Короглаш, Ђокирске воденице, Штубичке пивнице, Комплекс старих чесама у центру села Видорвац, Кућа са јазлуком у селу Брестовац, Старо гробље у селу Рогљеву, Старо гробље у селу Рајац, Кућа првоборца Момчила Ранковића у селу Рајац.			
Просторне културно-историјске целине: Старо градско језгро Неготина, Рајачке пивнице, Рогљевачке пивнице, Смедовачке пивнице.			
Археолошка налазишта : Врело Шаркамен			
Геоморфолошки споменици природе: кањон реке Вратне са три прераста, Прераст у кањону реке Замне.			

Напомена : Подаци су преузети из Програма развоја општине Неготин за период од 2005. - 2010.године.

3.1.2. Климатски услови

Неготин се налази у равници окруженој планинским венцима, (Мироч, Црни Врх и Дели Јован) и отвореним простором са источне и јужне стране, то све условљава врло специфичну климу.

Клима је специфична што је последица присуства Дунава, односно планинског венца Карпато-Балканида. Општина Неготин налази се у зони умерено – континенталне климе. Средња годишња температура износи око 11 степени С°, најтоплији месец је јули са

средњом температуром око 23°C а најхладнији је јануар са -10°C средње температуре. Изузетно су изражена колебања у температури тј. изражене су велике температурне разлике као одлика континенталне климе. У зимским месецима температура се спушта и до 30°C испод нуле, а нису ретке године када мерења током лета покажу и 40 °C у хладу. Овај део источне Србије има најдуже трајање снежног покривача. Ветар је заступљен током целе године, а најчешћи су западни и северозападни. Пошто долази преко Хомољских планина увек наилази као хладан ветар и доноси изненадне и обилне падавине. Овај ветар је у народу познат као "горњак" и представља најзначајнији ветар и у летњем периоду.

3.1.3. Природни потенцијали

Општина Неготин располаже бројним природним потенцијалима који, на жалост, нису довољно искоришћени. Као најзначајнији, који уз већи степен ангажованости, могу да обезбеде будући развој општине, издвајају се пољопривредно земљиште, шумске површине, ловишта и бројне природне вредности и реткости погодне за развој туризма.

Пољопривредне површине захватају 70.445 ха, од чега су 59.887 ха обрадиве површине. Највећи део пољопривредног земљишта тј. 60.569 ха је у индивидуалном сектору.

Значај пољопривредног земљишта као природног потенцијала, представља компаративну предност општине Неготин и зависиће од унапређења ратарства, повртарства, виноградарства и воћарства као и интензивније сточарске производње.

Површина под шумама у општини износи 27.454 ха. Посечена дрвна маса, према статистици за 2002.годину, износи: 16.315 м³ лишћара и 254 м³ четинара. Општина Неготин има 4 ловишта: «Неготинска Крајина», «Дели Јован», «Алија» и «Вратна» у којима се гаји крупна и ситна дивљач и то: муфлони, јелен лопатар, јелен европски, дивокоза, срна, дивља свиња, фазан, зец и јаребица.

Хидрографску карту општине Неготин чине следеће реке: Дунав (у дужини од 31 км), Тимок, Сиколска река, Јасеничка река, Слатинска река и Замна.

Хидроенергетски потенцијал Дунава је искоришћен изградњом ХЕ «Ђердап II» код Кусјака. Ова хидроелектрана годишње произведе преко милијардупетстотинамилиона киловат сати електричне енергије(130-140 милиона месечно). Преводница на брани је изграђена по светским стандардима и оспособљена за превођење речно-морских бродова. Дунав као међународни пловни пут представља значајни привредни потенцијал и шансу за развој целог краја.

3.1.4. Комунална делатност

Снабдевање водом на територији општине Неготин врши ЈКП «Бадњево» и снабдевање Неготина и још четири месне заједнице, двадесет два насеља снабдевају се водом из сеоских водовода, а дванаест насеља је потпуно без водовода.

ЈКП «Бадњево» водом за пиће снабдева Неготин и четири месне заједнице са четири изворишта и 23 бунара која обезбеђују 130 литара воде у секунди.. То су «Коначе» (70 лит/сек), «Хладњача (15 лит/сек), «Барбарош» (35 лит/сек) и «Врело» (10 лит/сек).

У зимском периоду ова количина воде је довољна док је у летњем периоду потребно од 150-160 лит/сек. Значи, потребно је додатно снабдевање од 20-30 лит/сек.

Дужина водоводне мреже износи око 130 km а урађена је од азбестних, поцинкованих и PVC цеви. Првенствено је потребно реконструисати део постојеће мреже у дужини од око 70 km чија је старост и до 30 година. Такође је потребно изградити нову водоводну мрежу у дужини од око 15 km.

На списку даљинског централног грејања у Неготину прикључено је приближно 90.000 m²

грејне површине, од чега је око 80.000 m² стамбени простор, 7.300 m² установе, а 2.700 m² привреда.

У граду постоји преко 45 котларница у друштвеном и индивидуалном сектору, од чега са највећих 11 располаже ЈКП «Бадњево».

Разводна мрежа је дуга више од 4,5 km. Опрема и котловске јединице у просеку су стари 20 године.

Дужина канализационе мреже на подручју Неготина износи око 44 km. Да би сви корисници у граду били прикључени на систем потребно је изградити још око 40 km. Постојећа канализациона мрежа у погледу пропусне моћи не задовољава садашње потребе (већи део мреже изграђен је 60-тих година) и у том циљу приступило се њеној реконструкцији.

Систем кишне канализације у граду Неготину практично не постоји већ се киша одводи постојећим системом одводних канала. У наредном периоду неопходно је урадити пројекат "Кишна канализација града".

У наредном периоду потребно је урадити ревитализацију постројења за пречишћавање отпадних вода града Неготина.

3.2. Економска и привредна активност општине

3.2.1 Привредна инфраструктура

Општина Неготин представља у знатној мери диференциран простор у односу на Републику као целину. Географски, саобраћајни и историјски услови утицали су на то да развој овог краја носи доста индивидуалног обележја. Тај развој у целини посматрано, текао је задњих година успореним темпом.

Ако се у Републици и догађа стабилизација одређених привредних области и грана, на подручју које покрива територија општине Неготин, статистика показује да је целокупна привреда у стагнацији па и паду по многим показатељима и физичким и финансијским.

У овом моменту, електропривреда по доходку који остварује представља значајну привредну грану. Наиме, инвестициона политика предузећа која егзистирају на територији општине Неготин показује да су највећа средства у протеклом периоду била улагана у енергетику као део индустрије, што представља и основну производну функцију наше општине.

Са становишта енергетског потенцијала река Дунав има значајног утицаја на развој општине Неготин. Доминантан утицај има ХЕ «Ђердап» I и II која је међу првима у Европи и десета у свету по производњи електричне енергије. Дистрибуцију електричне енергије на подручју општине Неготин врши «Електродистрибуција» Неготин која послује у саставу ЈП «ЕЛЕКТРОТИМОК» са седиштем у Зајечару.

Због географско-саобраћајног положаја, за општину Неготин, од увек је од посебне важности била повезаност са основним комуникацијама унутар општине и шире. У општини Неготин су заступљена 3 вида саобраћаја: друмски, железнички и речни. Стање путне мреже је незадовољавајуће те је у наредном периоду неопходна реконструкција и модернизација у циљу укупног економског развоја. Стање железничких капацитета, пруге и возних средстава, карактерише старост и немогућност квалитетног одржавања. У наредном периоду треба оспособити железницу за повећање квантитета и квалитета транспорта робе и путника.

У оквиру ИХП Прахово послује АД «Крајина» (речно бродарство) Лука Прахово, са својим компаративним предностима, према Просторном плану Републике Србије, поред Лука Београд, Панчево и Нови Сад, са својом инфраструктуром, претоварним и складишним капацитетима, представља основ за развој водног саобраћаја – то је за општину Неготин шанса коју треба обавезно искористити.

3.2.2 Привреда општине Неготин

Привредну карту општине Неготин карактерише пољопривредна производња, производња електричне енергије ХЕ «Ђердап II», хемијска индустрија, саобраћај и др.

У садашњим условима, привреда општине Неготин налази се у врло тешком стању. Већина привредних субјеката је оптерећена дуговима и губицима. Процес приватизације је у току али се споро одвија. Општина Неготин има велики број прерађивачких капацитета који, на жалост, нису у функцији.

Општина Неготин има 207 регистрованих предузећа, 904 радње и 13 земљорадничких задруга.

У Табели 3.2 приказани су облици организовања предузећа и њихов број.

Табела број 3.2 - Предузећа у општини Неготин

Облик орг. предузећа	Број предузећа
Ортачко друштво – ОД	54
Командитна друштва – КД	2
Акционарско друштво – АД	12
Друштво са ограниченом одговорношћу	108
Друштвено предузеће – ДП	14
Јавно предузеће – ЈП	4
Приватно предузеће	10
Деоничарско друштво – ДД	1
Мешовито предузеће - МП	2

Ова предузећа распоређена су по делатностима, како је то приказано у Табели број 3.3.

Табела број 3.3 - Предузећа по делатностима

Правна лица по делатностима	Број
Индустрија и рударство	27
Пољопривреда и рибарство	2
Шумарство	1
Грађевинарство	7
Саобраћај и везе	24
Трговина	89
Угоститељство	3
Занатство	11
Финансијско друге услуге	21
Образовање	11
Здравство	1
Остало	10

Напомена : Подаци у Табелама 3.2 и 3.3 преузети су из Програма развоја општине Неготинза период од 2005. - 2010.године.

Пољопривреда представља најзначајнију привредну грану у општини Неготин јер са 66,9% учествује у стварању народног дохотка. Индивидуални пољопривредни сектор представља стуб пољопривредне производње. У структури пољопривредне производње највеће учешће има ратарство, виноградарство, воћарство и сточарство. Приватне фарме, кланице и млекаре на територији општине Неготин:

- Кланице
 - " Жуку " ДОО Живковић, власник Драгиша Живковић, Душановац
 - " Шишко " , власник Михајловић Периша, Штубик
 - ЈП Ветеринарска станица " Неготин " , Неготин
- Фарме
 - фарма свиња Јасеница, власник Живота Николић
 - фарма свиња Штубик , власник Рашић
 - фарма свиња Кобишница, ПК " Крајина "
 - фарма свиња " Балабан " , власник Иван Балабановић
 - фарма за производњу прасади Карбулово, власник Славољуб Станковић
 - фарма бројлера (пилића) Јасеница, власник Живота Николић
 - фарма бројлера Душановац, власник Зоран Петровић
 - фарма бројлера и инкубаторска станица Неготин, власник Петровић Славица
 - инкубаторска станица, фазанерија и одгајалиште Неготин, ПУ "Хајдук Вељко "
 - фарма пужева Тамнич, власник Пацић Зоран
- Извозни објекат за производњу кавијара " Кавијар " Д.О. Феникс - Кусјак
- Млекаре
 - СЗПМР " Матаљ " , власник Радиша Младеновић
 - СР " Пеко млеко " , власник Радмило Петровић

Индустријска активност у општини тренутно је на врло ниском нивоу. Велики број индустријских предузећа не ради, многи су у процесу приватизације, а и они који раде, не раде са пуним производним капацитетом.

Најзначајнији индустријски капацитети у општини обухватају следећа предузећа:

- ИХП « Прахово » Холдинг АД - хемијска индустрија , производња фосфорне киселине, соли и ђубрива.
- АД «Крајина Вино» Неготин, производња, вина, природних ракија, јаких алкохолних пића и безалкохолних пића.
- АД «Неготинка» Неготин, производња и промет модне конфекције задњих
- ДП «Млекара» Неготин, производња конзумног млека и млечних производа.
- SPREE - Telekom YU DOO Export - Import Negotin, производња жице и жичаних производа
- ГП Неготинска штампарија АД Неготин, бави се услугама из области графичке делатности
- ДП за производњу сировина из отпадака «Папир сервис» Неготин
- ДОО «ИГМ ЈУГО - КАОЛИН» Зајечар - производња опекарских производа.

Угоститељство и трговина-Холдинг ДП за производњу и трговину «Пољотехна» Неготин, бави се млинско-пекарском производњом и трговином на велико и мало. У оквиру Холдинга послују ДОО «Житомлин» и ДОО «Агрокрајина».

- «Инекс Узор» АД Неготин, бави се трговином на мало и велико, а своју делатност обавља у 40 објеката, 32 у Неготину и 8 у селима.

- **Мала приврада** - У области предузетништва на територији општине Неготин послује укупно 904 радње. У Табели 3.4 приказан је број радњи у општини Неготин разврстане по делатностима.

Табела број 3.4. - Радње у општини Неготин по делатностима

Радње по делатностима	Број радњи
Трговина	332
Угоститељство и туризам	121
Саобраћај	70
Пословне, финансијске и техничке услуге	53
Здравство	16
Занатство	312

Напомена : Подаци су преузети из Програма развоја општине Неготин за период од 2005. - 2010. године.

У укупној структури делатности предузетништва доминира трговина, затим занатство (нарочито услужно), угоститељство, саобраћај итд.

Овако неповољна структура је донекле разумљива због заустављања производње у фирмама које би биле носиоци привредног развоја, успореног процеса приватизације истих и даљег стагнирања пољопривреде као једне од базичних грана привреде и неповољних кредита за стимулисање развоја сектора предузетништва.

Слободна зона Прахово основана је 1988. године као слободна царинска зона а доношењем Закона о слободним зонама 1994. године прераста у Слободну зону Прахово.

Фомрирана је као ДП на акције «Слободна зона Прахово» Прахово, чији су власници оснивачи, а то су: Хемијска индустрија Прахово, Рударско-топионичарски басен Бор, Хидроелектрана «Ђердап» Кладово, «Термовент» Брза Паланка, «Бродоградилеж» Кладово и «Техно-Дунав» Кладово.

Туризам - Општина Неготин је Просторним планом Републике Србије укључена у Централну туристичку зону али није укључена ни у једну туристичку регију нити сам град Неготин има статус Градског туристичког центра. Обзиром на географски положај, природне лепоте и културну баштину, развој туризма би у наредном периоду могао имати вишеструки значај за развој низа других делатности у привреди општине Неготин.

4. ПОСТОЈЕЋА ПРАКСА У УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ

4.1. Институционални оквир за управљање отпадом

4.1.1. Организација Општинске управе

Одлуком општинске управе општине Неготин (“Службени лист општине Неготин” број 1/05, 8/06, 36/06 и 25/08) Општинска управа општине Неготин организована је у девет основних организационих јединица – одељења и служби и то :

1. Одељење за општу управу, имовинске и стамбено-комуналне послове
2. Одељење за урбанизам и грађевинарство,
3. Одељење за инспекцијске послове,
4. Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности,
5. Одељење за правну заштиту имовинских права и интереса општине,
6. Служба општинског услужног центра и информатике,
7. Служба за послове председника општине и буџетску инспекцију и ревизију,
8. Служба за скупштинске послове,
9. Служба за заједничке послове .

Одељење за општу управу, имовинске и стамбено-комуналне послове врши послове из делокруга рада Општинске управе који се односе на комуналне послове и послове заштите животне средине у циљу заштите животне средине, развоја комуналних делатности, линијског превоза путника, техничко регулисање саобраћаја, као и називи улица и тргова. Стамбене послове у смислу коришћења и давања на коришћење станова које користи општина и све остале послове који произилазе из Закона о одржавању стамбених зграда, као и административне и техничке послове за потребе Комисије за стамбене послове Скупштине општине Неготин. Својинско-правне послове везане за непокретности из надлежности општине као и законом поверене послове, коришћење, управљање и располагање непокретностима које користи општина, давање пословног простора на коришћење и административне и техничке послове за Комисију за давање грађевинског земљишта и коришћење. Послове везане за експропријацију, повраћај пољопривредног земљишта које је прешло у друштвену својину, повраћај утрина и пашњака, самовласна заузећа и друге послове везане за државну својину, као и послове денационализације.

Ово одељење врши и послове опште управе у вези личних стања грађана, вођење матичних књига и евиденције о држављанству, вођење бирачког списка за општину Неготин, као и обављање стручних и административних послова у поступку спровођења личних изјашњавања грађана и поступку спровођења избора. Обављање послова достављања поште за насељена места у општини Неготин. Послови везани за остваривање права прогнаних и расељених лица.

Одељење за урбанизам и грађевинарство врши послове планирања и уређења простора, изградњу објеката, издавање одобрења за изградњу и употребу објеката, акта о урбанистичким условима, извода из урбанистичких планова, потврда за изградњу помоћних објеката, извођење радова на инвестиционом одржавању, адаптацији и санацији објеката, промену намене објеката без извођења грађевинских радова, за припремне радове и потврђивање почетка извођења радова као и легализацију објеката .

Одељење за инспекцијске послове врши послове Општинске управе који се односе на обављање управног надзора над применом републичких законских прописа, прописа и општих аката Скупштине општине Неготин и поверених послова посебним материјалним прописима из делокруга инспекцијског надзора грађевинарства, просвете, комуналних делатности, саобраћаја, заштите животне средине, вођење поступка и доношење решења о рушењу и уклањању објеката у поступку инспекцијског

надзора, израду нормативно-правних аката и извршење административно-техничких послова којима се уређују и обезбеђују услови и мере које је потребно спровести и обезбедити у току рушења и уклањања бесправно подигнутих и постављених објеката. Врши се припрема и израда нормативно-правних аката из целокупне надлежности одељења, организује се, усмерава и спроводи поступак у области заштите животне средине.

Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности обавља послове Општинске управе и то планско-аналитичке, финансијске, књиговодствене, статистичке и нормативне послове који се односе на израду буџета и завршног рачуна буџета .

Одељење за правну заштиту имовинских права и интереса општине предузима правне радње и користи правна средства пред судовима и другим надлежним органима ради остваривања и заштите имовинских права и интереса општине Неготин.

Служба општинског услужног центра и информатике врши послове Општинске управе које се односе на послове пријемне канцеларије (овера потписа, рукописа и преписа, издавање радних књижица) , административно техничке послове на пријему, евидентирању и отпремању поште, послове архиве, картотеке.

Служба за послове председника општине и буџетску инспекцију и ревизију врши послове који се односе на стручне и административно-техничке послове за председника општине, њених радних тела.

Служба за скупштинске послове врши послове који се односе на стручне и административно-техничке послове за Скупштину општине и Општинско веће нарочито у вези са припремом и одржавањем њихових седница и свих сталних повремених радних тела.

Служба за заједничке послове врши послове из области дактилографије и биротехнике, послове превоза службеним возилима, одржавање и сервисирање свих возила Општинске управе.

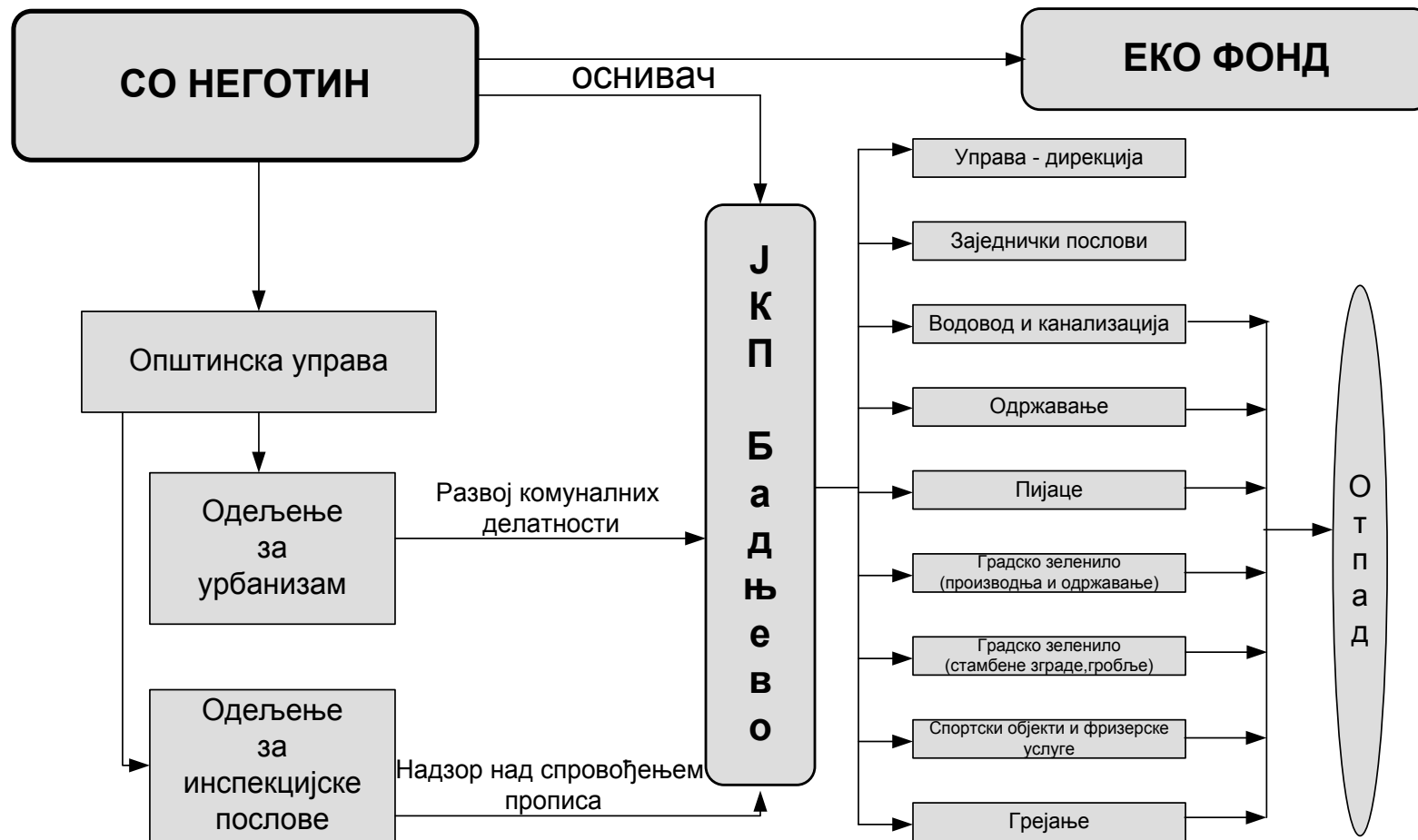
4.1.2. Одговорност за управљање отпадом у општини

Општина Неготин уређује и обезбеђује услове за обављање и развој комуналних делатности и уређује начин организовања послова у вршењу комуналних делатности на територији општине Неготин као и послове унапређења и заштите животне средине. Скупштина општина Неготин основала је Јавно комунално предузеће "Бадњево" Неготин, чија је једна од основних делатности организовано сакупљање , одвожење и депоновање отпада на подручју општине Неготин. Преко својих органа и инспекцијских служби (комунална и инспекција за заштиту животне средине) врши контролу и надзор над спровођењем закона и прописа у области поступања са отпадом, врши увид и контролу рада ЈКП "Бадњево" Неготин, обавља и друге послове ради стварања услова за задовољавање потреба становништва општине Неготин у области комуналних услуга и заштите животне средине.

Скупштина општина Неготин оснивач је Фонда за заштиту животне средине - " ЕКО фонда" општине Неготин, чија је основна делатност заштита, очување и унапређење животне средине.

Постоје три Одлуке Скупштине које законски регулишу предметну материју, и то: **Одлука о уређењу насеља на подручју општине Неготин** ("Сл. лист општине Неготин", број 3/99, 11/03, 5/05 и 16/07), **Одлука о условима држања и заштите домаћих животиња и условима њиховог сахрањивања на територији општине Неготин** ("Сл. лист општине Неготин", број 16/07) и **Одлука о канализацији** ("Сл. лист општине Неготин", број 6/91).

На слици број 4 шематски је приказан институционални оквир управљања отпада.

СЛИКА БРОЈ 4: ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ

4.2. Организација управљања отпадом

Сакупљање, транспорт, депоновање и збрињавање отпада у Неготину обавља Јавно предузеће за комуналне делатности "Бадњево", ЈКП "Бадњево" - Неготин, преко своје Радне јединице "Одржавање" која у свом саставу има Економску јединицу "Возни парк и Градска депонија". У поменутој ЕЈ смештени су организација извожења и депоновање смећа на Градску депонију, зимско одржавање улица у граду и прилазних путева селима Општине, као и прскање и поливање градских улица, а све сходно општинској Одлуци о уређењу насеља на подручју општине Неготин.

Отпад се организовано сакупља, закључно са 2007. годином, само на територији града Неготина и приградских насеља, на површини од 25-30 км². Сеоско подручје није било обухваћено организованим системом сакупљања смећа. Од 2008. године ЈКП "Бадњево" Неготин на основу сачињених уговора о пружању услуга, прикупља и одвози смеће на градску депонију из МЗ Самариновац (120 корисника) и МЗ Милошево (80 корисника). У будућности се планира да се и у осталим селима прикупља и одвози отпад од стране ЈКП-а.

У граду и приградским насељима отпад се сакупља из домаћинства, комерцијални отпад, неопасни индустријски отпад, медицински отпад и грађевински отпад - без претходног третмана. Не врши се примарна селекција отпада, као ни организовано сакупљање секундарних сировина, осим PET-амбалаже и старих аутомобилских гума.

Одношењем, депоновањем и балирањем PET-амбалаже бави се друга организациона целина у оквиру ЈКП "Бадњево" Неготин.

Отпад се прикупља у кантама (кућно смеће), што стандардним а што нестандардним, затим судовима-контејнерима од 1,1м³ и контејнерима од 5м³. Транспортна возила су у власништву ЈКП "Бадњево" и СО Неготин и има их у довољном броју. Старија су ван употребе али се редовно региструју и служе углавном као резервна, док су новија у сталној функцији. Од механизације за гурање, планирање и сабијање постоји само један дозер TG 75 (трактор-гусеничар).

До почетка октобра 2006. године, сакупљање, транспорт и депоновање смећа обављано је возилима просечне старости преко 20 година: 1) **ФАП 1414** - смећар, са потисном плочом, Q = 9м³, 2) **ФАП/Mercedes** 1213 - смећар са потисном плочом, Q = 11м³, 3) **ФАП 1612** - смећар са ротационим бубњем, Q = 13м³, 4) **ФАП 1414** - аутоподизач судова од 5м³, 5) **ФАП 1418** - кипер, Q = 7,5 t. Био је у употреби, а и даље се користи **Volvo** - смећар са потисном плочом, Q = 8м³. Од краја 2006. године у употреби су: 1) **IVECO 180 E24** - смећар са пресом, Q = 15м³, 2) **IVECO 140 E18** - смећар са пресом, Q = 8м³, 3) **IVECO 120 E10** - аутоподизач судова за смеће од 5м³, и 4) **ФАП 2022** кипер 4x4 за транспорт депонованог смећа са дивљих депонија. За уклањање поменутих дивљих депонија користи се универзална грађевинско-инжењеријска машина **CATERPILLAR BHL 428D**, 73kW, која замењује сада већ продат лицитацијом утоваривач/ровокопач **BN-80**. На Градској депонији од постојеће механизације још увек се користи **дозер** са плочом за гурање и равнање **TG75** који је старости око 35 година, па ЈКП "Бадњево" повремено ангажује треће лице за ове послове јер се постојећа грађевинска машина често квари и мале је снаге. Из тог разлога изналазе се могућности да се у краћем периоду набави новија и адекватнија машина за разастирање-прекривање и равнање складиштеног отпада.

Управљање отпадом у Неготину обухвата сакупљање отпада на сабирним местима, постављањем контејнера за сакупљање комуналног отпада и одлагањем на депонију на Радујевачком путу, без претходног третмана отпада, не постоји систем сепаратног сакупљања опасног отпада. тако да се на депонију одлажу и неке врсте опасног отпада, пре свега медицински отпад. Исти се вози у посебним затвореним контејнерима, затрпава и прекрива на депонији и води уредна евиденција о количинама. Исти је случај са старим аутомобилским гумама али се оне сакупљају и одвајају на посебно место, а одатле касније транспортују на даљи третман. Од октобра 2007. године, ЈКП "Бадњево"-Неготин склопило је уговор са фирмом "Holcim" A.D. о

пружању заједничке услуге преузимања-сакупљања, привременог складиштења, транспорта и збрињавања отпадних спољњих пнеуматика на територији коју покрива поменуто комунално предузеће. На такав начин је градска депонија у Неготину растеређена ове врсте отпада који, осим што је кабаст и заузима доста простора, често бива и узрочник појаве пожара на самој депонији.

У току године врши се евидентирање дивљих депонија од стране ЈКП "Бадњево", ЕКО Фонда општине Неготин, ЈП за грађевинско земљиште општине Неготин, као и комуналне инспекције, са којих се отпад по плану сакупља и одвози на градску депонију. Проблеми су у томе што се већ саниране дивље депоније поново преплављују смећем. Током 2007. године смањене су на минимум и под сталним су увидом радника ЈКП и контроле надлежних органа Општине.

ЈКП "Бадњево" у Неготину располаже стручним кадром одговарајућег профила и своју организацију осавременењава прилагођавајући је новопланираним потребама.

Економска јединица "Возни парк и градска депонија" упошљава 21 сталног радника и до 5 сезонских радника преко године.

У табели број 4.1 приказана је организациона шема ЈКП "Бадњев"-а.

Табела број 4.1 - Организациона шема ЈКП "Бадњево" Неготин

ОРГАНИЗАЦИОНА ЈЕДИНИЦА	Број запослених
Управа - дирекција	7
Заједнички послови - правна служба - инкасанта служба - комерцијала - рачуноводство	43
РЈ Водовод и канализација - ЕЈ Водовод - ЕЈ Фекална станица	34
РЈ Одржавање - ЕЈ Припрема - ЕЈ Гаража - ЕЈ Возни парк и градска депонија	(укупно 36) 3 12 21
РЈ Пијаце - ЕЈ Зелена и сточна пијаца - ЕЈ Робна пијаца	20
РЈ Градско зеленило - ЕЈ Производња зеленила - ЕЈ Одржавање зеленила	17
РЈ Градска чистоћа - ЕЈ Одржавање улица и канала и уништавање паса луталица - ЕЈ Чишћење стамбених зграда - ЕЈ Градско гробље - ЕЈ Грађевинско одржавање	35
РЈ Спортски објекти и фризерске услуге - ЕЈ Спортски објекти - ЕЈ Фризерски салони	13
РЈ Грејање	23

Напомена: Подаци за децембар 2007. године, добијени из кадровске евиденције ЈКП "Бадњево"

Садашњу ситуацију карактерише и податак да се дуги низ година уназад практикује организовање бесплатно постављених контејнера од 5m³ грађанима почетком пролећа и јесени, што је дало веома позитивне резултате у спречавању настајања дивљих депонија-сметлишта.

**RASPORED LOKACIJA ZA VANREDNO POSTAVLJANJE KONTEJNERA OD 5m²
U OKVIRU AKCIJE " PROLEĆNO I LETNJE ČIŠĆENJE GRADA "**

21.,22. mart i 10., 11. april

Ugao Ul. Prištinske i Dečanske
Ul. Dunavska
Ul. Branko Radičević
Ul. Daničićeva
Ul. Dobrivoja Nedeljkovića
Ugao Ul. Prizrenska i Ul. B. Perića

23., 24. mart i 12.,13. april

Ul. Bukovska,
Ul. Rajka Bosnića,
Ugao Ul. Braće Jugovića i Ul. Tanaska
Rajića
Ul. Lole Ribara
Ul. Generala Gambete
Ugao Ul. Jovana Čakširanovića i Ul. Ilije
Kosića

25., 26. mart i 14., 15., 16. april

Ugao Ul. Djerdapske i Ul. Fruškogorske
Ul. 9. maja
Ugao Ul. Branka Čopića
Ul. Žarka Zrenjanina
Ul. Vojkana Jeremića
Početak Ul. Milutina Stojanovića

27.,28. mart i 17.,18. april

Ul. Milentija Popovića
Naselje "Veljka Vlahovića"
Naselje "Cvečara"
Ul. Internacionalnih brigada
Ugao Ul. Dobrile Mirčić i Ul. Straše
Pindžura
Naselje "Rastoka" iza Naselja "Veljko
Vlahović"

29., 30. mart i 19., 20. april

Parka u Ul. Karadjordjevoj

Naselje " Poljoprivredni kombinat "
Ugao Ul. Drgoljuba Milinčića i Ul. Ace
Patlidžanovića
Ul. Slobodana Penezića
Ul. Hajduk Veljkova
Ul. Knez Mihajlova

31. mart i 01., 02., 21., 22., 23. april

Naselje "Rastok" kod plavih zgrada
Ul. Todora Bečirića
Ul. Stanojla Stefanovića
Ul. Stevana Fricmana
Ul. Dragomana Radojičića

03., 04., 24., 25. april

Ul. Obilićeva
Ul. JNA
Ul. Strahinjica Bana
Ul. 12. septembar kod starog podruma
Ul. Stojanke Radosavljevića
Ul. Stefanije Mihajlovića

05., 06., 26., 27. april

Ul. Age Rogožinarevića
Ul. Jovana Dinkića
Ul. Momira Radosavljevića
Ul. Sretena Gajića
Ul. Nikole Pašića
Ul. Pante Jakovljevića

07., 08., 09., 28., 29., 30. april

Ul. Koste Todorovića
Ul. Badnjevska
Ul. Stanoja Gačića
Izletište " Badnjevo"
Naselje "Rastoka" pored kasarne

01.02. i 03 oktobar

Ugao Ul. Prištinske i Dečanske
Ul. Dunavska
Ul. Branko Radičević
Ul. Daničićeva
Ul. Dobrivoja Nedeljkovića
Ugao Ul. Prizrenska i Ul. B. Perića

04., 05., 06. i 07. oktobar

Ul. Bukovska,
Ul. Rajka Bosnića,
Ugao Ul. Braće Jugovića i Ul. Tanaska
Rajića
Ul. Lole Ribara
Ul. Generala Gambete
Ugao Ul. Jovana Čakširanovića i Ul. Ilije Kosića

08., 09. i 10. oktobar

Ugao Ul. Djerdapske i Ul. Fruškogorske
Ul. 9. maja
Ugao Ul. Branka Čopića
Ul. Žarka Zrenjanina
Ul. Vojkana Jeremića
Početak Ul. Milutina Stojanovića

11., 12., 13. i 14 oktobar

Ul. Milentija Popovića
Naselje "Veljka Vlahovića"
Naselje "Cvečara"
Ul. Internacionalnih brigada
Ugao Ul. Dobrile Mirčić i Ul. Straše Pindžura
Naselje "Rastoka" iza Naselja "Veljko Vlahović"

15., 16. i 17. oktobar

Parka u Ul. Karadjordjevoj

Naselje "Poljoprivredni kombinat"
Ugao Ul. Drgoljuba Milinčića i Ul. Ace
Patlidžanovića
Ul. Slobodana Penezića
Ul. Hajduk Veljkova
Ul. Knez Mihajlova

18., 19., 20. i 21. oktobar

Naselje "Rastok" kod plavih zgrada
Ul. Todora Bečirića
Ul. Stanojla Stefanovića
Ul. Stevana Fricmana
Ul. Dragomana Radojičića

22., 23. i 24. oktobar

Ul. Obilićeva
Ul. JNA
Ul. Strahinjica Bana
Ul. 12. septembar kod starog podruma
Ul. Stojanke Radosavljević
Ul. Stefanije Mihajlovića

25., 26., 27. i 28 oktobar

Ul. Age Rogožinarevića
Ul. Jovana Dinkića
Ul. Momira Radosavljevića
Ul. Sretena Gajića
Ul. Nikole Pašića
Ul. Pante Jakovljevića

29., 30. i 31. oktobar

Ul. Koste Todorovića
Ul. Badnjevska
Ul. Stanoja Gačića
Izletište "Badnjevo"
Naselje "Rastoka" pored Kasarne

Kontakt telefon: 019/542-336 Garaža JKP " BADNJEVO "

4.3. Врсте, количине и састав отпада

У процесу планирања управљања отпадом , као полазна основа јавља се потреба за формирањем поуздане базе података о врстама и изворима отпада, постојећим количинама отпада, постојећем начину управљања, начину сакупљања, третмана и коначног одлагања. Прикупљање поузданих података о отпаду представља екстезиван рад. Основни подаци о отпаду се базирају на процени количине отпада. Индентификацијом "токова отпада" могу се добити информације о количини и саставу отпада , које надлежним органима у општини могу представљати основу за постављање стратешких циљева за сваки ток отпада , као и будуће опције његовог третмана и неопходна постројења за третман.

Према месту и извору настанка, најчешће разликујемо четири типа-врсте отпада:

- Комунални отпад
- Индустијски отпад
- Остали отпад
- Посебни токови отпада

Комунални отпад

Представља отпад из домаћинства који настаје као резултат човековог живљења у кући, стамбеним зградама, службеним просторијама, продавницама као и са јавних површина (делом органски зелени отпад, отпаци биља, кутије од цигарета, отпад од хране или животињски остаци). Овај отпад углавном највећим делом представља отпад од прераде и конзумирања хране као и остатке животињског и биљног порекла. Основна (и најважнија) карактеристика овог отпада је да лако трули и да се брзо разграђује, посебно лети, при високим температурама околине. Настајање и ширење непријатних мириса је пратећи процес труљења отпада. Остали кућни отпад садржи сагориве (картон, папир, текстил, пластика, гума, кожа, намештај) и несагориве компоненте (стакло, конзерве, бела техника, порцелан и слично).

Слика број 4.1 - Градска депонија (расуто смеће)

Према неким искуственим проценама из периода 2005.-2006. године овај отпад на градској депонији креће се у процентима 75-80%.

Индустријски отпад

Овај отпад настаје у производним процесима и састоји се од разноврсних стабилних и нестабилних елемената органског и неорганског порекла.

Поједине врсте индустријског отпада који настаје у процесу производње, могу се поново користити у истом или неком другом технолошком процесу као секундарне сировине, уколико задовољавају одређене техничке карактеристике и нормативе за њихову примену. Штетни и опасни отпад се не сме одлагати заједно са комуналним отпадом, већ захтева специјалан третман који се најчешће одвија у оквиру индустријског објекта.

Према проценама и евиденцији комуналног предузећа у Неготину, ова врста отпада процентуално је у опадању већ неколико година уназад, обзиром да је велики број индустријских предузећа угашен. Инертни индустријски отпад из малих приватних предузећа креће се у нивоу 10-15% (шпон од обраде, лимови, челични профили, метална жица и друго). Већи део овог отпада (метал) сакупе ради даље продаје поједини грађани који су свакодневно на депонији, а један део се прекрива.

Остали отпад

То је отпад настао као резултат различитих људских делатности, као на пример:

- возила
- санитарни уређаји
- аутомобилске гуме
- грађевински материјал
- муљ из кишних канала и постројења за пречишћавање отпадних вода
- биохазардни отпад (медицински отпад, отпад анималног порекла, животињски лешеви и сл.)

На градску депонију у Неготину практично не доспевају возила, санитарни уређаји и друго, јер постоји већи број приватних предузећа која се баве прикупљањем овог отпада као секундарним сировинама пре његовог доспећа на простор депоније; не одлаже се отпад од животињских лешева природно угинулих или уништених еутаназијом, обзиром да постоји засебно лоцирано (на другој локацији) уредно регистровано сточно гробље.

Медицински отпад се одлаже углавном из Здравственог центра Неготин. ЈКП "Бадњево" - Неготин не врши испитивање отпада из здравствених установа (пре свега градске болнице медицинског Здравственог центра), већ га третира као нетоксичан материјал, па се стога још увек не врши преливање дезинфекционим средством. Једном речју, о медицинском отпаду се води евиденција у смислу обавезног прекривања, евиденција плана и начина извожења и евиденција депонованих количина. Између ЈКП "Бадњево" и градског Медицинског центра у том смислу постоји свестрана сарадња, поменути контејнери су затвореног типа. Количине овог отпада се редовно региструју (нпр. за 2006. годину износи у непресованом стању 1.085m^3 , односно, учешће медицинског отпада у укупној годишње сакупљеној количини са 1,38-1,5%.

Аутомобилске гуме доспевају на градску депонију на посебан плато и одвајају се ради предаје на даљи третман. Просечна месечна количина износи 12-15 тона.

Неготин, као град који се налази на малој надморској висини (географска депресија), има канале којима се одводе атмосферске и друге воде. Муљ извађен чишћењем из ових канала стиже на градску депонију, мада о тим количинама нема прецизнијих података; исти је случај са грађевинским неупотребљеним материјалом.

Остали отпад, поред поменутог, процентуално представљено износи 10-15%, а заједно са индустријским и инертним отпадом процентуално износи око 20-25%.

Слика број 4.2 - Градска депонија (остали отпад)

Слика број 4.3 - Булдозер (постојећа механизација на градској депонији)

Посебни токови отпада

У складу са Националном стратегијом управљања отпадом, као посебни токови отпада се дефинишу:

- истрошене батерије и акумулатори
- отпадна уља
- амбалажни отпад
- електрични и електронски производи
- флуо-цеви
- РСВ/РСТ
- отпад који садржи азбест
- отпадна возила и др.

Овај отпад готово и да не заврши на градској депонији, и то у јако занемаривом проценту, обзиром да се и тим проблемом баве одређене фирме на овим просторима.

Рецимо, отпадна уља или заврше као АКЗ премази или се предају рафинеријама на даљу прераду.

4.3.1. Количине сакупљеног комуналног отпада

Један од основних параметара на основу којих се дефинише систем за управљање отпадом односи се на дефинисање броја становника, који јесте и који треба да буде обухваћен услугама комуналног предузећа, како у граду тако и у сеоским насељима.

Према попису из 2002. године број становника у Општини Неготин износи 43.418 становника (обухваћени грађани који живе на територији Републике Србије), од тога 17.758 живи у граду а 25.560 у селима. Отпад се организовано сакупља (закључно са 2007. годином) само на територији града Неготина. Сеоско подручје није било обухваћено организованим системом сакупљања смећа. Сакупљање отпада из сеоских средина отпочело је почетком 2008. године и то у МЗ Самариновац, где је обухваћено 120 корисника и МЗ Милошево где је обухваћено 80 корисника.

У Табели број 4.2 приказана је количина прикупљеног отпада у граду Неготину за 2005., 2006. и 2007. годину.

Табела број 4.2 - Годишње сакупљене и депоноване количине отпада/смећа од стране ЈКП "Бадњево"

година	2005	2006	2007
врста			
Смеће сабијено m ³ (t)	27.643 (7.795)	22.533 (6.760)	12.604 (3.529)
Индустријски инертни отпад m ³ (t)	0	0	0
Медицински отпад несабијен m ³ (t)	1.045	1.085	1.585
Шљака и пепео m ³ (t)	не одваја се (нема података)	320 (115,20)	233,51 (83,88)
Ауто гуме (t)	не одваја се (нема података)	не одваја се (нема података)	28,240
РЕТ амбалажа m ³ (t)	не одваја се	не одваја се	330 - 450 (5,260)
Шут са дивљих депонија m ³ (t)	2.266 (3.625)	509 (809)	1.051 (1.671)

Напомена: Подаци у табели добијени су из евиденције РЈ "Одржавање" ЈКП "Бадњево" Неготин

Стварање комуналног отпада зависи и од нивоа индустријског развоја, животног стандарда, начина живота. Сви подаци добијени су на бази процене, искуства или егзактним мерењима и праћењу кроз дужи временски период, како прописују стандарди и норме. Да би се установиле тачне вредности количина отпада на територији града Неготина, или на целокупној територији Општине Неготин, неопходно

је детаљније и много темељније истраживање у интервалу од више година уназад, обзиром да се у Општини мењао како број становника, тако и ниво њеног економског развоја и друго.

Процењена дневна количина отпада по становнику износи према табели:

Табела број 4.3 - Генерисање отпада по становнику (дневно)

Тип насеља	kg по становнику (дневно)	
	од - до	средња
Градска насеља	0,9 - 1,0	0,95
Сеоска насеља	0,5 - 0,6	0,55

Напомена: За сеоска насеља количине су дате на бази података из литературе

Процењена количина комуналног отпада који се генерише у градском подручју Неготина, према усвојеним критеријумима и на основу података РЈ "Одржавање" ЈКП "Бадњево", за 2007. годину приказана је и табели број 4.4 и износи:

Табела број 4.4 – Количина комуналног отпада у градском подручју

смеће разно (сабијено)	12.604m ³	3.529 t/год
медицински отпад	1.585m ³	-
шљака и пепео	233,51m ³	83,88 t/год
ауто-гуме (старе)	-	28,240 t/год
ПЕТ-амбалажа	330 – 450m ³	5,260 t/год
шут са дивљих депонија	1.051m ³	1.671 t/год

Процењена количина комуналног отпада у селима општине Неготин дата је у Табели бр.4.5. Прорачун је изведен на основу броја становника по попису из 2002. год. и са проценом да се по глави становника дневно ствара 0.5 kg отпада.

Табела број 4.5 - Процењена количина комуналног отпада у селима

Назив насеља	Број становника по методологији пописа 2002. год.	Количина отпада (0,5kg /по становнику на дан)
Александровац	588	294
Браћевац	533	266
Брестовац	355	177
Буковче	1442	721
Вељково	206	103
Видровац	822	411
Вратна	316	158
Дупљане	564	282
Душановац	882	441
Јабуковац	1884	942
Јасеница	581	290
Карбулово	520	260
Кобишница	1355	677
Ковилово	411	205
Мала Каменица	392	196
Малајница	683	341
Милошево	517	258
Михајловац	718	359
Мокрање	710	355
Плавна	953	476
Поповица	487	243
Прахово	1506	753
Радујевац	1540	770
Рајац	436	218
Речка	469	234
Рогљево	183	91
Самариновац	464	232
Сиколe	838	419
Слатина	479	239
Смедовац	163	81
Србово	502	251
Тамнич	349	174
Трњане	479	239
Уровица	1191	595
Црномасница	272	136
Чубра	557	278
Шаркамен	374	187
Штубик	939	469
УКУПНО:	25660	12830

4.3.2. Састав комуналног отпада

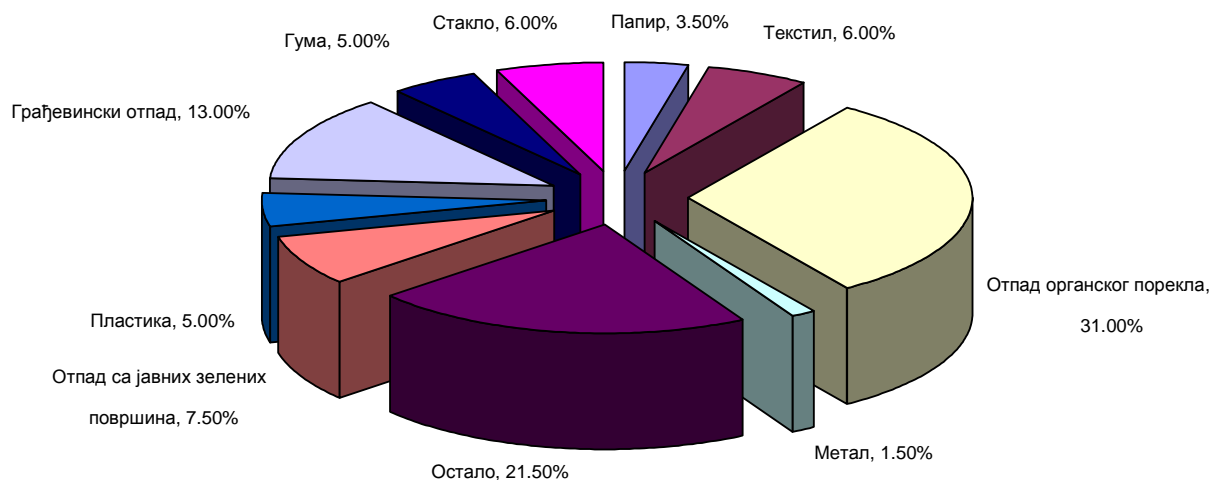
Морфолошки састав отпада је масени део појединих врста отпада у карактеристичном узорку отпада.

На морфолошки састав утичу:

- број становника
- економска ситуација становништва
- врсте привредних делатности
- годишња доба
- клима
- социолошки фактори
- остали фактори

Морфолошки састав се може оријентационо проценити и на основу расположивих података за насеља или градове са сличним бројем становника, климатским условима, врстом привредне делатности, сличним степеном стандарда становништва и искуствених података добијених од комуналних организација које прикупљају и дистрибуирају отпад.

Морфолошки састав комуналног отпада за град Неготин приказан је на слици 4.4, урађеној на основу података добијених од ЈКП "Бадњево" Неготин, у периоду испитивања 2005-2007. године, на количинама смећа приспелим на градску депонију.

Слика 4.4 - Морфолошки састав отпада у граду Неготину

Табела број 4.6 - Процењени морфолошки састав отпада у граду Неготину (средње вредности током периода лето-јесен-зима) са посебним прегледом за остали отпад (разврстан и процењен морфолошки)

Врста отпада	Количина одложеног отпада
папир	3,5%
стакло	6%
пластика	5%
гума	5%
текстил	6%
метал	1,5%
органиски	31%
грађевински	13%
са јавних површина	7,5%
остало	21,5

остало 21,5%	РЕТ	2%
	шљака, пепео	9%
	недефинисан отпад	4,5%
	разно	6%

Специфичне тежине, густине, градског отпада (Неготин 2005-2007) различитих типова отпадака, тј. компонената, које се најчешће појављују у саставу комуналног чврстог отпада дате су у табели број 4.7 .

Табела број 4.7 - Густине различитих типова отпадака - Неготин

редни број	Тип отпада	Густине (t/m ³)	Усвојене просечне густине (t/m ³)
1	Органске материје	0,168 - 0,500	0,360
2	Папир	0,032 - 0,080	0,050
3	Текстил	0,082 - 0,206	0,144
4	Метал	0,048 - 1,100	0,574
5	Пластика	0,032 - 0,128	0,080
6	Гума	0,066 - 0,192	0,129
7	Стакло	0,160 - 0,480	0,320
8	Грађевински отпад	0,320 - 0,960	0,490
9	Дрво	0,128 - 0,320	0,224
10	Са јавних површина	0,032 - 0,104	0,068
11	Остали отпад	0,096 - 0,256	0,180

Слика 4.5 - Контејнер 1,1m³

4.3.3. Краткорочно утврђивање количина и састава отпада

Врсте и процена састава отпада који се одлаже на депонију у Неготину је тешко проценити без чешће анализе, мада је сличан осталим провинцијским градовима у Србији. Утврђивање количина и састав отпада сакупљеног на територији градског подручја, ЈКП "Бадњево" је обавило током периода лето 2005. године (јул-август), лето/јесен 2007. године (август-септембар), као и у периоду зима 2007. године (децембар), о чему постоје уредни извештаји достављени Републичком инспектору за заштиту животне средине. Практично, овај поступак је до сада обављан у летњем, јесењем и зимском периоду.

Подаци о обављеној анализи у зимском периоду 2007. године, приказани су табеларно у табели број 4.8

Табела број 4.8 - Евиденција постављања и пражњења контејнера (Неготин, зима 2007.)

Подручје општине	Редни број контејнера	Датум постављања	Датум пражњења	Број дана пуњења
ГРАДСКО НАСЕЉЕ (контејнери 1,1m ³)	1 (207)	09.12.2007.	10.12.2007.	1
	2 (87)	12.12.2007.	13.12.2007.	1
	3 (09)	13.12.2007.	14.12.2007.	1
	4 (188)	25.12.2007.	26.12.2007.	1
	5 (30)	23.12.2007.	24.12.2007.	1
	6 (147)	24.12.2007.	25.12.2007.	1
	7 (205)	24.12.2007.	25.12.2007.	1
	8 (48)	25.12.2007.	26.12.2007.	1
	9 (223)	25.12.2007.	26.12.2007.	1
СЕОСКА НАСЕЉА (контејнери 5m ³)	10 (28)	26.12.2007.	28.12.2007.	2
	11 (31)	19.12.2007.	21.12.2007.	2
	12 (32)	20.12.2007.	22.12.2007.	2
	13 (33)	21.12.2007.	23.12.2007.	2
ПРИГРАДСКО НАСЕЉЕ (контејнери 5m ³)	14 (34)	22.12.2007.	24.12.2007.	2

Табела број 4.9 - Квалитативна анализа отпада за сваки контејнер (Неготин, зима 2007.)

Анализа отпада - ГРАДСКО НАСЕЉЕ			
Редни број	Тип отпада	Количина (у kg)	%
1	Органске материје	754,36	30,62
2	Папир	70,00	2,85
3	Текстил	47,00	1,91
4	Метал	13,50	,55
5	Пластика	117,40	4,75
6	Гума	70,40	2,85
7	Стакло	140,50	5,70
8	Грађевински отпад	259,72	10,54
9	Дрво	-	-
10	Са јавних површина	68,00	2,76
11	Остали отпад:		
	- ПЕТ	40,00	1,50
	- Шљака, пепео	209,00	8,30
	- Недефинисани отпад	120,00	4,50
	- Разно	583,00	23,17
Укупно		2.462,88	100,00

- Напомена: 1. Анализа количине и састава отпада за сеоска и приградска насеља није извршена током ове анализе обзиром да су контејнери на постављеним локацијама остали празни, иако је становништво било обавештено.*
- 2. Подаци у табелама добијени су из евиденције РЈ "Одржавање" ЈКП "Бадњево" Неготин*

Табела број 4.10 - Квадратуре за задужење и број корисника услуга изношења смећа Неготин

	Домаћинства	Привреда	Установе	Киосци
Смеће: стамбена површина (у m ²)	405.110,90	-	-	-
Број корисника (смеће: стамбена површина)	5.672	-	-	-
Смеће: дворишна површина (у m ²)	270.126,80	-	-	-
Број корисника (смеће: дворишна површина)	2.955	-	-	-
Смеће: привреда (у m ²)	-	43.177,36	-	-
Број корисника (смеће: привреда)	-	622	-	-
Смеће: установе (у m ²)	-	-	39.637,69	-
Број корисника (смеће: установе)	-	-	56	-
Број корисника (смеће: киосци)	-	-	-	18

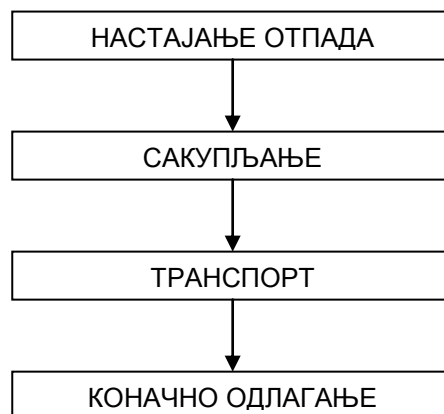
Напомена: Квадратура за задужење по услугама, односно број корисника, представља променљиву категорију због одјављивања и пријављивања корисника. Стање је на дан 12.12.2007. године

Слика 4.6 - Контејнер за PЕТ амбалажу

4.4. Сакупљање и транспорт отпада

Сакупљени отпад који настаје на простору града у садашњој пракси се без икаквог претходног третмана одлаже на постојећу депонију, где се разастире дозером и сабија његовим прелажењем преко разасутог смећа. Повремено се слојеви смећа прекривају инертним материјалом (земљом, шљунком, песком ...). Досадашњи систем примене одлагања отпада дат је шематски на слици:

Слика 4.7 - Систем одлагања отпада

Настајање отпада - представља место настанка (генерисања) отпада: објекти за становање, јавне површине, објекти индустрије и мале привреде, медицински центар и друго. Када материјал или материја нема употребну вредност или долази у такво стање неупотребљивости, она се баца или сакупља ради одлагања.

Сакупљање - се врши на за то одређеним местима од стране ЈКП "Бадњево", Комунални отпад се прикупља у стандардним судовима, контејнерима од 1,1m³ и 5 m³ и нестандартним судовима од 25 - 50 литара, а и у судовима до 240 литара. Код већег броја грађана (приватне куће) смеће се одлаже у неадекватним посудама, што отежава рад извршилаца послова а самим тим и њихов број. У нестандартним судовима и контејнерима од 1,1 m³ се углавном прикупља комунални отпад, док се инертни индустријски отпад, грађевински шут и слично одвозе по потреби. У Неготину је до 2007.године био присутан само заједнички начин прикупљања отпада, односно прикупљање свих отпадака заједно и заједничко одлагање на депонију. Од 2007.године у граду Неготину отпочела је примарна селекција ПЕТ амбалаже, тј. прикупљање ПЕТ амбалаже у наменским жичаним контејнерима, старих ауто гума, пепела и донекле медицинског отпада. Поједине секундарне сировине (метал и папир) сакупљају појединци - физичка лица и поједине фирме приватних предузетника.

Транспорт - обавља ЈКП "Бадњево", тј. РЈ "Одржавање" и ЕЈ "Возни парк и градска депонија". Након сакупљања, утовара и транспорта отпад се одлаже на место коначног одлагања, градску депонију, сметлиште, "Радујевачки пут". Возни парк је обновљен добијањем нових возила из донација, и он задовољава тренутне потребе града.

Коначно одлагање - последњи функционални елемент у систему уклањања чврстог отпада је одлагање на постојећу депонију . Градска депонија, због још увек неадекватних услова - непостојање инфраструктуре, нерегулисаних граница, заштитног појаса, делимичне ограђености, непостојање електричне енергије, лошег решења прања возила и контејнера, представља делимично уређен простор. Надлежни општински органи покренули су активности за санацију депоније, па се може очекивати да ће она у блиској будућности добити основне карактеристике простора на коме се у ограниченом временском периоду отпад може одлагати према прописаним законским нормама.

Градска депонија, односно локација на којој се одлаже отпад је контролисано сметлиште које не поседује ни минималне мере заштите, а камоли да задовољава критеријуме савремене санитарне депоније. Не поседује: одговарајућу подлогу, дренажни систем за прикупљање, контролу као и третман процедних вода (које директно загађују земљиште и подземне воде), систем сакупљања и третман депонијског гаса, вагу за мерење количине отпада, лабораторију са основном опремом и др. Ова локација је у експлоатацији од 1959.год. тако да је њен капацитет скоро попуњен и може се користити још неколико година, налази се близу самог града, а део се налази у приватном власништву. Општина Неготин је покренула иницијативу за изналажење нове локације за изградњу санитарне депоније по свим стандардима и прописима. У том циљу у јулу 2003. године урађена је: "Студија избора локације за нову санитарну депонију комуналног чврстог отпада у Неготину са аспекта хидрогеолошких и инжењерскогеолошких истраживања", коју је израдио ДП " Геозавод ", Београд. Скупштина општине Неготин није донела Одлуку за избор нове локације комуналног отпада на основу ове Студије.

4.4.1.Размештај и врсте судова за сакупљање отпада

Сакупљање отпада је битан процес, из разлога очувања здравља људи, животне средине, естетских и финансијских разлога. Правилно димензионисање и избор опреме, распоређивање контејнера и судова-канти је један од предуслова добре организације управљања отпадом. У Неготину су канте, мали и велики контејнери, углавном распоређени уз улицу, на тротоарима или двориштима. Још увек у граду нема предвиђених места адекватно изабраних и обележених уз улицу, већ се исти уз сагласност и налог општинског органа за инспекцијске послове распоређују и премештају. У граду и приградским насељима сакупљање отпада се врши са утврђених локација. У контејнерима и кантама углавном се прихвата комунални отпад, док се

отпад од амбалаже, инертни индустријски отпад и грађевински шут прикупља најчешће у већим контејнерима и одвози по потреби или свакодневно са појединих локација.

Не постоје уређена места за судове, али постоји могућност да се она одреде (првенствено се мисли на контејнере од 1,1 и 5m³). Обзиром да постоје истакнуте локације за контејнере, треба их само избетонирати, а услови за одобрења која се морају испунити проистичу из Закона о заштити животне средине (Сл.гл.РС бр. 135/04), Закона о поступању са отпадним материјалима (Сл.гл.РС бр.25/96), Закона о комуналним делатностима (Сл.гл.РС бр.16/97 и 42/98), Одлуке о уређењу насеља на подручју Општине Неготин (Сл.лист општина бр.3/99) и правилника и других подзаконских аката који проистичу из наведених закона.

Тренутно стање је да се судови за смеће, у већини случајева, од стране грађана, индивидуалних домаћинстава, не постављају на ивицу улице или поред улаза у двориште па код већег броја грађана извршилац послова узима посуде-судове унутар плаца-дворишта грађана.

Судови за смеће код грађана-приватних кућа празне се једном недељно, а контејнери од 1,1 и од 5m³ свакодневно, и они су углавном постављени код стамбених и пословних објеката или пак у кругу дворишта/пословног простора корисника.

Број дана изношења износи: $n_s = 250-265$ дана.

Запреминска тежина (средња) отпада: $\rho_s = 0,282$ t/m³.

Средњи коефицијент сабијања специјалних возила са надградњом износи: $K_s \approx 3$

Слика 4.8 - Мали контејнер 1,1m³

Слика 4.9 - Велики контејнер 5m³ - затворени

Слика 4.10 - Велики контејнер 5m³ – отворени

Табела број 4.11 – Врсте судова

Врста судова	број - напомена
нестандардни и стандардни од 30-150 литара	ком. 2955 - различити
контејнери 1,1m ³	ком 236 - лимени са точкићима (од тога 17 ком. још није распоређено)
контејнери 5m ³	ком. 83 - лимени (од тога 10 ком. се распоређују по потреби)
жичани контејнери за ПЕТ- амбалажу 4m ³	ком. 20 (од тога 1 ком. још није распоређен)
самоистресуће парковске канте на стубићима разне 12-20 литара	ком. око 80

Напомена: податак је из 2007.године

Слика 4.11 - Кућне канте

Слика 4.12 - Парковске канте-корпе

Табела број 4.12 - Корпе за прикупљање отпада (парковске и уличне) самоистресуће, фиксне на стубићима (податак РЈ "Одржавање зеленила и парковских површина ЈКП "Бадњево" Неготин из децембра 2007.)

укупан број	50-80 ком. (30 ком. - неисправне, оштећене)
тип и запремина	корпе 12-20 литара
материјал	лим и перфорирани лим d = 1,5-3 mm
потребан број нових посуда	100

Стање опреме за сакупљање комуналног отпада на територији града Неготина је незадовољавајуће из следећих разлога:

- недовољан број великих контејнера,
- већи број судова за смеће у неисправном стању - сагорели (разлог: паљење контејнера)
- непостојање адекватних специјалних судова за сепарацију секундарних сировина (РЕТ, картонска амбалажа, стакло ...),
- недостатак судова за медицински отпад,
- велики број судова код приватних кућа је нестандартан (шерпе, лонци, стари бојлери, бурад)
- неуређена места за постављање контејнера (нерешено питање паркирања возила и сл.)

На подручју општине Неготин још увек (до краја 2007. године) у сеоским насељима није регулисано сакупљање и одлагање отпада, па стога житељи наших села свој отпад одлажу на "дивље депоније - сметлишта" или га спаљују.

Приликом обиласка терена запажено је више дивљих депонија - сметлишта а највећа су уз локални пут Неготин-Мокрање.

Сеоска сметлишта имају нешто другачије карактеристике, обзиром да се одложени отпад састоји углавном од пластике, стакла, кабастих материјала, остатака старих електричних апарата и беле технике, шпорета, пећи, намештаја, делова старих аутомобила али и шута (цигла, цреп, бетон и друго). Дрвног и папирног отпада скоро и да нема. На овим сметлиштима, што је битно, скоро и да нема органског отпада из домаћинства, пошто се највероватније користи за храњење стоке. Проблем са отпадом од клања стоке још увек је присутан као и по питању угинулих животиња. Овде треба напоменути да град Неготин поседује регистровано сточно гробље, и угинуле животиње се не довозе нити сахрањују на градској депонији.

Од 2008. године ЈКП "Бадњево" Неготин на основу сачињених уговора о пружању услуга, изношење и извожење смећа са МЗ Самариновац (120 корисника) и МЗ Милошево (80 корисника) обављаће неготинско Комунално предузеће са својим људством и механизацијом.

4.4.2. Транспорт и динамика одношења

Према подацима комуналног предузећа "Бадњево", за транспорт отпада од места сакупљања до места одлагања (3-5 km у просеку), користе се превозна средства као што је приказано у Табели 4.13.

Табела број 4.13 - Опрема за транспорт комуналног отпада и по потреби индустријског отпада (аутоподизачем)

Укупан број возила за сакупљање и транспорт комуналног отпада	6 смеђара (3 у функцији) 2 аутоподизача
Број возила са рото-пресом	1
Типови возила са рото-пресом	1 x ФАП 1620 / МИН Ниш
Капацитет возила са рото-пресом	1 x 11 m ³
Број возила са варио-пресом	4
Типови возила са варио-пресом	1 x ФАП 1414 / УНИС Високо 1 x ФАП/Мерцедес 1213 / ЛИВ Пријеполје 1 x VOLVO FL-6 / ATRIK 1 x IVECO 180E24 / FARID 1 x IVECO 120E18 / FARID
Капацитет возила са варио-пресом	1 x 9 m ³ 1 x 11 m ³ 2 x 8 m ³ 1 x 15 m ³
Број возила-аутоподизача	2
Тип и капацитет возила-аутоподизача	1 x ФАП 1414 / Ватроспрем 5 m ³ 1 x IVECO 120E18 / BOB SIS 5 m ³
Механизми за подизање контејнера (возила са рото-пресом)	контејнери типа 1,1 m ³
Механизми за подизање контејнера (аутоподизачи)	контејнери 5m ³
Механизми за подизање контејнера (возила са варио-пресом)	контејнери типа 1,1 m ³ стандардни судови 80, 120 и 240 литара
Просечан број тура	2
Просечна старост возила	најстарија 20-23 год. најновија 2 год.
Просечан број радника по возилу	1 возач + 3 радника

У општини Неготин присутна је технологија транспорта отпада специјалним возилима ЈКП "Бадњево". Сакупљени комунални отпад директно се транспортује на депонију "Радујевачки пут" где се одлаже, а након тога сабија и прекрива инертним материјалом, са поштовањем минималних мера заштите животне средине. Обавезно се прекрива медицински отпад.

У летњим месецима се контејнери и возила обавезно перу. Возила и контејнери за смеће перу се на самој градској депонији, али због недостатка притиска у водоводној мрежи у летњим месецима овај поступак се обавља на простору Станице за пречишћавање отпадних вода ЈКП "Бадњево" (тзв. фекална станица).

Технологија транспорта отпада генерално је условљена и одређена: количином и саставом отпада, величином и врстом судова за сакупљање, просторним размештањем контејнера и њиховом удаљеношћу од места одлагања, расположивим транспортним специјалним возилима и особинама саобраћајних путева.

Организација кретања, пуњења и пражњења возила се углавном заснива на слободној процени, ранијој пракси и искуству, а мање на анализама које су засноване на фреквенцији пуњења контејнера и капацитетима специјалних возила.

Табела број 4.14 - Стање опреме за транспорт индустријског отпада

Укупан број возила за сакупљање и одношење индустријског отпада - по потреби	2
Типови возила	Аутоподизач 1xIVECO 120E18 5m ³ Аутоподизач 1 x ФАП 1414 5m ³
Просечна старост возила за сакупљање и одношење индустријског отпада	1 x 16 год, 1 x 2 год.
Потребан број нових возила (процена ЈКП "Бадњево")	0
Просечан број радника по возилу	1 + 1

Напомена: Санација дивљих депонија обавља се ангажовањем грађевинских машина трећих лица, CATERPILLAR утоваривач/ровокопач, камионима ФАП 2020-кипер и ФАП 1418-кипер у власништву ЈКП "Бадњево". Податак је за 2007. из евиденције РЈ "Одржавање" ЈКП "Бадњево"

Табела број 4.15 - Динамика одношења отпада по врстама

	Начин сакупљања	Место сакупљања	Врста возила и број	Динамика одношења отпада
Отпад из домаћинства и привреде (у збијеном стању)	- ручно - механички	- из дворишта - улице	Аутосмећари 2+3 ком. Аутоподизач по потреби	мин. 1 пут дневно (контејнери) и седмично (приватне куће)
Лишће и отпад са јавних површина	- ручно	- улице - јавне површине	Трактор 2 ком. 2 пута недељно просечно/недељно	по потреби
Индустријски отпад	- механички	- место корисника услуга	Аутоподизач 2 ком.	1-2 пута месечно (по позиву)
Шљака из котларница (у расутом стању)	- механички	- место корисника	Аутоподизач 1 ком.	по потреби
Кабасто смеће, грађевисни шут (у расутом стању) Муљ из канала	- механички	- место корисника	Аутоподизач 1 ком. Аутокипер 2 ком.	попотреби
ПЕТ амбалажа	- ручно	- улице	трактор	по потреби
	преузима у пресованом стању по уговору "Brzan Plast" Брзан			
Ауто гуме (старе)	преузима са градске депоније по уговору "ECOREC" Поповац			

Напомена: податак је за 2007. из евиденције РЈ "Одржавање" ЈКП "Бадњево"

Табела број 4.16 - Сезонска динамика одношења - пражњења судова за сакупљање отпада

Отпад из домаћинства и привреде (збијено стање)	
месец	број тура возила
Јануар	102
Фебруар	80
Март	78
Април	86
Мај	103
Јун	101
Јул	73
Август	106
Септембар	83
Октобар	97
Новембар	102
Децембар	102
Укупно:	1113

Табела број 4.17 - Сезонска динамика одношења - пражњења судова за сакупљање отпада

Отпад и лишће са јавних површина (расуто стање)	
месец	број тура возила (трактор)
Јануар	0
Фебруар	0
Март	44
Април	40
Мај	42
Јун	45
Јул	42
Август	44
Септембар	42
Октобар	46
Новембар	44
Децембар	4
Укупно:	393

Табела број 4.18 - Сезонска динамика одношења - пражњења судова за сакупљање отпада

Индустриски и други отпад (расуто стање)	
месец	број тура возила (аутоподизачи)
Јануар	257
Фебруар	289
Март	287
Април	322
Мај	321
Јун	293
Јул	226
Август	175
Септембар	239
Октобар	239
Новембар	230
Децембар	226
Укупно:	3104

Табела број 4.19 - Сезонска динамика одношења - пражњења судова за сакупљање отпада

Шљака из котларница (расуто стање)	
месец	број тура возила (камиони)
Октобар	4
Новембар	8
Децембар	8
Јануар	8
Фебруар	8
Март	5
Април	3
Мај	0
Укупно:	44

Табела број 4.20 Сезонска динамика одношења - пражњења судова за сакупљање отпада

Кабасто смеће - грађевински шут, дивље депоније (расуто стање)	
месец	број тура возила (камиони)
Јануар	15
Фебруар	0
Март	0
Април	5
Мај	109
Јун	0
Јул	12
Август	0
Септембар	9
Октобар	8
Новембар	16
Децембар	0
Укупно:	211

Напомена: податак је за 2007. из евиденције РЈ "Одржавање" ЈКП "Бадњево"

Слика 4.13 - Пражњење малог контејнера

Слика 4.14 - Пражњење великог контејнера

Слика 4.15 - Возила за прикупљање и одвоз смећа

Распоред са недељном динамиком прикупљања отпада од децембра 2007. године добијен је од ЈКП "Бадњева", РЈ „Одржавање“ и приказан је у Табели бр.4.21 , Табели бр.4.22 и Табели бр.4.23 по возилима

Табела број 4.21 Недељни распоред извожења смећа из контејнера од 1.1 м³

ДАН	УЛИЦА
Понедељак	<p><i>(Контејнери у власништву ЈКП "Бадњево")</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ул.Поле Рибара (код продавнице "Полет") 2. Трг Ђорђа Станојевића (иза Комерцијалне банке) 3. Ул. Ђуре Салаја 4. Ул. Саве Драгојевића (маркет "Барбарош") 5. Трг Ђорђа Станојевића (поред хотела "Инекс – Крајина") 6. Трг Ђорђа Станојевића (поред маркета "Центар плус") 7. Ул. Србе Јовановића (поред агенције "Маја") 8. Ул. Србе Јовановића (бивши "Биомел") 9. Ул. Србе Јовановића (поред зграде Музичке школе) 10. Ул. Ђуре Салаја (испред маркета "Инекс – Узор") 11. Насеље "В.Влаховића" (поред топлане В.Влаховић) 12. Ул. Аге Рогожинаревића 13. Ул. Добропољска (вртић "Пчелица") 14. Ул. Добропољска (испред Дирекције ЈКП) 15. Ул. Атанасија Стојановића <p><i>(Контејнери у власништву правних лица)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ул. Професора Костића (кафе "Ројал") 2. Ул. Професора Костића (кафана "Х.Вељков рај") 3. Ул. Добропољска (пекара "Матаљ") 4. Ул. Саве Драгојевића (маркет "Барбарош")
Уторак	<p><i>(Контејнери у власништву ЈКП "Бадњево")</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ул.Поле Рибара (код продавнице "Полет") 2. Ул. Саве Драгојевића (маркет "Барбарош") 3. Ул. Робна пијаца (Бувљак) 4. О.Ш."Вера Радосављевић" 5. Ул. Бранка Перића (Окружни затвор) 6. Ул. Бранка Перића (зграда бр.12 црвена) 7. Ул. Бранка Перића (зграда Брегалница) 8. Ул. Дунавска (Ауто мото друштво) 9. Насеље "Растока" 10. Ул. Бадњевска (Дом Станко Пауновић) 11. Ул. Бадњевска(поред Ветеринарске Станице, поред О:Ш.Б.Радичевић) 12. Ул. Бадњевска (испред зграде ВХДП) 13. Насеље "Градиште" (испред плавих зграда) 14. Ул. Србе Јовановића (поред агенције "Маја") 15. Ул. Генерала Павла Илића (испред топлане "Борска") 16. УЛ.12.септембар (испред солитера 8А) 17. Ул. Његошева 18. Ул. Генерала Павла Илића (испред старих Гаража) 19. Зелена пијаца 20. Ул Добропољска (испред Дирекције ЈКП) 21. Ул. Генерала Гамбете (Шумска управа)

	<p>22. Трг Ђорђа Станојевића (испред Педагошке) 23. Ул. Бадњева ("МОК – промет")</p> <p><i>(Контејнери у власништву правних лица)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Ул. Гробљанска ("Електродистрибуција") Ул. Љубе Нешића (кафана "202") Ул. Карађорђева (БП "Југопетрол") Ул. Карађорђева (СТР "ХВ", Мисићев млин) Ул. 27. априла (СТР "Митић") Ул. Приштинска (Шеки) Ул. Јована Чакширановића (магацин "Инекс-Узор") Насеље "Градиште" (Ауто центар Јовановић) Ул. Буковска (вулканизер Пера) Ул. Браће Југовића (СТР "Митић") Насеље "Градиште" (БП "Југопетрол", пут за Зајечар) Насеље "Цвећара" (СТР "Митић") Ул. Саве Драгојевића (маркет "Барбарош")
Среда	<p><i>(Контејнери у власништву ЈКП "Бадњево")</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Ул. Поле Рибара (код продавнице "Полет") Трг Ђорђа Станојевића (иза Комерцијалне банке) Ул. Ђуре Салаја Ул. Саве Драгојевића (маркет "Барбарош") Трг Ђорђа Станојевића (поред хотела "Инекс – Крајина") Трг Ђорђа Станојевића (поред маркета "Центар плус") Ул. Србе Јовановића (поред агенције "Маја") Ул. Момчила Ранковића (школа "Предраг костич") Ул. Хајдук Вељкова (поред зграде "Влашкомалка") <ol style="list-style-type: none"> Ул. ЈНА (поред Трафоа) Ул. 12. септембра (испред зграде "Тимоградње") Ул. Србе Јовановића (бивши "Биомел") Ул. Србе Јовановића (поред зграде Музичке школе) Ул. Ђуре Салаја (испред маркета "Инекс-Узор") Насеље "В. Влаховића" (поред топлане В. Влаховић) Ул. Аге Рогожинаревића Ул. Добропољска (испред Дирекције ЈКП) Ул. Генерала Павла Илића (испред зграде В8) <p><i>(Контејнери у власништву правних лица)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Ул. Хајдук Вељкова ("Ел. шумедија") Ул. Саве Драгојевића (посластичара "Корзо") Ул. Стојанке Радосављевић (кафана "Гера Мирочанац") Ул. ЈНА (пекара "Матаљ") Ул. Хајдук Вељкова (ресторан "Босански рај") Ул. 12. септембар (аутобуска станица "Николић превоз") Ул. 12. септембар (аутобуска станица "Дензор") Ул. 12. септембар (ресторан "Зелен бор") Ул. 12. септембар (СТР "Милошчић") Ул. 12. септембар (железничка станица) Ул. Церска ("телеком Србија") Ул. Саве Драгојевића (маркет "Барбарош")
Четвртак	<p><i>(Контејнери у власништву ЈКП "Бадњево")</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Ул. Поле Рибара (код продавнице "Полет") Ул. Саве Драгојевића (маркет "Барбарош")

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Ул. Србе Јовановића (поред агенције "Маја") 4. Ул. ЈНА (зграда Месне заједнице) 5. Ул. Његошева 6. Ул. Генерала Павла Илића (испред старих Гаража) 7. Ул. Старине Новака (зграда "Темишварка") 8. Ул. Бранка Перића (испред СТР "СИМ") 9. Ул. Доситејева (Мокрањчева кућа) 10. Ул. Станка Пауновића (испред "Агробанке") 11. Зелена пијаца 12. Ул. Добропољска (вртић "Пчелица") 13. Ул Добропољска (поред зграда) 14. Ул Добропољска (испред Дирекције ЈКП) 15. Ул. Генерала Гамбете (Шумска управа) 16. Трг Ђорђа Станојевића (испред педагошке) 17. Ул. Станојла Стефановића (СТР "Нада") 18. Насеље "Метеоролошка станица" 19. Самариновачки пут (ауто сервис "Буки") 20. Ул. Пикијева (испред зграде ВХДП) 21. Ул. Пикијева (испред "Уљарице") 22. Ул. Пикијева (Техничка школа) 23. Ул. 12.септембар (Одбор за људска права) 24. Самариновачки пут (Црпна станица) 25. Радујевачки пут 26. Ул. Јована Динкића (Градски стадион) <i>(Контејнери у власништву правних лица)</i> 1. Ул. Војводе Мишића (Дирекција Инекс-Узор) 2. Ул. Пикијева (БП "Југопетрол") 3. Трг Ђорђа Станојевића (маркет центар "Инекс-Узор") 4. Ул. Добропољска (пекара "Матаљ") 5. Ул. Станка Пауновића (СТР "Гиле") 6. Манастир Буково 7. Ул. Јована Динкића (кафе "Борсалино") 8. Ул. Станојла Стефановића (СТР "Митић") 9. Ул. Ђуре Пуцара ("Бенџи") 10. Ул. Милошевски пут (ДОО "Радник") 11. Ул. Сретена Вучковића ("Влада Босанац") 12. Ул. Косте Тодоровића ("Пеко-млеко") 13. Метеоролошко насеље (Салон "Владејић") 14. Самариновачки пут (Ауто сервис "Влада Босанац") 15. Ул. Стефаније Михајловић (кафе "501") 16. Ул. Саве Драгојевића (маркет "Барбарош")
Петак	<p><i>(Контејнери у власништву ЈКП "Бадњево")</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ул. Поле Рибара (код продавнице "Полет") 2. Трг Ђорђа Станојевића (иза Комерцијалне банке) 3. Ул. Ђуре Салаја 4. Ул. Саве Драгојевића (маркет "Барбарош") 5. Ул. Бранка Перића (зграда бр.12 црвена) 6. Ул. Насеље "Растока" 7. Ул. Бадњевска (Дом "Станка Пауновића") 8. Ул. Бадњевска (зграда ВХДП) 9. Трг Ђорђа Станојевића (поред маркета "Центар плус") 10. Ул. Србе Јовановића (поред агенције "Маја") 11. Ул. Хајдук Вељкова (поред зграде "Влашкомалка")

	<p>12. Ул. Генерала Павла Илића (поред топлане "Борска") 13. Ул.ЈНА (поред Трафоа) 14. Ул. 12 септембар (поред зграде "Тимоградње") 15. Ул. Србе Јовановића (бивши "Биомел") 16. Ул. Србе Јовановића (поред зграде Музичке школе) 17. Ул. Ђуре Салаја (испред маркета Инекс- Узор) 18. Насеље "В.Влаховића" (поред топлане В.Влаховић") 19. Ул. Аге Рогожинаревића 20. Ул Добропољска (испред Дирекције ЈКП) 21. Ул. Генерала Павла Илића (поред зграде В8)</p> <p><i>(Контејнери у власништву правних лица)</i> 1. Ул. Хајдук Вељкова (пекара "Лазих") 2. Ул. Саве Драгојевића (маркет "Барбарош") 3. Гранични прелаз Мокрање (по позиву)</p>
<p>Недеља</p>	<p><i>(Контејнери у власништву ЈКП "Бадњево")</i> 1. Ул. Лоле Рибара (поред продавнице "Пошет") 2. Трг Ђорђа Станојевића (иза Комерцијалне банке) 3. Ул. Ђуре Салаја 4. Ул. Саве Драгојевића (маркет "Барбарош") 5. Ул. Бранка Перића (зграда бр.12 црвена) 6. Трг Ђорђа Станојевића (поред хотела Инекс Крајина) 7. Трг Ђорђа Станојевића (поред маркета "Центар плус") 8. Ул. Србе Јовановића (поред агенције "Маја") 9. Ул. Хајдук Вељкова (поред зграде "Влашкомалка") 10. Ул. Генерала Павла Илића (поред топлане "Борска") 11. Ул. ЈНА (код Трафоа) 12. Ул. 12 септембар (поред зграде "Тимоградње") 13. Ул. Србе Јовановића (бивши "Биомел") 14. Ул. Србе Јовановића (поред зграде Музичке школе) 15. Ул. Ђуре Салаја (испред маркета Инекс- Узор) 16. Насеље "В.Влаховића" (поред топлане В.Влаховић") 17. Ул. Аге Рогожинаревића 18. Ул Добропољска (испред Дирекције ЈКП) 19. Ул. Генерала Павла Илића (поред зграде ВС)</p> <p><i>(Контејнери у власништву правних лица)</i> 1. Ул. Саве Драгојевића (маркет "Барбарош")</p>

Напомена: Распоред састављен 31.12.2007. са напоменом да се стање на терену може променити по потреби

Табела бр. 4.22 Недељни распоред изношења смећа из кућних канти Аутосмећари

ДАН	УЛИЦА
Понедељак	Ватрогасни дом, Мире Винклајт, Пензионерски дом Зелена пијаца Ветеринарска станица Милентија Поповића Насеље Цвећара Професора Костића Омладинских бригада Доктора Станоја Нешића Добропољска Иве Лоле Рибара Краљевића Марка Даничићева Бранка Радичевића
Уторак	Занатски центар – Буковски пут Дунавска Рајка Боснића, Браће Југовића Насеље Темишварка Албанске споменице Призренска Дечанска Максина Приштинска Косовска Танаска Рајића Радета Недељковића Бранка Перића Станка Пауновића Генерала Гамбете Доситејева Насеље Брегалница Љубе Нешића Добриле Радосављевић Књаза Милоша Обилићева
Среда	Карађорђева Моравска 4. јула 27. априла Станоја Главаша Мариоле Петровић Драгољуба Милинчића Доктора Бећирића Страхињића Бана 12. септембра Аге Рогожинаревића Авалска ЈНА Стојанке Радосављевић Момчила Ранковића

Четвртак	Саве Драгојевића Курсулина Кочина Проте Матеје, Мирочка Васе Чарапића Чучук Станина Насеље Влашка мала Вука Караџића Абрашева Његошева 7. јули Јована Јовановића Змаја ИХ Бригаде Пикијева, Крајинска, Јована Динкића – десно Војводе Мишића Карапанџина Стефаније Михајловић Насеље Метеоролошка станица
Петак	Насеље Милошевски пут Аце Патлиџановића Кнез Михајлова Хајдук Вељкова Синђелићева

Табела бр. 4.23 Недељни распоред изношења смећа из контејнера од 5 м³-
Аутоподизачи

ДАН	УЛИЦА
Понедељак	Србе Јовановића Мире Винклајт, зграда пензионера Дунавска Насеље Градиште 12. септембар Генерала Павла Илића Карапанџина Насеље Вељка Влаховића Гранични прелаз „Мокрање“
Уторак	Насеље Вељка Влаховића Зелена пијаца Карађорђева О.Ш.“Вук Караџић“ 12. септембар Робна пијаца Насеље Метеоролошка станица О.Ш.“Бранко Радичевић“ Церска Трг Ђорђа Станојевића
Среда	Мире Винклајт 7. јули Србе Јовановића Трг Стевана Мокрањца

	Насеље „Кусјак“ Пикијева Хала спортова Насеље Вељка Влаховића
Четвртак	Насеље Вељка Влаховића Насеље „Бадњево“ ЈНА – 2 Пољопривредна школа „Р.Боснић“ – Буково 12. септембар ХЕ Ђердап ИИ – по позиву Генерала Павла Илића Карапанцина Церска
Петак	Зелена пијаца Мире Винклајт Србе Јовановића Косте Тодоровића Робна пијаца Насеље Метеоролошка станица О.Ш.“Бранко Радичевић“ Насеље Вељка Влаховића

4.5. Рециклажа отпада

Рециклажа отпада представља прераду отпадних материја у производном процесу за првобитну или другу намену укључујући и органску рециклажу, без искоришћења енергије. Под рециклажом комуналног отпада подразумева се искоришћење појединих компонената које могу да се даље користе као секундарне сировине. Најчешће издвојиве компоненте су:

- амбалажни отпад (метал, папир, стакло, пластика)
- органски део отпада
- отпад из административних објеката (продавнице, административне зграде)

Циљ раздвајања отпада по врстама је њихово поновно коришћење на неком другом месту и обично за другу намену.

Од јула 2007. године отпочело се са издвајањем PET амбалаже на месту настанка - примарна селекција PET-амбалаже. На територији града Неготина постављени су жичани контејнери намењени само за ту сврху, док у селима то још увек није пракса. Ту се PET-амбалажа прикупља и одвози на пресовање. Пражњење поменутих контејнера се врши два до три пута месечно, у зависности од динамике пуњења.

ЈКП "Бадњево" има склопљен уговор са О.Д. "Brzan Plast", који даље преузима испресовану и спаковану прикупљену PET-амбалажу у пластичне џакове и користи је као секундарну сировину.

У фебруару 2008. године отпочела је реализација пројекта " Примарана селекција и рециклажа - значајан корак у заштити животне средине ". Средства за реализацију овог пројекта обезбедио је ЕКО ФОНД општине Неготин од Европске агенције за реконструкцију у оквиру Суседског програма 2005. Бугарска - Република Србија. Овим пројектом општина Неготин добиће 100 жутих жичаних контејнера за PET-амбалажу, 100 плавих контејнера од 1,1m³ за папир и картон, 500 канти од 140 литара (250 жутих за PET и 250 плавих за папир) и пресу за PET-амбалажу и папир.

Од октобра 2007. године, ЈКП "Бадњево"-Неготин склопило је уговор са фирмом "Holcim" A.D. о пружању заједничке услуге преузимања-сакупљања, привременог складиштења, транспорта и збрињавања отпадних спољњих пнеуматика на територији коју покрива поменуто комунално предузеће. На такав начин је градска депонија у Неготину растеређена ове врсте отпада који, осим што је кабаст и заузима доста простора, често бива и узрочник појаве пожара на самој депонији.

Организовано сакупљање отпада који се може користити као секундарна сировина, врши се у извесној мери и од стране малих приватних предузећа. Углавном је то неорганизовано сакупљање, што значи да се они баве трговином на мало. Углавном се врши откуп гвожђа, лимова, обојених метала, папира, тврде пластике, картона и друго, врше откуп, складиштење и припрему за обраду.

Предузећа, која послују на територији општине Неготин, су:

- "MAXI -CO" D.O.O. Предузеће за откуп и прераду секундарних сировина и промет робе Алексицац; бави се откупом старог гвожђа, лима и обојених метала; годишњи промет: гвожђе 600 t, лимови 350 t, алуминијум око 20 t, бакар око 2 t; поседују вагу и сопствени апарат за мерење радиоактивности; периодично долази камион-преса из Алексицаца.
- С.Р. Дафи, Радујевачки пут бб, Неготин; откупљују стари папир и картон, гвожђе, лим и пластику; врше пресовање и балирање папира и картона и шаљу даље на рециклажу у фабрику амбалаже Умка; годишњи промет: папир 300 t, гвожђе 250 t, лим 200 t; имају две ауто-ваге.
- Центар за рециклажу а.д. Београд - SCHOLZ стовариште Неготин; немачко-хрватско-српска фирма са седиштем у Железнику; прикупљају гвожђе и лим; камион-преса долази периодично из Ниша (у власништву је фирме), а пресовани отпадни лим и гвожђе одвозе се у погон за прераду у Железнику; годишњи промет: гвожђе 864,41 t, лимови 774,49 t; имају велику ауто-вагу; не врше откуп обојених метала јер немају службу обезбеђења.
- Трговац - предузетник Веселинов, Кобишнички пут бб, Неготин; откупљују гвожђе, лимове, обојене метале и тврду пластику; годишњи промет: гвожђе 233 t, лимови 158 t, бакар 1 t, месинг 800 kg, алуминијум 2 t, тврда пластика 2-3 t (за 2 месеца, од како врше откуп); прикупљене лимове и гвожђе одвозе у MAXI-CO где их пресују и откупљују; немају своју пресу; имају велику камионску вагу 40 t и 2 мале ваге.
- Отпад "Нени", Аце Патлићановића 38, Неготин; прикупља лим, гвожђе и обојене метале и одвози их у MAXI -CO где их пресују и откупљују; нема своју пресу; обојене метале продају фирми МЕТАЛИ1992 из Бора; промет за 6 месеци (колико послују): гвожђе 50 t, лим 30 t, бакар 1,5 t, месинг 1 t, алуминијум 2 t, олово 300kg; има велику вагу 7 t и једну малу вагу.
- " YUCRON " D.O.O. из Ниша - Откупни центар металних секундарних сировина у Прахову.

На територији општине Неготин, као и у осталим општинама Србије, заступљено је издвајање одбачених рециклабилних материјала на самом месту настајања од стране индивидуалних сакупљача, који издвајају рециклабилне материјале из канти или контејнера за отпад или на месту коначног одлагања отпада, тј. комуналној депонији за рачун ових организација

Рециклажом може да се добије велика количина секундарних сировина: пластике, текстила, стакла, хартије, гуме, метала, уља итд.

Предности коришћења рециклаже као третмана за прераду комуналног отпада су:

- рециклажа је једна од основних стратегија управљања отпадом;
- смањује се количина комуналног отпада који треба одложити на депоније;
- могућност издвајања корисних компонената као секундарних сировина за производњу;
- остварује се економска добит (директном продајом или учешћем у производњи);
- рециклираним компонентама се смањују потребе за увозом сировина;
- смањује се експлоатација природних ресурса;
- штеди се енергија у индустријској производњи;
- постиже се заштита животне средине

4.6 Друге опције третмана

Уколико се жели одрживи систем управљања отпадом, неходно је сагледати заступљеност свих опција третмана отпада.

Компостирање

С обзиром на препоруке дефинисане Националном стратегијом за управљање отпадом, као и с обзиром на Директиву о депонијама ЕУ и забрану одлагања биодеградабилног отпада на депоније, компостирање је добило на значају као алтернативна опција третмана биодеградабилног отпада.

У општини Неготин није заступљено компостирање као начин третмана отпада и поред тога што има доста могућности за његово увођење.

Коминуција

Ово је поступак уситњавања органског материјала у посебним млиновима. Примењује се у кухињама, домаћинствима, угоститељским објектима, хотелима и индустрији за производњу хране. Уситњени материјал помешан са водом одлази у канализацију.

У општини Неготин не постоји такав систем за коминуцију.

Анаеробна дигестија

Третман комуналног отпада анаеробном дигестијом у општини није заступљен.

Инсинерација отпада

У општини Неготин за управљање отпадом не постоји изграђено ни једно постројење за управљање комуналним отпадом, тако да овај поступак третмана није заступљен.

Остали системи третмана отпада

У општини Неготин нису заступљени ни други видови третмана отпада као што су пиролиза, гасификација, плазма технологија, солидификација, неутрализација.

4.7 Одлагање отпада

Простор на коме се одлаже отпад представља контролисано сметлиште које задовољава минималне критеријуме санитарне депоније и практично није у складу са ЕУ стандардима. Не поседује: одговарајућу подлогу, дренажни систем за прикупљање, контролу као и третман оцедних вода, систем сакупљања и третман депонијског гаса, вагу за мерење количина отпада, лабораторију са основном опремом и др. Ова локација је у експлоатацији од 1959.год. тако да је њен капацитет скоро попуњен и може се користити још неколико година, налази се близу самог града, а део се налази у приватном власништву.

Према Националној стратегији управљања отпадом, коју је усвојила Влада Републике Србије 2003. године, постојеће локације за одлагање отпада на територији Републике Србије могу се поделити у 4 категорије. Локација на коју се одлаже отпад из Неготина сврстава се у трећу категорију, К 3 - званичне депоније - сметлишта која се још могу користити у периоду до 5 година, под условом да се претходно изврши санација са минималним мерама заштите.

Максимално расположива запремина/капацитет депоније: $V_{\max} = 300.000 \text{ m}^3$.

Преостала расположива запремина за одлагање отпада од 01.01.2006. године: $V_r = 40.000 \text{ m}^3$.

До затварања, депонија ће се користити као и у претходном периоду.

На постојећој депонији отпад се може одлагати: $n_{\max} = 2\text{-}3$ године.

Слика 4.16 - Поглед на пут кроз депонију

4.7.1.Анализа положаја постојеће депоније

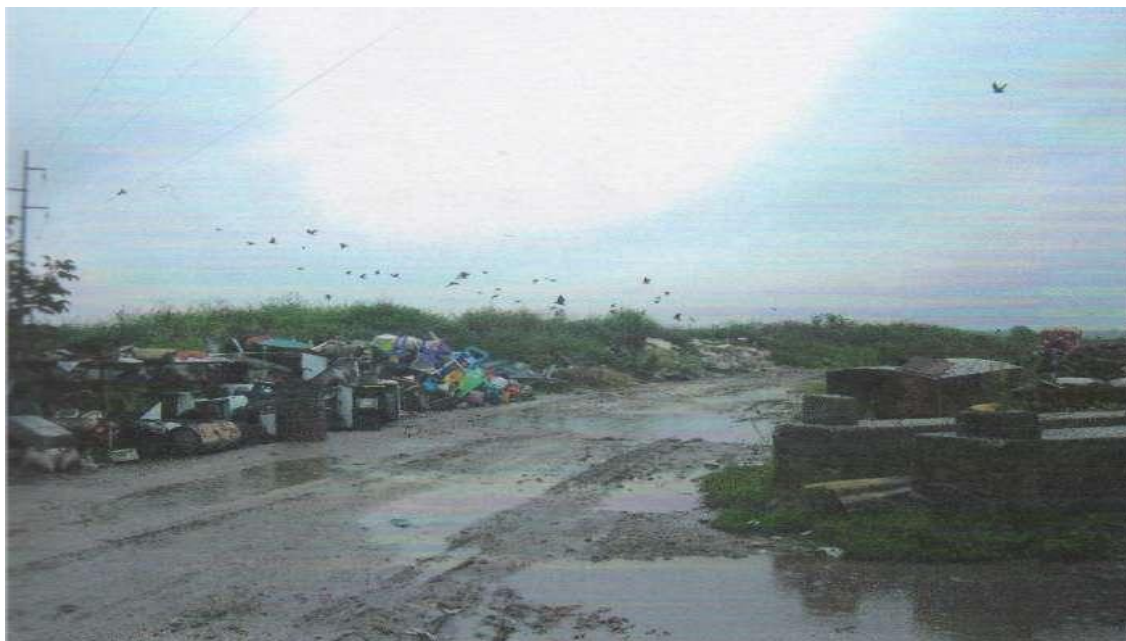
Депонија смећа налази се на излазу из града Неготина, на месном путу за Радујевац, у индустријској зони, а на 5 km од села Прахово. Окружена је обрадивим пољопривредним земљиштем. Простире се на површини од 10 хектара. На депонији се врши свакодневно одлагање отпада.

Лоцирана је на парцелама К.О. Неготин и то: 10251, 10250, 10252/1,10252/2,10252/3,10252/4,10252/5,10243,10247,10245,1024, 10248,10546,10545, 10543,10539,10542,10541,10533,10538,10518.

Већина ових парцела је у приватном власништву (око 6 хектара) и власништву предузећа АД "Крајина"(које је у процесу власничке трансформације), док је 4 хектара у власништву СО Неготин. Депонија је дата на управљање Јавном предузећу Бадњево, чији је оснивач СО Неготин.

Прилаз депонији је са асфалтног пута Неготин-Радујевац. На улазу постоји рампа и чуварска кућица. Кроз депонију пролази приступни пут са чије леве и десне стране се одлаже отпад. Пут је неасфалтиран, земљани, те је при лошим временским условима отежан пролаз камиона.

На самом улазу, након рампе, постоји објект испред ког се привремено одлажу секундарне сировине (пластика, гума, метал).

Слика 4.17 - Одлагање секундарних сировина

Слика 4.18 - Депонија Неготин - Ситуација
(снимљено стање са катастарском подлогом, Р 1:2500)

4.7.2. Санација депоније

ЕКО фонд општине Неготин покренуо је активности за санацију депоније и у име општине Неготин у току 2005.године, конкурисао код Министарства науке и заштите животне средине, Управе за заштиту животне средине, за суфинансирање пројеката у области управљања отпадом, за израду пројектне документације за санацију, затварање и рекултивацију постојећих депонија. На основу достављене документације од ЕКО фонда, Министарство науке и заштите животне средине одобрило је средства за израду пројектне документације за санацију, затварање и рекултивацију постојеће депоније у Неготину. Посао израде пројекта на основу спроведене тендерске процедуре поверен је пројектанту " ХИДРОЗАВОД ДТД " – АД из Новог Сада, који је израдио "Главни пројекат санације и рекултивације депоније смећа у Неготину ", пројекат је завршен и достављен почетком марта 2006. године.

За потребе израде Главног пројекта на простору депоније, током последње декаде септембра месеца 2005.године извршено је геодетско снимање постојећег стања и изведена су детаљна геотехничка и хидрогеолошка истраживања.

Према снимљеним геодетским подлогама може се констатовати да подина односно тло на коме се налази постојеће сметлиште има коте терена које се крећу од око 38 до 40 mnm. Досадашњим депоновањем смећа достигнуте су коте које се крећу у границама од 39 до 42.70 mnm, односно дебљина формираног слоја депонованог отпада креће од 0 до 4.10m. Просечна дебљина смећа је око 1.5- 2.0m.

Слика 4.19 - Поглед са улаза на депонију

На основу резултата добијених бушењем истражних бушотина урађена је карта дебљине смећа и она чини саставни део Главног пројекта.

На истражном простору изведено је 3 (три) истражно-пијезометарске бушотине дубине 12.5m до 16.0m, 2 (две) истражне бушотине дубине 12.5m и 16.0m и 20 (двадесет) контролних бушотина дубина 2.0-6.0m. Укупно је избушено 146.0m дужних језгра. Уграђене су три пијезометарске конструкције у циљу дугорочног мерења и осматрања нивоа и квалитета подземне воде. Урађене су хемијске и микробиолошке анализе узорака воде из свих пијезометара и обимна лабораторијска геомеханичка испитивања изабраних узорака тла.

Изведена геолошка истраживања указују на сложен литолошко-структурни састав тла као последицу специфичних услова настанка. Депонија је формирана у депресији која је настала ископом материјала за потребе некадашње циглане. Површинску зону терена у првобитној конструкцији терена сачињавају лесоидне прашинасто-песковите глине мале пластичности. Како су ови материјали веома погодна сировина за опекарску индустрију на простору депоније су великим делом ископани. У подини прашинасто песковитих глина се у источним и јужним деловима депоније, појављују сочива и прослојци речних крупнозрних материјала максималне дебљине до око 1.0m који су хетерогеног састава. У западној зони депоније су претстављени заглињеним прашинастим песковима сантиметарске дебљине а према Јасеничкој реци постепено бочно пролазе у чистије пескове и заглињене шљункове. Распростирање ових гупнозрних седимената је просторно ограничено на облик сочива у глиновитом материјалу. Дубље се појављују високопластичне и средњепластичне глине дебљине и преко 4.0m, и прашинасте глине дебљине око 0.50-1.0m. У подини глиновитих седимената откривени су речни седименти прашинасти пескови, чисти пескови и шљункови.

Мерења нивоа подземне воде која је формирана у флувијалним седиментима - песковима и шњунковима показује да су се нивои кретали у интервалу 37.27mnm до 38.31 mnm (24.09.2005.), 37.98mnm до 38.97mnm (31.01.2006.) и 38,76mnm. до 39.64mnm (6.03.2006.). Ова издан је у директној хидрауличкој вези са водом Тимока и Дунава. Правац тока је према југоистоку. У протеклом периоду регистрован је спори али константан раст нивоа који се креће у интервалу 1.33m до 1.49m. У оквиру крупнозрних сочивастих седимената који се јављају у глини формира се висећа издан која се храни атмосферилјама и празни спором инфилтрацијом у дубље зоне.

4.7.3. Регионално решавање проблема депоновања отпада

Сходно Националној стратегији управљања отпадом Општина Неготин је оријентисана на регионално решавање питања чврстог комуналног отпада. На том плану су до сада реализоване следеће активности:

- Израда техничке документације за санацију, затварање и рекултивацију постојеће депоније. Пројекат је урађен уз финансијску подршку Министарства науке и заштите животне средине. Главни пројекат за санацију, затварање и рекултивацију депоније смећа у Неготину израдио је А.Д. "Хидрозаовод ДТД" из Новог Сада.

- Скупштина Општине је верификовала "Споразум о намерама за успостављање регионалне сарадње управљања комуналним чврстим отпадом у Борском и Зајечарском управном округу" који је претходно потписан на нивоу председника општина.

- Скупштина Општине донела је Одлуку о давању сагласности на локацију санитарне депоније " Халово 2 " на територији општине Зајечар, као најповољније решење за будућу регионалну санитарну депонију.

- Председница општине Неготин потписала је Споразум о заједничкој изградњи и коришћењу санитарне депоније општина Борског и Зајечарског управног округа.

4.7.4. Дивље депоније

Агенција за заштиту животне средине у 2005. години успоставила је пројекат везан за прикупљање података о депонијама на подручју Србије. У оквиру пројекта под називом: "Успостављање катастра дивљих и старих депонија и сметлишта Републике Себије", Еко фонд општине Неготин је у сарадњи са инспекцијском службом општине и месним заједницама општине Неготин прикупио податке о локацијама дивљих депонија и Агенцији за заштиту животне средине доставио попуњене упитнике и то за:

- званичну депонију,
- 17 дивљих депонија у граду, са картом града и фотокопијама фотографија,
- 77 дивљих депонија у селима.

У току 2006. године заједничком акцијом ЈКП "Бадњево", Еко фонд и ЈП за грађевинско земљиште очишћене су дивље депоније у Неготину и постављене су табле упозорења .

Списак очишћених дивљих депонија :

- у улици Ј.Ј. Змаја испред школе В. Радосављевић
- у улици Драгољуба Милинчића -- код сточне пијаце
- на путу према Букову, са леве стране
- у улици Ђуре Салаја – В.Влаховић
- у улици Ђердапској – на Милошевском путу

- у излетишту Бадњево
- на вашаришту – поред гробља
- на крају Дунавске улице
- поред Медицинског Центра

И поред постављених табли упозорења на појединим локацијама очишћених дивљих депонија поново се баца отпад.

У току 2007. године Еко фонд је финансирао чишћење 14 дивљих депонија у селима општине Неготин. Дивље депоније су очишћене у следећим МЗ:

- Александровац	- Ковиловио
- Буковче	- Мокрање
- Брестовац	- Милошево
- Вељково	- Михајловац
- Душановац	- Поповица
- Карбулово	- Трњане
- Кобишница	- Рајац

4.8. Индустијски, опасан и биохазардан отпада

4.8.1. Индустијски и опасан отпад

Индустијски отпад је сваки отпадни материјал који настаје у току једног индустриског процеса. По својим карактеристикама може бити инертан или опасан (хазардни).

Инертан индустијски се може у целини или издвајањем појединих компонената које се користе као секундарна сировина безбедно одлагати на санитарну депонију комуналног чврстог отпада.

Опасан индустијски отпад је отпадни материјал настао у току индустијског процеса, који по својој количини, концентрацији, физичким, хемијским или инективним особинама може представљати опасност по живот и здравље људи или животну средину ако се неадекватно третира, складишти, транспортује или се њим непрописно управља. Опасне карактеристике отпада у Србији су идентификоване у законској регулативи у складу са Базелском конвенцијом, као токсичност, запаљивост, екотоксичност, експлозивност итд.

У складу са прописима Републике Србије, сваки генератор отпада је обавезан да изврши карактеризацију и категоризацију отпада код надлежних организација и да се у зависности од његове природе са њим и поступа у складу са законским прописима.

Опасан отпад се мора одлагати на посебан начин у складу са његовим карактеристикама и не сме се одлагати на депонију комуналног отпада.

У општини Неготин индустијски отпад је углавном сконцентрисан поред ИХП Прахова: депонија пиритних изгоретина и фосфогипса који настају као последица производње сумпорне односно фосфорне киселине. Поред овог, постоји и индустијски отпад у ХЕ»Ђердап II», али су то мање количине.

Пиритне изгоретине се одлажу као отпад од 1978.године када је стартовала фабрика сумпорне киселине, и то 200.000,00 t годишње при пуној производњи. Фабрика је престала са радом 1992.године тако да се више не производе нове количине отпада. Тренутно на депонији која се налази у кругу фабрике има 1.803.886,00 t. Извршена је карактеризација и категоризација од стране Агенције за рециклажу. Број уверења о карактеру отпада је UVrg br. 014/07. Према У ознакама из Базелске конвенције (шифарник В.1.) изгоретина има ознаку Y24 - арсен, једињења арсена, а према шифарнику В.2. карактеристике опасног отпада (Н - ознака) H11 -

токсичне материје и H13 - екотоксичне материје. Материје које овај отпад чине опасним су : арсен , олово, манган и никл.

ИХП Прахово од 2006.године продаје пиритну изгоретину и до сада је продато 20.143,00 t. Изгоретине су продате Holcim-у у Поповцу и АТП Пиониршпеду у Новом Саду. Преостала целокупна количина пиритних изгоретина продата је П.Д. "ФЕРТИЛ"-у из Бачке Паланке. Уговор је потписан 05.09.2007.год. када је и предат власнички лист.

Депонија фосфогипса лоцирана је ван производног круга фабрике и заузима површину од 56h према Дунаву. Гипс настаје у фабрици фосфорне киселине и то 1,56 t гипса по тони прерађеног фосфата. Годишње се при пуној производњи генерише 810.000,00 t овог отпада. Тренутна количина гипса на депонији је 8.088.854,00 t. Извршена је карактеризација и категоризација од стране Агенције за рециклажу. Број уверења о карактеру отпада је II-8 бр. 2235/2. Према Y ознакама из Базелске конвенције (шифарник В.1.) фосфогипс има ознаку Y34 - кисели раствори, а према шифарнику В.2. карактеристике опасног отпада (H - ознака) H13 - екотоксичне материје. Ова фабрика још ради. Постоји пројекат проширења депоније и изградње таложеника за одвајање гипса пре изливања у Дунав. У току 2006. године продато је 16.463,00 t овог отпад Holcim -у из Поповца.

ХЕ Ђердап има отпад који доноси Дунав па се скупља пре бране и одлаже у контејнер који празни ЈКП.Такође има и отпадна уља (око 100t годишње), а то су минерална или синтетичка уља или мазива, која су неупотребљива за сврху за коју су била намењена, као што су хидрауличка , моторна уља, турбинска уља и друга мазива.Скупља се око 2,5t одбачене електронске и електричне опреме, 0,5t акумулатора, 10 t боје и лакова,2,5 t масти.

Отпад из објеката мале привреде сакупља се у контејнерима и одлаже се на депонују комуналног отпада.

Отпадна уља

Отпадна уља су сва минерална или синтетичка уља или мазива, која су неупотребљива за сврху за која су била намењена, као што су хидрауличка уља, моторна,турбинска уља и друга мазива.Аутосервиси, механичке радионице и индустријска постројења користе разне врсте уља, па се као последица стварају велике количине отпадног уља, које се сврстава у групу опасног отпада.

Отпадна уља треба одвозити на регенерацију. Препоручује се одвожење отпадног уља у Рафинерију Београд, индустрију која се засад једина бави регенерацијом на територији Републике Србије или уступање специјализованим фирмама ради деstrukције, којих има неколико на територији Србије.

На територији општине Неготин постоји око 50 аутосервиса у самом граду 32, а ван града 18. Отпадна уља се сакупљају у посебним резервоарима и продају овлашћеним фирмама. У приватним аутосервисима процењује се да се у току године прикупи од 300-400 l отпадног уља, које се сакупља у посебним судовима и најчешће користи као гориво за ложење или продаје овлашћеним фирмама. Три аутомеханичарске радионице су у оквиру великих предузећа: ИХП Прахово, ЈКП "Бадњево" и ХЕ "Ђердап".

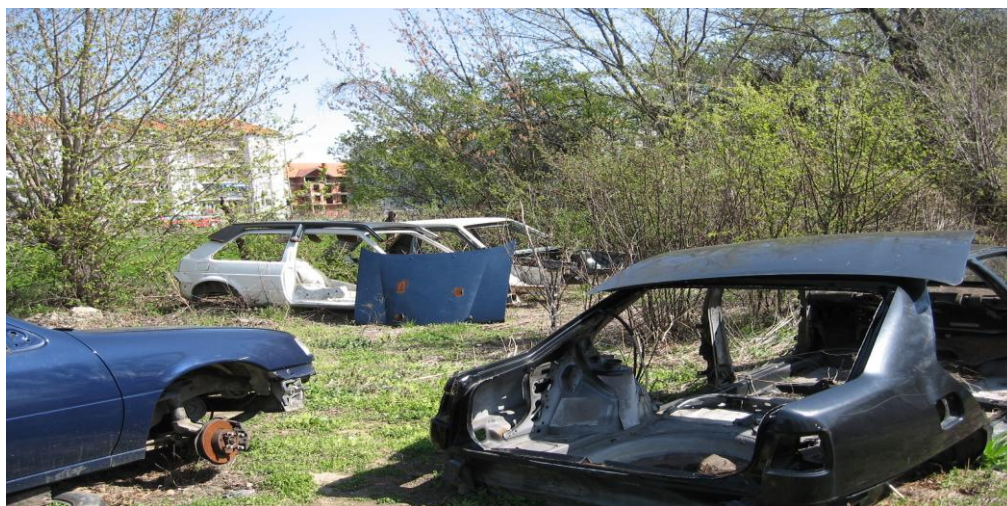
PCB отпад

Трансформаторска (пираленска - PCB) уља спадају у групу најопаснијих и најотровнијих материја. Изузетно су канцерогена и са њима се мора пажљиво поступати. PCB уља се највише налазе у електроенергетским постројењима. Нема података о количинама на нашој територији.

Стара возила

Отпадна односно неупотребљива возила су моторна возила или делови возила која су отпад и која власник жели да одложи или је њихов власник непознат. У досадашњој пракси стара возила су сакупљана и продавана као "старо гвожђе", од

чега су продавани само метални делови, а остали су одбацивани и одношени на депонију. Велики број аутомобилских шкољки завршио је на дивљим депонијама у шумама, потоцима и сл. Стога је потребно успоставити систем за сакупљање и продају ових возила ради рециклаже, тј. раздвајања на делове који се могу рециклирати (пластика, метал, гуме, текстил, уља). У Србији се последњих година појавило неколико фирми које се овим специјализовано баве.

Слика 4.20. - Стара возола

Истрошене батерије и акумулатори

Подаци о количинама истрошених батерија и акумулатора не постоје. Једини податак је добијен из ХЕ "Ђердап", где се годишње скупиле око 0,5t акумулатора. У складу са одредбама Директиве ЕУ, обавезе општине су захтевне, а неке су готово неспроводиве.

Слика 4.21.- Стари акумулатори

Отпадне гуме

Отпадне гуме су гуме од моторних возила (аутобуса, камиона, мотоцикла и др.) пољопривредних и грађевинских машина, приколица, вучних машина и сл., након

завршетка животног циклуса производа.

Отпадне гуме представљају драгоцену секундарну сировину која у Србији још увек нема одговарајући третман. Стога се оне одлажу на најширем простору, од малих привремених складишта до бацања у потоке, шуме, по њивама итд. Као отпад, старе гуме имају карактеристике опасног отпада због могућности запаљења, када емитују велике количине штетних материја у атмосферу (чађ, угљен-моноксид, сумпор-диоксид). Такође представљају легла инсеката и глодара, те и на тај начи штете здрављу људи и животној средини.

Аутомобилске гуме које се генеришу у Неготину доспевају на градску депонију на посебан плато и одвајају се ради предаје на даљи третман. Од 2006. године отпадне гуме се одвозе у цементру HOLCIM. Просечна месечна количина износи 12-15 тона.

Отпадна електронска и електрична опрема и флуоресцентне цеви које садрже живу

Овом отпаду се у Србији не посвећује готово никаква пажња. Не постоје евидентирани подаци о количинама овог отпада. Једини податак је добијен је добијен из ХЕ "Ђердап", где се годишње скупиле око 2,5t одбачене електронске и електричне опреме.

Органски отпад

Извори органског отпада су различити: од отпада од хране, који настаје у домаћинствима, угоститељским објектима, мензама и сл. до отпада који се јавља као последица уређења парковских површина итд. Дефинитивно, органски отпад има могућност једноставног третмана компостирањем и примену за широк спектар активности: као природно ђубриво за цветне културе, травњаке итд. па све до ремедијације девастираних површина, као што је то случај са површинама које су девастиране плављењем рудничком јаловином. Према подацима из Табеле бр.4.6 и количини отпада која је сакупљена у току 2007.године у Неготину, колчина органског отпада која се генерише у Неготину је око 1300 t годишње.

4.8.2. Биохазардни отпад

Медицински и фармацеутски отпад

Под медицинским отпадом се подразумева сав отпад настао у здравствени установама, без обзара на његов састав, особине и порекло. То је хетерогена мешавина класичног смећа, инфективног, патолошког и лабораторијског отпада, амбалаже, лекова и дугог хемијског отпада.

Следеће групе медицинског отпада се сматрају инфективним, односно опасним отпадом:

- Крв, крвни деривати и продукти крви
- Игле, шприцеви, пипете, епрувете и лабораторијско стакло
- Отпад са хирургије, као и обдукционе сале
- Отпад са инфективних одељења и карантина
- Људска ткива и органи који садрже патогене микроорганизме
- Отпад који настаје при хемодијализи и трансфузији крви
- Ткива, органи и животиње коришћењи за експерименте

Третман медицинског отпада по Националним прописима и директивама ЕУ, подразумева:

- Прикупљање медицинског отпада вршити у наменским специјалним кутијама, које су отпорне на кидање и цепање;
- Игле и остали оштри предмети се прво стављају у кутије, а затим се адекватно одлажу у одговарајуће контејнере;
- Контејнери треба да се налазе на одређеној локацији са потребном адекватном заштитом (оградом, под кључем) у кругу здравствених центара;
- Медицински отпад се по успостављању услова транспортује на спаљивање, тј. деструкцију;

Фармацеутски отпад подразумева отпад из производње лекова, лекове којима је прошао рок трајања, као и лекове који се из различитих разлога више не користе у сврхе лечења. Под фармацеутским отпадом се подразумева и амбалажа у коју се пакује и продаје и средства којима се дозира и примењује.

Услови поступања са фармацеутским отпадом идентични су условима за медицински отпад, с тим што се овај отпад не сме мешати, већ се мора складиштити до уништења по врстама у складу са прописима. У Неготину је регистровано 11 апотека.

На територији општине Неготин, осим Здравственог центра и болнице у Неготину, регистроване су и приватне ординације и то:

- 2 ординације опште медицине
- 1 поликлиника
- 1 педијатриска ординација
- 13 зубних ординација

Фитофармацеутски отпад настаје приликом производње фитофармацеутских производа - пестицида, који се у фабрикама пестицида скупља и одлаже на безбедно место. Фитофармацеутски отпад такође може настати као последица прекорачења рока употребе пестицида у пољопривредним апотекама и у фабрикама за производњу пестицида.

На територији општине Неготин, у оквиру ИХП Прахово налази се фабрика пестицида која не ради од 2000. године, али се на складишту још увек налази извесна залиха непродатог пестицида.

Произвођач и власник фармацеутског и фитофармацеутског отпада дужан је да са овим отпадом поступа као са опасним отпадом.

У Србији постоји неколико фирми које врше извоз овог отпада ради деструкције.

Здравствени центар Неготин

Укупна годишња количина медицинског отпада, према подацима из Националне стратегије, у свим здравственим установама у Србији процењује се на око 70.000 тона, односно 1,8 кг/кревет медицинског отпада дневно, од чега 9.600 т представља опасан отпад, што одговара количинама за Источну Европу. Ова количина настаје у болницама, домовима здравља, осталим амбулантама и заводима за заштиту здравља. У већини здравствених установа не одваја се инфективни отпад, употребљене игле, тупфери, газе, инфузиони системи и сл., од класичног смећа, већ се све заједно баца у пластичне корпе и/или јаче полиетиленске кесе.

Посебна евиденција о медицинском отпаду у општини Неготин се не врши. У Здравственом центру у Неготину, медицински отпад се сакупља у контејнерима затвореног типа који су лоцирани у кругу центра. Према подацима из ЈКП-а годишње се прикупи око 1585 м³ отпада у не пресованом стању. Из ЗЦ Неготин добијени су подаци да се у току године сакупи око 980 кг инфективног отпада, 135 кг патоанатомског и 200кг оштрих предмета. Отпад се без икаквог третмана одлаже на депонију комуналног отпада.

Слика 4.22. - Контејнери у медицинском центру

У медицинском центру у Неготину тренутно је у припреми објект у коме ће бити инсталирана опрема за третман отпада који настаје при пружању здравствене заштите. Третман отпада ће се реализовати кроз следеће активности:

- Пријем и регистрација отпада
- Прање транспортних којнтејнера
- Мерење и паковање отпада
- Стерилизација отпада
- Отпаковати стерилни отпад
- Дробљење отпада
- Складиштење и изношење издробљеног отпада
- Складиштење чисте опреме

Очекује се да се опрема , један или више аутоклава и дробилица, инсталира до крај марта ове године.

У склопу Здравственог центра у селима општине Неготин постоје 24 амбуланте и 9 здравствених станица. Болница здравственог центар у Неготину располаже са 190 болничких кревета од чега је дневно у просеку попуњено 150 кревета.

Кланични отпад

Досадашња пракса одлагања кланичног отпада је широко распрострањена у Србији: одлагање на званичне и дивље депоније, затрпавање у њивама, бацање у водоток. На депонији комуналног отпада запажене су значајне количине остатака кланичног отпада. Иначе, на готово свим дивљим депонијама уочени су остаци угинулих и бачених животиња и трагови конфиската од клања стоке.

Методe за третман овог отпада предвиђају:

- Изградњу сабирног пункта за угинуле животиње и конфискате
- Транспорт из сабирних станица у постројење за третман овакве врсте отпада

Иако не спада у кланични отпад, као посебан отпад мора се издвојити отпад из млекарe, због својих микробиолошких карактеристика. Овај отпад се мора издвојити, неутрализовати и посебно третирати. Потребне мере за третман овог отпада морају се дати у оквиру посебне студије - плана управљања индустријским отпадом, након извршених детаљних анализа.

4.9. Цене и трошкови садашњег сакупљања

4.9.1. Економски инструменти у области заштите животне средине

Решавање проблема везаних за заштиту животне средине изискује неопходно утврђивање приоритета и економски ефикасне стратегије за њихово решавање. Важну улогу при томе имају адекватна политика цена и примена економских инструмената. Њиховом мудром применом, паралелно и у другим секторима (енергетика, саобраћај, привреда итд.), постиже се преусмеравање ресурса ка одрживом развоју и постиже економски ефикасно остварење политике у области заштите животне средине.

Једна од главних карактеристика, по којој се економски инструменти издвајају у односу на традиционалне регулаторне-командно-контролне инструменте у овој области, јесте то што подстичу тржишни приступ: 1) стимулација еколошки прихватљивог понашања економских чинилаца (промишљеност), 2) генерисање прихода, који се потом могу концентрисати на инвестиције у циљу побољшања квалитета животне средине, 3) лична одговорност. Главне предности примене економских инструмената: интернализација трошкова (стварни трошкови загађења се одражавају на цене производа и услуга), економски ефикасно смањење загађења, принцип “загађивач плаћа” тј. “корисник плаћа” (уместо принципа ППП, где корисник природних ресурса плаћа), генеришу се приходи за инвестирање у животну средину кроз наменска средства (државни буџети, еколошки фондови) и обезбеђује њихово коришћење, позитивни ефекти на иновативност и конкурентност и увођење еколошких технологија, ублажавање тзв. “дифузног загађења” (контрола малих извора загађење: кућни отпад, покретни извори, амбалажа и слично).

Историјски гледано, развој економских инструмената имао је следећи временски ток: 1) корисничке таксе, 2) порези на емисију штетних материја (са одређеним пореским олакшицама), 3) еколошке таксе. Данас је у многеме нарастао значај еко-такси, и даље је у експанзији. Као посебне иновације у овој области, јављају се системи депозита са рефундирањем, дозволе које се могу куповати/продавати на тржишту, разне финансијске стимулације и субвенције. Актуелни видови инструмената у области управљања отпадом, данас су најчешће:

1. Регулативно-правне мере од стране државе: доминирају, неефикасно и недовољно се примењују, бирократија успорава лично доношење одлука итд.
2. Економски инструменти: цене (наплата услуга од корисника, казне, таксе, повраћај амбалаже и сакупљање секундарних сировина). Цене представљају веома важан инструмент али су и даље под својеврсном политичком контролом, тј. нису економске (засноване на тржишним принципима) – као последица тога долази до коришћења застарелих возила, опреме и технологија за прикупљање отпада и највећи део прихода се односи на њихову амортизацију. Као посебна последица непримењивања економских принципа у овој области (посебно код казни и такси) јавља се појава да се отпад веома лако илегално одлаже, тј. да је ван контроле надлежних.

Све напред поменуто се лако може уочити и применити и у општини Неготин.

Ситуација у општини Неготин, по питању сакупљања и депоновања отпада, као и прикупљања и откупа секундарних сировина, може се сагледати из два угла: 1) кроз делатности организоване од стране државе, тј. локалне самоуправе, кроз пословање локалног комуналног предузећа ЈКП “Бадњево”, општинског ЕКО-Фонда и општинске Инспекције за заштиту животне средине, 2) кроз пословање малих, углавном приватних, фирми које се баве откупом секундарних сировина.

4.9.2.Прикупљање отпада организовано од стране локалне самоуправе

Јавно предузеће за комуналне делатности “Бадњево“

ЈКП “Бадњево“ се бави сакупљањем отпада (смећа) и његовим одлагањем на Градску депонију, на територији коју покрива сам град. Тек недавно (у лето 2007. године) склопљени су уговори са 2 месне заједнице (села Самариновац и Милошево) о пружању услуга. По питању прикупљања отпада, активности су следеће: сакупљање кућног смећа (од грађана – из стамбених објеката и дворишта, од предузећа и установа – из пословног простора), одржавање чистоће јавних површина у граду (по Уговору са СО Неготин), уклањање тзв. дивљих депонија и сметлишта (по налогу општинске комуналне или еколошке инспекције, или по захтеву странке). Тарифе (цене) за обрачун и наплату прикупљања смећа од физичких и правних лица везане су за величину простора корисника услуга. Површине су подељене по категоријама на: стамбену, дворишну, пословни простор и као посебна категорија су киосци – монтажни објекти којима се услуга наплаћује по јединици/комаду. Цене за наплату су такође категоризоване по поменутој подели простора. Услуге се наплаћују месечно. У Табелама 4.24 , 4.25 и 4.26 приказане су по категоријама цене прикупљања смећа.

1. Сакупљање кућног смећа из стамбеног и пословног простора (трошкове носе правна и физичка лица):

Табела број 4.24 - Сакупљање кућног смећа из стамбеног и пословног простора

категирија	цена (месечно)	напомена
стамбена површина (куће и станови)	2,79 дин/м ²	У структури цена преовлађују оперативни трошкови. Цена коју плаћају корисници садржи у себи трошкове зарада запослених, средстава заштите на раду, материјалне трошкове (опрема, одржавање специјалних возила, гориво, набавка нових и замена старих канти и контејнера за смеће итд.). У глобалу, инвестициони планови нису остварљиви због неекономских цена услуга (инвестициона улагања су сведена на донације и куповину опреме од стране самих општина), што утиче дестимулативно како на пружаоце тако и на саме кориснике комуналних услуга. Чињеница је да се цене комуналних услуга данас и даље третирају као социјална а не као економска/тржишна категорија.
дворишна површина (куће)	0,93 дин/м ²	
пословни простор (установе)	5,57 дин/м ²	
пословни простор (привреда)	8,36 дин/м ²	
киосци	888,16 дин/ком.	
одржавање заједничких просторија у стамбеним зградама (чишћење степеништа, подрума и сл.)	2,59 дин/м ²	
извожење смећа у МЗ Самариновац и Милошево	320,00 дин/мес. по домаћинству	Уговорена цена са Советима МЗ, уз куповину ПВЦ контејнера од стране сваког домаћинства, пражњење истих једном недељно од стране ЈКП “Бадњево“.

Ценовник се применује од 20.06.2007. године, сходно решењу органа локалне самоуправе број 380-8/2007-II /08 од 13.06.2007. године. У цене је урачунат ПДВ. Корисници услуге плаћају према наведеним категорија обрачунских површина. Наплата се врши за правна лица месечно преко рачуна/фактуре за комуналне услуге, а

за грађане свака два месеца преко обрачуна за комуналне услуге. Поменути начин наплате је једноставан за обрачунавање али није стимулативан на пољу превенције стварања отпада, тј. смањења трошкова оних који плаћају. Прикупљено смеће се одвози на Градску депонију.

2. одржавање чистоће јавних површина у граду (трошкове сноси локална самоуправа):

Сакупљено смеће са јавних површина у граду одвози се на Градску депонију возилима ЈКП "Бадњево". Обрачун накнаде за одржавање јавних површина ради се на месечном нивоу, сходно извештају надзорног органа о извршеним радовима (ЈП за грађевинско земљиште општине Неготин). У цене је урачунат ПДВ.

Према Уговорима о одржавању јавних површина у граду бр. 01-16 и бр. 31-01/2007 од 09.01.2007. године, склопљеним између СО Неготин и ЈКП "Бадњево", цене чишћења јавних површина су следеће:

Табела број 4.25 - Одржавање чистоће јавних површина у граду

категија	цена	напомена
чишћење улица, тротоара и тргова	0,37 дин/м ²	У цену су укључени и трошкови одвоза прикупљеног отпада (смеће, земља, лишће, трава, растиње, муљ и др.) на Градску депонију. Послове врше службе 'Чишћење јавних површина' и 'Возни парк' ЈКП "Бадњево".
чишћење канала		
- отворених земљаних	50,00 дин/м'	
- отворених бетонских	48,30 дин/м'	
- затворених бетонских	60,00 дин/м'	
чишћење сливника и цеви	200,00 дин/ком	
монтажа нових уличних канти	2.150,00 дин/ком	Ове послове обавља служба 'Одржавање' ЈКП "Бадњево".
репарација и монтажа старих ул.канти	1.075,00 дин/ком	

3. ванредно прикупљање смећа (трошкове сноси наручилац послова/давалац налога):

Врши се повремено (по потреби) сходно Захтеву који подноси странка, односно по налогу Комуналне или Еколошке инспекције уколико се ради о уклањању дивљих депонија или сметлишта. Прикупљени отпад одвози се на Градску депонију. У цене је урачунат ПДВ.

Табела број 4.26 - Ванредно прикупљање смећа

категија	цена	напомена
рашчишћавање дивљих депонија са утоваром и транспортом до 3 km	344,00 дин/м ³	По налогу Инспекције.
рад трактора на рашчишћавању	1.290,00 дин/мото h	
рад утоваривача на рашчишћавању	5.350,00 дин/мото h	
пражњење контејнера из Манастира Буково и излетишта Бадњево:		Укључујући и превоз.
- мали (1,1 м ³)	810,00 дин/ком	
- велики (5,0 м ³)	3.240,00 дин/ком	
ванредно изношење смећа/отпада контејнером:		По захтеву корисника. Углавном се односи на правна лица.
- мали (1,1 м ³)	810,00 дин/ком	
- велики (5,0 м ³)	3.240,00 дин/ком	

ЕКО-фонд општине Неготин

Ради обезбеђивања материјалних услова за решавање заједничких проблема у области заштите животне средине од интереса за општину Неготин, основан је Фонд за заштиту животне средине " ЕКО ФОНД " општине Неготин, Одлуком Скупштине општине Неготин од 29.12.1998. године у циљу реализације пројеката за очување , заштиту и унапређења животне средине на територији општине Неготин.

Општинском одлуком је прописана и тарифа (ЕКО-такса), у форми посебне таксе за заштиту животне средине у општини Неготин, која се уплаћује на рачун буџета општине Неготин.

Табела број 4.27 Тарифни систем ЕКО-таксе

тарифни број	категорија	напомена
Тарифни број 1	коришћење простора на јавним површинама или испред пословних просторија	- продаја робе - забавне приредбе - изградња објеката
Тарифни број 2	држање средстава за игру	билијар, томбола, стони фудбал, видео игре, аутомати за игре на срећу
Тарифни број 3	приређивање музичког програма у угоститељским објектима	
Тарифни број 4	истицање фирме на пословним просторијама	- код државних/друштвених предузећа: пољопривреда, лов, шумарство, туризам, индустрија, трговина, електропривреда, водопривреда, грађевинарство, угоститељство, саобраћај и везе, осигурање, остале услуге - код приватних предузетника: трговина, угоститељство, прерађивачка делатност, занатске услуге, здравствене услуге, саобраћај, остале услуге
Тарифни број 5	коришћење витрина за излагање робе ван пословних просторија	
Тарифни број 6	коришћење рекламних паноа	
Тарифни број 7	коришћење простора предвиђеног за паркирање возила	таксу наплаћује ЈКП "Бадњево" Неготин
Тарифни број 8	коришћење слободних површина	- за кампове и шаторе ради приређивања забавних и других манифестација - повремено коришћење за складирање материјала, постављање привремених објеката, за потребе изградње инвестиционих објеката итд.
Тарифни број 9	држање и коришћење пловних постројења и пловних направа на води	по депласману таксу наплаћује Републичка управа јавних прихода – Одељење Неготин
Тарифни број 10	држање и коришћење чамаца и сплавова на води	- чамци на весла и једра - чамци са бродским мотором - сплавови * од таксе су изузети државни органи који одржавају и

		обележавају пловне путеве
Тарифни број 11	држање ресторана и других угоститељских објеката на води	таксу наплаћује Републичка управа јавних прихода – Одељење Неготин
Тарифни број 12	коришћење обале у пословне сврхе	таксу наплаћује Републичка управа јавних прихода – Одељење Неготин
Тарифни број 13	држање моторних, друмских и прикључних возила осим пољопривредних возила и машина	- за путничке аутомобиле - за теретна возила и приколице таксу наплаћује МУП РС - ОУП Неготин, приликом регистрације возила
Тарифни број 14	држање кућних животиња	таксу наплаћује ЈП Ветеринарска станица Неготин
Тарифни број 15	за изградњу објеката	- за стамбене објекте - за пословне објекте

ЕКО-такса је прописана као обавезујућа за све наведене категорије, осим у случајевима где је таксативно наведен разлог изузећа од обавезе плаћања. Таксе се одређују по м² простора, комаду, објекту, дану, сату итд., а крећу се од 0,20 дин/м² (у ТБ1 став 3) па све до појединачне цене од 10.000,00 дин. (ТБ4, предузећа категорије III-а, електропривреда).

Општинска инспекција за заштиту животне средине и комунална инспекција

У области заштите животне средине, на територији општине Неготин ангажовани су инспекцијске службе Општинске управе СО Неготин, и то Еколошка (за заштиту животне средине) и Комунална инспекција.

Обе инспекције делују сходно Одлуци СО Неготин о уређењу насељених места на територији општине Неготин. Оне врше инспекцијски надзор, предлажу мере за отклањање услова штетних по околинину, доносе мандатне казне и подносе пријаве надлежном прекршајном органу. Поменута Одлука, поред дефинисања послова којима се баве инспекција, предвиђа и одређене казнене одредбе за загађиваче, тј. прекршиоце локалних еколошких прописа. Поред њих, у општини делује и Републички инспекцијски орган надлежан за поштовање националних Норми и Прописа.

Казнене одредбе, сходно поменутој одлуци, дефинисане су у члановима 127-131, и односе се подједнако на све прекршиоце прописа у области заштите животне средине: физичка, правна и одговорна лица, извођачи радова, предузетници и други. Казне се крећу у распону од мин. 250,00 динара (за физичка лица која начине мањи прекршај) до мах. 80.000,00 динара за правно лице које крши еколошке прописе.

4.9.3 Прикупљање отпада организовано од стране предузетника и грађана

Ради се о прикупљању отпада које није организовано од стране државе/локалне самоуправе, тј. није институционализовано, па тиме и не постоји прецизнији увид у њихове активности (укључујући и финансијско пословање). Ову област на територији општине Неготин покривају Предузетници и удружења грађана.

Укратко, после обиласка поменутих субјеката, утврђено је генерално чињенично стање: дифузно прикупљање секундарних сировина од стране малих предузетника и припрема за даљи транспорт и прераду, постоје и они који нису ни регистровани као предузећа, изречена (али не и поткрепљена чињеницама) сумња на нелегалан извоз секундарних сировина (метал) у суседне земље, фиксне али и (чешће) ад-хок цене, нема сарадње са органима локалне самоуправе, нити бенефиција од стране државе, удружења грађана и појединци углавном сами сакупљају секундарне сировине (папир, пластика, црни лим, олупине аутомобила и слично).

Предузетници

D.O.O. "MAXI - CO" Алексинац (стовариште преко пута Железничке станице у Неготину)

Предузеће у приватном власништву.

Врше откуп следећих сировина:

- гвожђе: цена по кг је 11,00/10,00/9,00 дин/kg (I/II/III класа), годишњи промет (у 2006.) је 600t.
- разни лимови: 7,00/6,00 дин/kg (ауто каросерије/црни лимови), годишњи промет (у 2006.) је 350t.
- обојени метали: тренутну цену откупа диктира берза, нпр. цена за откуп бакра је 200-250 дин/kg. Годишњи промет (у 2006.): Алуминијум – 20 t, Бакар - око 2 t.
- Цене одређују у седишту фирме у Алексинцу. Број запослених: 2.

Центар за рециклажу а.д. Београд, део Групе SCHOLZ а.г. (Deutschland)

Стовариште у Неготину, на Радујевачком путу иза пружног прелаза.

Предузеће у приватном власништву, мешовито Немачко-Хрватско-Српско.

Врше откуп следећих сировина:

- гвожђе: цена по кг је 11,00 дин/kg, годишњи промет (у 2006.) је 864,41 t.
- лим: 7,00 дин/kg, промет до 01.11.2007. је 774,49 t.

Цене одређују у седишту фирме у Београду. Број запослених: 2.

С.Р. Дафи, Радујевачки пут бб, Неготин

Самостална радња, користи зграду некадашњег ДП Папир-Сервис из Ниша

Врше откуп следећих сировина:

- отпадни папир: цена 2,00-3,50 дин/kg, годишњи промет (у 2006.) је 300 t.
- гвожђе: цена по кг је 10,00 дин/ kg, годишњи промет (у 2006.) је 250 t.
- лим: 6,00 дин/kg, годишњи промет (у 2006.) је 200 t.

Цене одређују сами. Број запослених: 4.

Трговац-предузетник Веселинов, Кобишнички пут бб, Неготин

Предузетник.

Врши откуп следећих сировина:

- тврда пластика: цена 8,00 дин/kg, Почели са откупом од 01.11.2007.сакупили 2-3 t.
- гвожђе: цена по кг је 10,00 дин/kg, годишњи промет (у 2006.) је 233 t.
- лим: 6,00 дин/kg, годишњи промет (у 2006.) је 158 t.
- обојени метали: цене са берзе - Алуминијум 60,00 дин/kg, Месинг 100,00 дин/kg, Бакар 200,00 дин/kg. Прикупљено у 2006. години: Бакар 1 t, Месинг 0,8 t, Алуминијум 2 t.

Цене одређују сами. Број запослених: 5.

Отпад "Нени", Аце Патлиџановића 38, Неготин

Предузетник. Почео са радом од јула 2007. године.

Врши откуп следећих сировина:

- гвожђе: цена по кг је 10,00 дин/kg, за 6 месеци прикупљено 50 t.
 - лим: 6,00 дин/kg, за 6 месеци прикупљено 30 t.
 - обојени метали: цене са берзе; прикупљено за 6 месеци: Бакар 1,5 t, Месинг 1 t, Алуминијум 2 t, Олово 0,3 t.
- Цене одређују сами. Број запослених: 1.

" YUCRON " D.O.O. из Ниша - Откупни центар металних секундарних сировина у Прахову.

Удружења грађана

Самосталним прикупљањем секундарних сировина углавном се баве ученици основних и средњих школа, као и грађани појединци. Акције се претежно свде на сакупљање старог папира у циљу попуне буџета оделењских заједница (по школама), тј. појединци односе стару белу технику или каросерије аутомобила.

Постоји и Одбор за уређење Самариновца, као група грађана-мештана истоименог села, који периодично спроводи акције чишћења околиша по селу и дуж пута ка Неготину. То раде без накнаде.

* * *

Као закључак, може се навести следеће:

- главни носилац прикупљања отпада на територији општине Неготин је ЈКП „Бадњево“, цене одређује локална самоуправа што утиче на чињеницу да нису економски оправдане,
- економским откупом секундарних сировина баве се углавном приватни предузетници, цене формирају сами или по основу цена са берзе,
- не постоји организована сарадња у овој области између државних органа (локалне власти, инспекције, ЈКП Бадњево) и приватних предузетника,
- приватни предузетници којима је седиште фирме на територији општине Неготин, предлажу одређену врсту помоћи/субвенционирања од стране општине (нпр. набавка пресе за њихове потребе или умањење такси и слично).

У хијерархији управљања отпадом, смањивање отпада на извору је кључан механизам који се мора успоставити као предуслов саме редукације отпада. Укључивање генератора отпада (било да је потрошач или произвођач) кроз његово активно учешће у редукацији и раздвајању отпада као секундарне сировине предуслов је за увођење система интегралног управљања отпадом.

Систем за управљање отпадом базира се по правилу на локалним условима, што претпоставља примарно издвајање рециклабилних компонената из отпада и то превасходно на самом месту настајања: домаћинствима, стамбеним јединицама, угоститељским објектима, фирмама и институцијама.

Када је у питању комунални отпад, о коме је овде превасходно реч, изузетно је значајно да домаћинства самостално издвајају отпад, чиме се драстично смањују количине отпада које се морају складиштити на депонијама.

5. СТРАТЕШКИ ОКВИР И ПОТРЕБНЕ ПРОМЕНЕ

5.1. Процена будућих количина отпада

За ефикасно планирање управљања комуналним отпадом и дефинисање објеката за третман, броја и врста потребних посуда за одлагање, броја возила за транспорт итд. потребно је познавање количине чврстог отпада коју продукује становништво општине у току одређеног временског периода.

Количина отпада која ће бити генерисана у општини одређена је на бази броја становника за одређени период планирања, као и на бази планираног броја становника који ће бити обухваћен систематским сакупљањем отпада, затим пораста броја становника у одређеном временском периоду и специфичној количини отпада по становнику. Постоји евиденција да специфична количина отпада има променљив тренд у току последњих 20 -30 година.

У општини Неготин, према подацима којима се располаже, вероватно у будућем периоду неће доћи до повећања броја становника. Општину Неготин карактерише миграција становништва из села у град.

Последњи попис становништва из 2002. године, даје следеће податке о Неготину и целој општини.

Укупан број становника општине Неготин је 57.990 тј. 43418 становника који су у земљи дуже од годину дана од чега:

- У граду - 19.920 становник, што чини 35% становништва општине,
- У селима - 38.070 становника, односно 65% становништва општине.

Општина Неготин према попису из 2002.године има велики број привремено запослених радника у иностранству односно 14.572 становника.

Укупан број становника општине Неготин који су у земљи дуже од годину дана је 43.418 становника од чега:

- **У граду - 17.758 становник, што чини 40% становништва општине,**
- **У селима - 25.660 становника, односно 60% становништва општине.**

У прорачунима као почетни услов за 2007. годину. користиће се подаци о укупном броју становника који су у земљи дуже од годину дана.

За правилну процену количина отпада који ће се генерисати у наредном периоду од великог је значаја процена економског статуса општине у наредних 10 година, која се базира на следећим претпоставкама:

- У наредном периоду очекује се минималан прираштај броја становника и то у граду Неготину, док се у селима, према досадашњем тренду и тенденцијама, очекује смањење броја становника. Ово се посебно односи на мања и удаљенија села.
- Економски развој општине биће различит. Град ће имати бржи развој од сеоских насеља. У сеоским насељима може се очекивати развој неколико већих села (1.000 и више становника), док се у селима са мање од 500 становника не очекују значајне промене.
- Очекује се већи развој општине развијањем малих и средњих предузећа, приватизацијом и организованијом пољопривредном производњом.
- Очекује се развој приватног сектора
- Очекује се развој приватизације у свим сегментима (индустрија, пољопривреда...)
- Очекује се увођење приватизације у комуналне делатности, што ће утицати на стварање услова за увођење економских цена услуга ових организација
- Очекује се већа надлежност локалне самоуправе

- Очекује се успостављање финансијског тржишта, тржишта радне снаге, пореске реформе и реформе пензионог и здравственог осигурања
- Очекују се стране инвестиције у технолошку модернизацију.

За планирање система за управљање комуналним отпадом и дефинисање објеката за третман, количине потребних посуда за одлагање, броја возила за транспорт итд. потребно је познавање количине чврстог отпада коју продукује становништво општине у току одређеног временског периода. Из овог елемента произилазе количине отпада које се могу рециклирати или другим опцијама третирати, као и количине отпада која ће се одлагати на депонији.

Тренутно у општини Неготин системом организованог сакупљања отпада обухваћено је 98% - 17.403 становника Неготина и 1.5% - 400 сеоских становника. Организованим сакупљањем отпада на територији општине Неготин је обухваћено укупно 41% - 17.803 становника.

Циљ организовања управљања отпадом је успостављање система којим би било обухваћено готово целокупно становништво општине. Питање покривености руралног подручја је веома битно, јер становништво тог подручја троши исту врсту робе као и урбано становништво, тако да и оно производи приближно исту врсту отпада. То се односи нарочито на амбалажу од прехранбених производа, кућне хемије, стакла, па све до беле технике.

Процена будуће количине отпада који се генерише у општини базира се на следећим претпоставкама:

- Број становника неће значајније осцилирати
- Процењена просечна продукција кућног отпада по становнику у граду Неготину износи **0,9 kg/dan**
- Процењена генерисана количина отпада износи **0,5kg/dan** по глави сеоског становника.
- Степен покривености укупног становништва и урбаног и руралног од 80% .
- Овим планом предлаже се да се у следећих 5 година повећа покривеност становништва опслуживањем сакупљања отпада на 100% у граду и на 66 % годишње преосталог сеоског становништва.
- Покривеност становништва опслуживањем сакупљања отпада у дугорочном периоду је 95 %. (100% градска насеља, 86% сеоска насеља)
- На основу података за средње густине појединачних компонената приказаних у Табели бр. 4.7 и на бази морфолошког сатава комуналног отпада приказаног у Табели бр. 4.6, који ће се одлагати на депонији израчуната је средња густина несабијеног чврстог комуналног отпада који ће се одлагати на депонији и износи :

$$psr = 0,265 \text{ t/m}^3$$

Средња густина комуналног отпада израчуната је на основу формуле:

$$psr = \Sigma (X_n p_n) \quad n = 1, \dots, 10$$

- X_n - процентуални део компонента у отпаду

- p_n - средња густина компонента у отпаду

У Табели број 5.1. приказана је процењена количина отпада која се дневно генерише по становнику у општини Неготин.

Табела број 5.1. - Процењена количина отпада која се дневно генерише у насељима у општини Неготин

Назив насеља	Број становника по методологији пописа 2002. год.	Дневна количина отпада у kg	Дневна количина отпада у m ³
Александровац	588	294	1.11
Браћевац	533	266	1.00
Брестовац	355	177	0.67
Буковче	1.442	721	2.72
Вељково	206	103	0.39
Видровац	822	411	1.55
Вратна	316	158	0.60
Дупљане	564	282	1.06
Душановац	882	441	1.66
Јабуковац	1.884	942	3.55
Јасеница	581	290	1.09
Карбулово	520	260	0.98
Кобишница	1.355	677	2.55
Ковилово	411	205	0.77
Мала Каменица	392	196	0.74
Малајница	683	341	1.29
Милошево	517	258	0.97
Михајловац	718	359	1.35
Мокрање	710	355	1.34
Неготин	17.578	15.820	59.70
Плавна	953	476	1.80
Поповица	487	243	0.92
Прахово	1.506	753	2.84
Радујевац	1.540	770	2.91
Рајац	436	218	0.82
Речка	469	234	0.88
Рогљево	183	91	0.34
Самариновац	464	232	0.88
Сиколе	838	419	1.58
Слатина	479	239	0.90
Смедовац	163	81	0.31
Србово	502	251	0.95
Тамнич	349	174	0.66
Трњане	479	239	0.90
Уровица	1.191	595	2.24
Црномасница	272	136	0.51
Чубра	557	278	1.05
Шаркамен	374	187	0.71
Штубик	939	469	1.77
УКУПНО:	43.418	28.650	108.06

Како се овим планом предлаже повећање покривености становништва опслуживањем сакупљања отпада на 100% у граду и на 66% у селима општине Неготин, повећаће се количина комуналног отпада који се сакупља. У Табели број 5.2. приказана је планирана будућа покривеност организованим сакупљањем отпада у наредних 5 година у процентима.

Табела број 5.2. - Будући обухват сакупљања отпада

Година	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Будући степен обухват у граду, % становника	100	100	100	100	100
Будући степен обухват у селима, % становника	10	24	38	52	66
УКУПНО	47	55	63	72	80

У Табели број 5.3 приказан је планирани број становника који ће бити обухваћен системом прикупљања отпада у наредних 5 година.

Табела број 5.3. - Будући број становника обухваћен системом прикупљања отпада

Година	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Број становника у граду	17.758	17.758	17.758	17.758	17.758
Број становника у селима	2566	6160	9766	13.366	16.976
УКУПНО	20.324	23.918	27.524	31.124	34.734

Дневне и годишње количине отпада које ће се генерисати за плански период у општини Неготин дефинисане су у Табели 5.4 и то на бази:

- повећаног обухвата прикупљања дефинисаног у Табели 5.2. , а самим тим и
- повећаног број становника обухваћеног системом прикупљања отпада дефинисаног у Табели 5.3.
- процењене просечне продукције кућног отпада по становнику у граду Неготину од **0,9 kg/dan**.
- процењене генерисане количине отпада од **0,5 kg/dan** по глави сеоског становника

Табела број 5.4. - Процењене количине отпада које ће се генерисати на бази броја становника који ће бити обухваћен системом сакупљања за плански период

Година генерисања отпада	једин. мере	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Број становника у граду		17.758	17.758	17.758	17.758	17.758
Број становника у селима		2566	6160	9766	13.366	16.976
Генерисан отпад у граду	kg/dan	15.982	15.982	15.982	15.982	15.982
Генерисан отпад у селима	kg/dan	1.283	3.080	4.883	6.683	8.488
Укупно генерисан отпад	kg/dan	17.265	19.062	20.865	22.665	24.470
Укупно генерисан отпад	t/god	6.302	6.958	7.616	8.273	8.931

На бази процењене количине отпада које ће се генерисати у општини Неготин за плански период од 5 година у Табели 5.5. приказане су процењене дневне количине отпада које ће бити прикупљене организованим системом сакупљања отпада на бази сакупљања од 255 дана годишње.

Табела број 5.5. - Процењена дневна количина отпада која ће бити прикупљена на бази сакупљања од 255 дана годишње.

Година сакупљања отпада	једин. мере	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
количина сакупљеног отпада у граду	t /dan	23	23	23	23	23
количина сакупљеног отпада у селима	t /dan	2	5	7	10	12
укупна количина сакупљеног отпада	t /dan	25	27	30	33	35

5.2. Институционалне промене

У оквиру институционалних промена кључни корак чини усаглашавање националног законодавства са законодавством ЕУ и стварање правних предуслова за уређивање свих аспеката и опција управљања отпадом, одређивање процедура за издавање, ревизију или одузимање дозвола, увођење ефикасних економских инструмената, јачање надзора и контроле, као и доследно спровођење казнене политике.

Будући да институционални оквир чини структура, организација и капацитет одговорних институција и да институционално јачање и планирање представљају услов за развој система управљања отпадом и ефикасно спровођење закона, промене се односе на:

- поделу функција и одговорности између локалних (општинских), регионалних (међуопштинских) и републичких органа и организација;

- усклађену организацију и повезаност институција одговорних за управљање отпадом, њихову координацију и повезаност са другим секторима, као и јачање њихових кадровских и техничких капацитета;
- планирање управљања отпадом и финансијско управљање;
- укључивање приватног сектора у организациону структуру управљања отпадом и могући облици партнерства;

5.2.1. Подела одговорности и децентрализација

Ефикасност спровођења закона и успешност организације управљања отпадом зависе од поделе функција и одговорности између локалних, регионалних и републичких органа и организација. Подела одговорности мора бити рационална и јасно дефинисана. Савремени захтеви у управљању отпадом упућују на децентрализацију власти и преношење надлежности са републичких на покрајинске, односно локалне власти, јачање локалних структура, њихову самосталност и преузимање потпуне одговорности за организацију управљања отпадом на својој територији.

Промену у надлежностима прати дистрибуција (уступање) финансијских прихода Републике ради обезбеђења организационих и функционалних капацитета локалних заједница и повећања инвестиционог потенцијала за развој система управљања отпадом.

Обезбеђење самосталности и преузимање одговорности локалних власти за избор развојних и практичних модела управљања отпадом, гарантује ефикаснији и флексибилнији систем за задовољење потреба локалног становништва односно систем усаглашен са локалним интересима и специфичностима.

Такође, у хијерархији надлежности, поред права надзора, неопходно је унапредити облике сарадње и координације републичких, регионалних и локалних власти у погледу свих мера и поступака управљања отпадом.

5.2.2. Јачање институционалне структуре и секторска интеграција

Јачање институционалних структура локалних заједница чине организационе и функционалне промене органа и тела надлежних за управљање отпадом. То значи да је у општини потребно планирати кадрове и формирати организациону јединицу са описом послова за спровођење свих мера и поступака управљања отпадом, а нарочито за:

1. праћење стања, припрему и предлагање локалних планова управљања отпадом и посебних програма (сакупљање опасног и других отпада из домаћинства, смањења биодеградибилног и амбалажног отпада у комуналном отпаду, поступања са отпадом за који су прописани посебни токови, развијање јавне свести и др.);
2. припрему и обраду података за одређивање локације постројења за привремено складиштење и чување отпада (трансфер станице), постројења за третман, односно одлагање отпада, укључујући техничке захтеве за пројектовање објеката и организовање активности;
3. координацију организације управљања отпадом између општине, регионалних органа и тела или предузећа, комуналних и других правних и физичких лица укључених у регионални или локални систем управљања отпадом;
4. планирање буџета (изворе финансирања и процену трошкова), припрему предлагање и извршење финансијских планова;
5. издавање одобрења, дозвола и других прописаних аката;
6. сарадњу са другим надлежним службама у општини, другим општинским управама укљученим у регионални план управљања отпадом, надлежним министарствима, агенцијом и др;
7. надзор и контролу, као и друге послове у складу са законом и локалним, односно општинским прописима.

Приликом планирања и организовања службе (организационе јединице) за обављање наведених послова општинска управа се стара о усклађивању начина рада ове службе са радом осталих релевантних сектора у општини (планирање и изградња, заштита животне средине, земљишта, вода, послови привреде, финансија и др.), као и усклађивање рада са међуопштинским, регионалним органом, телом или предузећем, у складу са обавезама које произилазе из одлука општинске управе, посебно одлука везаних за имплементацију регионалног плана управљања отпадом.

Општинска управа идентификује број и структуру кадрова према дефинисаним обавезама и одговорностима, узимајући у обзир потребу за остваривањем самосталности и висок ниво компетентности.

Институционалне промене, са аспекта ефикасности управљања отпадом, зависе од одлучности општинске управе у погледу промена у организационој структури, као и у обезбеђењу кадровског капацитета и унапређењу техничке опремљености службе одговорне за управљање отпадом и у том смислу општинске власти захтевају подршку целе локалне заједнице.

Организација општинске службе (организационе јединице) за управљање отпадом приоритетно је у функцији ефикасног спровођења закона и других прописа у сектору отпада, при чему треба имати у виду обавезе које нас очекују у процесу придруживања ЕУ и припрему надлежних институција за нове одговорности и интегрисан приступ у доношењу и спровођењу одлука.

5.2.3. Методе планирања и финансијско управљање

Регионално планирање представља имплементацију стратешких циљева дефинисаних у Националној стратегији управљања отпадом. Регионалним планом одређује се дугорочна политика региона у погледу рационалног и одрживог поступања са отпадом и дефинишу заједнички циљеви више локалних заједница у управљању отпадом.

У оквиру регионалног плана, као модела ефикасног оперативног планирања, садржани су подаци и процене о врстама, количинама и пореклу отпада који ће бити искоришћен или одложен на територији која је обухваћена планом, опрема, локација постројења, моделовање, обезбеђење мониторинга, евалуације и ревизије плана.

Јединице локалне самоуправе дефинишу заједничке циљеве у управљању отпадом споразумом скупштина под условима утврђеним законом.

Споразумом скупштине јединица локалне самоуправе уређују:

1. поступак израде и доношења регионалног плана (његову садржину и рокове);
2. међусобна права и обавезе у обезбеђењу услова за обављање послова управљања отпадом, изградњу и рад постројења, укључујући финансирање;
3. права и обавезе комуналног и другог правног лица или физичког лица у вршењу комуналних делатности;
4. оснивање и утврђивање функција међуопштинског, регионалног органа, односно тела или предузећа, одговорног за руковођење и спровођење плана, координацију учесника и усклађивање процедура;
5. облике и моделе партнерских аранжмана између јавног и приватног сектора (тендери, уговори, концесије и др.), укључујући раздвајање појединих делатности, посебно сакупљање и транспорт од третмана, односно одлагања;
6. начин доношења одлука у случају несагласности о појединим питањима у вези са управљањем отпадом;
7. друга питања од значаја за организацију и спровођење управљања отпадом.

Међуопштински, регионални орган, тело или предузеће, одговорно за руковођење и спровођење плана и координацију учесника обавља активности утврђене оснивачким актом, односно одлукама скупштина јединица локалне самоуправе у региону, а нарочито:

- изградњу и рад регионалне депоније;
- изградњу и рад трансфер станица или сакупљачких центара;
- сакупљање отпада из домаћинства и другог отпада;
- сакупљање рециклабилних материјала или њихово издвајање из комуналног отпада;
- развој и унапређење активности у будућности (компостирање, рециклажа и прерада, коришћење енергије, биогаса и др.).

Финансијско управљање у оквиру регионалног плана подразумева одређивање цена услуга и прикупљање накнада за услуге управљања отпадом које организују општине, односно заједница општина преко међуопштинског органа, тела или предузећа, припрему и планирање буџета према стварним трошковима и реалним потребама, као и инвестирање у изградњу и опремање постројења или унапређење делатности управљања отпадом.

Финансијско управљање директно зависи од опредељења скупштина јединица локалне самоуправе у погледу модела на којима ће се заснивати однос јавног и приватног сектора и обезбеђења услова конкуренције.

5.2.4. Укључивање приватног сектора

Однос јавног и приватног сектора требало би да одигра кључну улогу у обезбеђивању ефикасног система управљања отпадом. Поред неспорних података о неодговарајућој техничкој опремљености постојећих комуналних предузећа, недостатку изграђених и опремљених постројења за третман, односно одлагање отпада, стоје и чињенице о неефикасној организацији и немогућности друштвених организација да значајније инвестирају у сектор отпада због нагомиланих других проблема и приоритета. Укратко, оцена стања у овој области је неразвијен систем управљања отпадом и низак квалитет услуга.

Из разлога економичности и ефикасности општинске власти у региону одређују ниво и критеријуме квалитета услуга и постојећим комуналним предузећима омогућују ангажовање у мери у којој су ова предузећа ретко способна да испуне захтеване критеријуме, узимајући у обзир максималну искоришћеност свих адекватних техничких капацитета и упосленост одговарајућег броја и структуре кадровских капацитета.

Равноправно са постојећим комуналним предузећем општинске власти би требало да укључе и приватни сектор у организацију управљања отпадом подстицањем конкуренције.

Успостављање и развој односа јавног и приватног сектора полази од:

1. увођење јавног конкурса (тендер);
2. закључивања уговора о поверавању појединих послова или делатности управљања отпадом предузећима опремљеним за њихово вршење;
3. обезбеђења подстицајних мера (техничка помоћ и др.);
4. вршења мониторинга и ефикасног надзора над извршењем над обавезама из уговора и сталне провере и оцене квалитета услуга, укључујући транспарентност модела и аранжмана, као и контролу јавности;
5. обезбеђења институционалних капацитета за праћење и ефикасан инспекцијски надзор над радом правних и физичких лица која су укључена у организацију управљања отпадом и надзор над применом мера заштите животне средине.

Такође, у оквиру законом прописаних процедура, могуће је и давање концесија чији предмет може бити – изградња, одржавање и коришћење комуналних објеката ради обављања комуналних делатности.

5.3. Предлог организационе структуре система управљања отпадом

Да би се задовољили циљеви дефинисани Националном стратегијом за управљање отпадом потребно је успостављање потпуно новог система управљања отпадом у општинама Борског и Зајечарског управног округа - Региона, који подразумевају нову организацију, изградњу нових постројења, и потпуно нови концепт сакупљања и транспорта уз обавезно увођење издвајања корисних компоненти.

Нови концепт управљања комуналним отпадом подразумева формирање Међуопштинског одбора за управљање отпадом кога би чинили представници општина Борског и Зајечарског управног округа - Региона, и који би покренуо иницијативу за акцију у вези са решавањем проблема отпада у региону.

Активности којима треба да се бави предузеће за управљање отпадом у општинама Борског и Зајечарског управног округа, треба да буду:

- изградња и рад нове регионалне депоније;
- транспорт отпада од трансфер станице до регионалне депоније;
- издвајање, сакупљање и сепарација искористивог отпада из комуналног отпада;
- припрема или прерада секундарних сировина и пласман на тржишту ;
- развој и унапређење система за рециклажу и изградња потребних објеката;
- развој система за издвајање отпадних уља, третман акумулатора и батерија, третман електричне и електронске опреме, третман неупотребљивих возила;
- изградња постројења за компостирање;

Предлог нове организационе структуре у систему управљања отпадом подразумева расподелу надлежности управљања отпадом између комуналних предузећа или приватних предузећа и то у домену:

- услуге сакупљања комуналног отпада у општинама – чланицама региона, рад трансфер станица;
- услуге сакупљања комерцијалног отпада из региона;
- услуге сакупљања индустријског отпада из региона;
- сакупљања и сепарације рециклабилног отпада.

Предлаже се да приватни сектор или специјализована предузећа такође узму учешћа у развоју и даљем унапређењу система (компостирање, сепарација, рециклажа, коришћење отпада, коришћење енергетских потенцијала, биогаса итд.).

Предузеће за управљање отпадом у нашем Региону - општинама Борског и Зајечарског управног округа, није формирано.

5.3.1. Регионална санитарна депонија

Општине Мајданпек, Кладово, Бор, Неготин, Бољевљец, Зајечар, Књажевац и Сокобања, потписале су 2006. године "Споразум о намерама за успостављање регионалне сарадње управљања комуналним чврстим отпадом у Борском и Зајечарском Управном округу" и добијене су сагласности скупштина општина. Одабрана је локација, урађена је стручна верификација локације и добијана скупштинска сагласност 7 општина: Кладово, Бор, Неготин, Бољевљец, Зајечар, Књажевац и Сокобања, на локацију регионалне депоније "Халово", која је лоцирана на територији општине Зајечар. Формирано је Регионално Координационо тело за управљање комуналним чврстим отпадом.

Регионална агенција за развој источне Србије - РАРИС, у оквиру НИП 2008. спроводи пројекат "Изградња регионалне депоније Халово". У септембру 2008. године потписан је уговор о изради техничке документације за изградњу регионалне депоније Халово, вредан 43,7 милиона динара. Уговор су потписали Министарство заштите животне средине и просторног планирања, Град Зајечар и РАРИС са Факултетом

техничких наука Универзитета у Новом Саду. Све општине ће активно учествовати у прикупљању података и потребне документације са својих територија. РАРИС ће координирати све активности између израђивача документације и општина.

Уговор обухвата израду свих потребних докумената за изградњу регионалне депоније:

- Израда регионалног плана управљања комуналним чврстим отпадом
- Израда три недостајућа општинска плана управљања комуналним чврстим отпадом
- Оцена три постојећа општинска плана управљања отпадом
- Израда једног пројекта санације, затварања и ремедијације општинског сметлишта
- Израда студије претходне оправданости са генералним пројектом
- Израда плана детаљне регулације
- Стратешка процена утицаја на животну средину
- Израда студије оправданости са идејним пројектом
- Анализа утицаја на животну средину
- Израда главног пројекта

Рок за израду свих потребних докумената за изградњу регионалне депоније је 18 месеци. Очекује се да изградња регионалне депоније отпочне 2011. године.

У наредном периоду општинама предстоји доношење одговарајућих Одлука о одабиру модела изградње и финансирања регионалне депоније и рециклажног центра.

У октобру месецу одржан је први састанак чланова радне групе поводом почетка реализације пројекта " Изградња регионалне депоније Халово ".

5.4. План сакупљања отпада

У складу са основним принципима политике управљања комуналним отпадом, комунални неопасан отпад се мора раздвојити од осталих врста отпада, као што су индустријски и медицински отпад како би се добила економска цена потребног третмана који ће домаћинства плаћати. Захтеве за раздвајање отпада мораће да испуњавају и произвођачи индустријског или медицинског отпада.

У краткорочном раздобљу, отпад из домаћинства који се ствара у урбаним центрима ће се и даље одлагати у постојеће комуналне контејнере. У циљу успостављања система сакупљања отпада из сеоских домаћинства који ће се увести у наредних 5 година, прво ће се забранити одлагање отпада на дивљим депонијама и увешће се контејнери који ће бити размештени по месним заједницама. С обзиром на велику разуђеност кућа по селима , треба размотрити могућност да се у сеоска подручја уведу канте за по два домаћинства, које ће се поставити у наредних 5 година.

У настојању да се смањи широко распрострањено бацање отпада уз путеве или на дивље депоније, увођење контејнера на главним дивљим депонијама након њиховог чишћења или санације, омогућује бар делимично задржавање одбаченог отпада, смањујући могућност даљих негативних утицаја на околину или здравље.

Фреквенција сакупљања кућног отпада зависи од типа и врсте возила за сакупљање отпада (коју ограничава капитални трошак возила, трошкови рада, удаљеност од места сакупљања до депоније где се возило празни) и броја контејнера који се одједном могу поставити на једној локацији. Додатно, на капацитет контејнера и фреквенцију сакупљања утиче и природа отпада. Одложени кабасти отпад ће напунити контејнер и тако ће бити потребно чешће пражњење.

У оквиру успостављања система за управљање отпадом, као битна новина се уводи захтев за оптимизацијом коришћења судова (контејнера) за сакупљање и превоз у оквиру целог региона. Рационализација се огледа у процени потребне фреквенције сакупљања отпада, могућности за сакупљања отпада на темељу типа (величине) судова, запремини произведеног отпада, капацитета возила за сакупљање, броја становника који је обухваћен услугом сакупљања отпада и удаљености од депоније.

Поред фреквенције одношења која се базира претежно на обрачуна количина отпада, као још један важан фактор се појављује планирање матрица кретања возила како би се постигло оптимално сакупљање отпада уз што мање трошкове.

5.4.1. Опрема за сакупљање отпада

За прикупљање отпада ЈКП " Бадњево ", као што је већ напоменуто у Табели број 4.11, располаже са 236 лимених контејнера са точићима запремине $1,1 \text{ m}^3$ и 83 контејнера од 5 m^3 и са 20 жичаних контејнера запремине 4 m^3 за прикупљање ПЕТ амбалаже. До краја 2008. године биће постављено 100 жичаних жутих контејнера од $1,1 \text{ m}^3$ за ПЕТ амбалажу и 100 плавих лимених од $1,1 \text{ m}^3$ за папир, као и 500 канти (250 плавих и 250 жутих), за исту намену од 140l за индивидуална домаћинства.

Тренутни број контејнера задовољава потребе града, али како се у наредних 5 година планира повећање обухвата територије општине Неготин системом прикупљања отпада требало би набавити одређен број нових контејнера.

Пошто већи део градског становништва користи класични систем за грејање код кога се стварају веће количине пепела, треба размислити и о коришћењу галванизованих челичних канти, које су једине повољне за овакву врсту отпада.

У гушће насељеним селима могли би се у наредном периоду поставити контејнери, док би у разуђеним деловима боље било поставити канте од 120 l и то из следећих разлога:

1. мало је вероватно да ће становници односити кућни отпад на централизовану места за сакупљање која су удаљена и по неколико километара;

2. имајући у виду просечну густину од $0,265 \text{ t/m}^3$, тежина отпада у канти је око 31kg, а тежина отпада у контејнеру око 280kg. Просечна количина отпада коју продукује домаћинство од 3 члана је око 2kg дневно, тако да би се канта напунила потребно је 15 дана, односно, два домаћинства пуне канту за 7 дана. С друге стране, контејнер би требало за 7 дана да напуне 20 домаћинстава, што би захтевало да отпад доносе са велике удаљености.

Правилно распоређивање контејнера је један од предуслова добре организације управљања отпадом. Контејнери се могу распоредити уз улицу, на тротоарима и на локацијама које су посебно опремљене за ту сврху. Највише се контејнери распоређују уз улицу или на тротоарима.

У циљу обезбеђења заштите здравља и животне средине, контејнере је корисно груписати на посебним локацијама које је потребно и посебно организовати, као на пример:

1. контејнере треба сместити на посебно израђене бетонске платое, ограђене различитим типовима оградае, у зависности од положаја, заштитних, хигијенских и естетских захтева;

2. платое треба поставити тако да задовољавају услове саобраћаја (плато не сме бити на растојању већем од 15-20m од саобраћајнице којом се креће камион за одвоз отпада), водовода и канализације, електро-енергетике, тт и топлификације, са циљем да се задовоље потребе грађана, у складу са распоредом стамбених и стамбено-пословних објеката;

3. платое треба израђивати са нагибом од 2%, да се не би задржавала вода од атмосфералија, а и због сливања воде након прања платоа и контејнера;

4. број потребних контејнера одређује се према формули:

$$N = O \times S \times D / V \times k$$

N – број потребних контејнера;
O – количина отпада (m³/дан/становнику);
S – број становника одређен за сабирни пункт;
D – број дана између два одвоза

5. за одржавање хигијене платоа и контејнера, плато је потребно обезбедити са:

- прикључком на водовод са водомером и цревом погодним за прање платоа и контејнера;
- прикључком на канализацију;
- одговарајућим сливником којим ће се спречити загушење најближих уличних сливника.

6. у циљу спровођења хигијенских захтева потребно је обезбедити и прање контејнера, на самом платоу или за то организованом простору. Прање платоа организовати једном недељно а прање контејнера једном месечно.

7. потребно је формирати екипу за одржавање контејнера, подмазивање механизма, замене точкића, одржавање пропусности отвора за прање контејнера.

На овим локацијама треба поставити и контејнере за прикупљање рециклабилних компонента. Како је на територији града Неготина отпочела примарна селекција ПЕТ амбалаже, а до краја године ће отпочети и примарна селекција папира, на овим локацијама ће се поставити жичани контејнери за ПЕТ амбалажу од 1,1 m³ као и лимени плави контејнери за папир од 1,1 m³. Како се у наредним годинама планира повећање броја рециклабилних компонента које ће се раздвајати из отпада на овим локацијама ће бити постављени и други наменски контејнери.

5.4.2. Сакупљање кабастих материјала

Посебан проблем за сакупљање представља кабаста материјал као што су намештај, електрични уређаји, грађевински материјал и сл. који се увек морају сакупљати издвојени имајући у виду њихову величину.

Успешна пракса показује да је за овакве материјале потребно установити правила која важе за све становнике, адекватну фреквенцију сакупљања и координисано сакупљање са заинтересованим корисницима као што је индустрија, појединци и сл.

5.5. Претоварне станице за локално сакупљање у општини

Крајни циљ имплементације овог Плана у пракси биће повећање обухвата територије општине Неготин системом прикупљања отпада. Националном стратегијом за управљање отпадом, дефинисана је обавеза покривености Региона, у нашем случају свих територија у општинама Борског и Зајечарског управног округа сакупљањем и одвожењем чврстог комуналног отпада на регионалну санитарну депонију и постројење за рециклажу. Да би се смањили трошкови транспорта, због удаљености Неготина од локације регионалне санитарне депоније « Халово », а такође и због великих удаљености појединих сеоских подручја од самог града, биће потребно у општини Неготин изградити локални пункт за привремено одлагање сакупљеног отпада (такође и сортирање односно раздвајање појединих врста отпада). Овај пункт би представљао претоварну, трансфер станицу.

У случају општине Неготин трансфер станица би представљала:

- локацију где се отпад из локалних возила за сакупљање отпада привремено складишти и претоварује у већа возила којим се одвози на санитарну депонију. На овај начин се постиже да се и друга, нестандартна и приручна возила (мања возила, трактори, подизачи па чак и возила којим би грађани довозили у одређено време одређене врсте отпада) користе као подршка локалном сакупљању отпада.

- локацију где ће се и остале врсте отпада сакупљати пре одвоза на санитарну депонију (на пример, неопасан индустријски отпад, отпад који би довозили сами грађани, власници мањих предузећа, занатских радњи, угоститилских објеката, кабасти отпад, отпадна уља, акумулатори и сл.).

- локацију где се може сместити рециклажни центар или плато за одвајање секундарних сировина.

Принцип рада на станици се састоји из неколико фаза:

- возило за сакупљање довози отпад на трансфер станицу и истоварује га на плато или у прихватни кош, директно;

- манипулацијом булдожером или ручно (зависно од количине отпада и типа станице) отпад се гура у специјални компактор у коме долази до вишестепене компакције отпада;

- са друге стране компактора поставља се контејнер са подизном плочом, у кога се гура компактован отпад;

- када се контејнер напуни, подиже се плоча, долази вучно возило које превози контејнер директно на депонију;

- пошто се сав отпад, затвореним системом ставља у контејнер, практично нема отпадних вода (сва вода улази у контејнер заједно са отпадом) нити ширења мириса;

- најбоља опција је да се сав отпад дневно евакуише на депонију, тј. да по завршетку радног дана на трансфер станици нема више отпада, што се може постићи једино оптималном фреквенцијом сакупљања отпада.

Трансфер станице доприносе заштити животне средине и здравља људи по више основа:

- редукује се загађење ваздуха и потрошња горива с обзиром да се повећава ефикасност у сакупљању и транспорту отпада и тако се и редукује потрошња енергије;

- с обзиром да се на трансфер станицама може вршити и предходно процесирање материјала, издвајање корисних компоненти, може и ручно издвајање, као и укљанање кабастих материјала и опасног кућног отпада, те се редукује коришћење горива које би било потребно за његов транспорт и повећава могућност повраћаја материјала;

- контролисано издвајање обезбеђује могућност здравствене заштите сакупљача која је далеко већа него што је сакупљање на отвореним депонијама;

- изградњом трансфер станице обезбеђује се могућност да Регионална депонија може да буде постављена у зонама безбеднијим по становништво, које могу бити и удаљеније од места сакупљања, као и на повољнијим локацијама;

- изградњом трансфер станица редукује се транспортно оптерећење на регионалним депонијама;

- на трансфер станици грађани могу и сами доносити издвојене рециклбилне компоненте и сортирати их у специјалне контејнере;

У циљу рационализације трошкова, трансфер станице је корисно градити тамо где већ постоји могућност адаптације неке постојеће зграде или локације затворене депоније.

Пројекти претоварних станица се међусобно могу доста разликовати у распону од једноставних површина са чврстом подлогом где се отпад депонује и гура равно у велике контејнер или камионе, до сложених погона где се отпад сабија у посебним уређајима - компакторима и контејнерима. У опрему се могу укључити и пресе за

сабијање отпада. Такође, на трансфер станици упутно је предвидети и простор за компостирање, рециклажу као и за едукацију јавности о разним питањима из области управљања отпадом, нарочито из области превенције.

Димензионисање трансфер станице укључује и дефинисање:

- Простор за манипулацију транспортних возила која довозе отпад;
- Простор за истовар возила;
- Мостна вага;
- Простор за компакторску јединицу за компакцију отпада;
- Простор за манипулацију претоварног отпада;
- Простор за паркирање и прање возила;
- Простор за траку за издвајање корисних компоненти;
- Простор за корисне компоненте;
- Простор за опасне отпаде;
- Простор за баластни отпад и
- Административна зграда за управу.

На станици за трансфер мора бити довољно простора да се отпад можегомилати недељу дана, у екстремним ситуацијама. Такво држање отпада ће бити и више него довољно да компензира могуће неочекиване кварове на возилима због којих се отпад повремено не може транспортовати на регионалну депонију.

Позиционирање трансфер станице укључује такав избор локације која може прихватити транспортна возила која довозе сакупљени отпад у претоварна већа возила у које се отпад претоварује у циљу одвожења на регионалну депонију. С обзиром да се овакве станице лоцирају што је ближе могуће насељеном месту, за то је потребно изабрати такву технологију претовара са којом ће се сагласити околно становништво и надлежне власти, и минимизује развијање мириса, буке, настајања отпадних вода, повећања саобраћаја и сл. Локација трансфер станице мора да буде саобраћајно лако доступна, на стабилном терену који може да поднесе већа оптерећења возила.

Општина Неготин у обавези је да одреди локацију за трансфер станицу (простор садашње депоније или нову локацију). Проналажење нове локације изискује пре свега решавање имовинско правних односа, доношење скупштинске Одлуке за избор локације , добијање потребне урбанистичке сагласности, израду потребне пројектне документације, извођење одређених грађевинских радова и на крају прибављање грађевинске дозволе.

У општини Неготин до сада није одређена локација за трансфер станицу.

5.6. Систем раздвајања и рециклаже отпада и друге опције третмана

5.6.1. Систем раздвајања и рециклаже отпада

Очекује се да се систем управљања отпадом у општини Неготин развије у наредних 5 година (2009. - 2013. година) према следећој шеми:

- Организација и модернизација сакупљања
- Проширење обухвата становништва
- Повећање броја рециклабилних компоненти које се примарном селекцијом издвајају из отпада
- Изградња трансфер станице
- Изградња постројења за рециклажу

Основни разлози за увођење рециклаже су:

- Рециклажа је један од основних циљева Националне стратегије управљања отпадом у Србији;
- Рециклажом се смањује количина комуналног отпада који треба одложити на депонију и врши се валоризација секундарних сировина из комуналног отпада;
- Рециклажом се остварује економска добит (директна продаја и посредно учешће у осталим производним гранама);
- Рециклиране компоненте су неопходна секундарна сировина у производњи више индустријских грана (метална, индустрија папира, индустрија стакла);
- Рециклиране компоненте се увозе. Овим програмом се замењује увоз у великом делу;
- Рециклажом се чувају постојећи ресурси (мања количина отпада се одлаже на депоније- мањи простор за одлагање, а природни ресурси се мање користе за издвајање сировина- нарочито за Al, Co, Ni);
- Рециклажом се штеди енергија (мањи утросак енергије је за производњу из секундарних сировина него из сировина);
- При преради секундарних сировина смањују се трошкови производње у односу на прераду сировина;
- Рециклажом се отварају нова радна места;
- Рециклажом се постиже заштита животне средине;
- ЕУ кроз своју политику управљања отпадом постулира обавезу рециклаже.

Разлози за потребу повећаног искоришћавања отпада су вишеструки:

- сазнање о ограниченим природним ресурсима и потреби рационалног коришћења онога чиме се располаже;
- строжи прописи о заштити животне средине отежавају уклањање отпада, па је неопходно да се рециклажом смањи обим отпада који иде на депонију;
- тешкоће при обезбеђењу локација за нове депоније указују на рециклажу као једну од могућности смањивања потреба за новим депонијама.

Тржиште рециклабила је активност или процес трансфера, продаје и/или куповине рециклабилног материјала, којим се успоставља веза између купца и продавца рециклираних компоненти. У нашој земљи тржиште рециклабила је веома хаотично, тачније, базирано је углавном на тржишту индустријских рециклабила. Тржиште рециклабила је неразвијено и базира се на иницијативама сакупљача и приватних организација.

Република Србија је основала Агенцију за рециклажу чији је задатак да иницира елементе за развој тржишта секундарних сировина. У циљу организовања успешне рециклаже у региону упутно би било да се организују информације о тржишту на коме би се добијали подаци о продаји и потражњи. Закони понуде и потражње комбиновани са активностима куповине и продаје, крајњи корисници, утицаји посредника утичу на формирање цена рециклабила на тржишту као и њихов пласман.

Типичне компоненте система рециклаже отпада у циљу повраћаја материјала и издвајања корисног отпада су:

- Издвајање различитих компоненти на извору настајања отпада-из домаћинства, радњи, институција, сакупљање на улици или у центрима где се сакупља рециклабилни отпад;
- Издвајање рециклабила из укупне масе отпада на специјалним постројењима за рециклажу;
- Припрема издвојених рециклабила на линијама за балирање (папир, пластика), пресовање (метал), млевање (стакло);
- Сакупљање и издвајање органских компоненти (кухињски отпад и отпад из башти) за компостирање у великим постројењима;
- Промоција самосталног компостирања «у свом дворишту» кроз едукацију и успостављање малих компостних бункера.

Основни начин за сакупљање рециклабила је изградња мреже постројења за рециклажу и сакупљање отпада којом би се сакупила највећа количина доступног папира, стакла, пластике и метала из отпада из домаћинства, комерцијале, индустрије и вратила назад у процес прераде. Регионална постројења за сортирање морају бити изграђена за завршно сортирање селективно сакупљених материјала. Ова постројења такође служе и за припрему материјала за транспорт (балиран отпад или издробљен).

Услови за спровођење рециклаже су :

- Израда планова за спровођење рециклаже;
- Прикупљање са локације за кућни отпад где сами становници издвајају или на специјалним местима где становници самоиницијативно доносе сортиран отпад;
- Прикупљање помешаног отпада;
- Изградња постројења за рециклажу;
- Постојање финансијских средстава;
- Јасно дефинисано тржиште рециклираних материјала.

Рециклажа отпада тј раздвајање рециклабилних компонената може се вршити на два начина и то:

1. на месту настајања – on site и
2. на централизованим местима за издвајање и третман – off site.

Рециклажа на самом месту настајања подразумева да становници сами сортирају отпад у посебним контејнерима или кесама, или доносе на посебне платое или на трансфер станицу, а заинтересована физичка и правна лица сакупљају и односе на третман. Овај тип рециклаже има низ предности:

- Успоставља се близу генератора отпада;
- Мања је контаминација околног простора;
- Сировине постижу бољу цену на тржишту јер су мање запрљане;
- Редукује цену одлагања, транспорта отпада, третмана;
- Овакве сировине се одмах могу пласирати и прерађивати;
- Морају се извршити капиталне инвестиције у посебну опрему за третман;
- Обучено особље опслужује систем;
- Опрема захтева одржавање и поправке;
- Након прераде ових рециклабила ипак се захтева простор за одлагање остатака;
- Мора се вршити контрола квалитета секундарних сировина.

Off site рециклажа се примењује:

- Ако on site рециклажа није задовољавајућа;
- Ако on site рециклажа није финансијски исплатива;
- Потребан је простор за привремено складиштење материјала који чекају раздвајање.

Материјали који се обично раздвајају на off site постројењу су комунални отпад (несортиран), уља , растварачи и оловни акумулатори.

Увођење рециклаже у насељима и градовима почиње одлуком локалних власти да се рециклабилни делови комуналног отпада не одлажу више на санитарне депоније, него да се издвајају и користе као секундарне сировине. Уколико се сами грађани одлуче за сепарацију корисних фракција отпада на месту његовог настајања, потребна су нова возила за прикупљање и превоз отпада, са посебним боксовима за стару хартију, конзерве, стаклену амбалажу, пластику и друге рециклабилне компоненте отпада. Даље сортирање и компактирање ових материјала обавља се у централној станици за рециклажу, одакле их преузимају купци, који их користе као секундарне сировине.

На територији града Неготина, као што је већ поменуто у поглављу 4.5. постављени су први жичани контејнери (20 жичаних контејнера од по 4 m³) за ПЕТ амбалажу, јула месеца 2007.године, чиме је отпочела примарна селекција ПЕТ амбалаже. У контејнере, који су постављени уз улице и на тротоарима грађани самоиницијативно доносе ПЕТ амбалажу. У зависности од динамике пуњења ЈКП празни контејнере два до три пута месечно, ручно у тракторске приколице и одвози ПЕТ амбалажу на пресовање. Тренутно се пресовање врши хоризонталном пресом која је изнајмљена од " Брзан Пласта "-а , који и преузима испресовану амбалажу. Из донације ЕУ-а , ЈКП ће до краја године добити нову пресу за балирање ПЕТ амбалаже и папира.

Месец дана након постављања жичаних контејнера, представници ЈКП-а и ЕКО фонда обишли су локације на којима су постављени и констатовали да становници града Неготина имају развијену еколошку свест.

За шест месеци у 2007. години према отпремницама ЈКП-а прикупљено је 5.260t ПЕТ амбалаже, а за првих 6 месеци у 2008. години 6.362t, тако да се дневно тренутно прикупља око 32kg ПЕТ амбалаже.

До краја 2008. године биће постављено 100 жичаних жутих контејнера од 1,1 m³ за ПЕТ амбалажу и 100 плавих лимених од 1.1 m³ за папир, као и 500 канти (250 плавих и 250 жутих), за исту намену од 140l за индивидуална домаћинства. Ова опрема добијена је кроз донацију ЕУ.

5.6.2. Компостирање

Регионално постројење за компостирање треба да се изгради за третман органског отпада. Овај тип отпада настаје у домаћинствима, ресторанима, хотелима, а у значајној мери и на зеленим површинама.

Поновним коришћењем ових материјала значајно би се смањила укупна количина отпада на трајним одлагалиштима што би у значајној мери продужило њихову употребу. Из овог разлога, а и очувања околине, требало би уложити одређена средства у сакупљање овог отпада, стварање компоста и његове употребе у кондиционирање земљишта.

Садашњим режимом сакупљања органски отпад са територије општине Неготин би могао да се издвоји у количини од око 1100t годишње.

Како је израда техничке документације за изградњу регионалне депоније Халово у току, није познато да ли ће имати центар за компостирање.

5.6.3. Инсинерација

Инсинерација се такође предвиђа као једна од опција третмана отпада, али у следећем периоду, када се припреме потребне основе, односно када се као први корак изгради санитарна депонија:

- Генерално, инсинерација отпада је 6 пута скупља од депоновања;
- Инсинерација је исплатива за број становника изнад 1 милион;
- Инсинерација не елиминише изградњу регионалне депоније, јер 25-30% остатке инсинерације чини пепео и шљака, па је стога увек неопходно депоновање;
- Захтева високе додатне инвестиције за руковање (третман) отпада.

У Националној стратегији управљања отпадом је предвиђена изградња Регионалног центра за инсинерацију за следеће општине: Јагодина, Ђуприја, Параћин, Ражањ, Деспотовац, Бор, Зајечар, Жагубица, Бољевац, Сокобања, Књажевац, Неготин, Мајданпек, Кладово, Кучево, Ниш, Гаџин Хан, Сврљиг, Алексинац, Мерошина, Дољевац, Прокупље, Житорађа, Куршумлија, Блаце, Пирот, Димитровград, Бела Паланка, Бабушница, Лесковац, Лебане, Бојник, Медвеђа, Власотинце, Црна Трава, Врање, Владичин Хан, Сурдулица, Босилеград, Трговиште, Бујановац, Прешево, који обухватају 1.605.877 становника.

5.7. Комерцијални и индустријски отпад

Велики део отпада у општини Неготин се генерише изван домаћинства. Овај отпад је уобичајено различитог састава од кућног отпада, а индустријски, зависно од типа индустрије може садржати и опасне материје.

Због свега наведеног, у будућем периоду потребно је посебну пажњу посветити тзв. комерцијалном отпаду, нарочито са гледишта да је одличан извор рециклабилна. Канцеларије, финансијске институције и јавни сектор генеришу велике количине висококвалитетног папира за рециклажу, који има високу цену на тржишту рециклабилна, приватни предузетници генеришу значајне количине картонских кутија итд.

Индустријски неопасан отпад се третира исто као и комерцијални. Наиме, у појединим врстама индустрије се појављује тзв. «чист отпад», а то је нарочито карактеристично за металне остатке.

Што се тиче опасног индустријског отпада, он захтева посебан третман. С обзиром на законске захтеве и циљеве постављене Националном стратегијом, сви генератори су дужни да изврше карактеризацију и категоризацију отпада. То значи да је у општини потребно:

- Увести обавезу да сваки генератор мора израдити план и процедуру поступања са опасним отпадом од момента настајања до коначног третмана и одлагања;
- Изградити информациони систем за прикупљање података о опасном отпаду;
- Идентификовати све генераторе опасног отпада у општини и генераторе секундарних сировина;
- Идентификовати све типове отпада, извршити карактеризацију отпада и утврдити количине опасних отпада;
- Успоставити мере за смањење настајања опасног отпада на месту настајања;
- Дефинисати обавезе максималног поновног коришћења и рециклаже амбалаже за допрему сировина;
- Реконструисати постојеће производне циклусе са аспекта настајања опасног отпада;
- Размотрити могућност смањења токсичности заменом сировина;
- Максимално искоришћење постојећих ресурса за третман опасног отпада, утврдити карактеристике и капацитете (нпр. пећ у цементари);
- Фаворизовати изградњу регионалне депоније за опасан отпад;
- Успоставити обавезу мониторинга и контролног система за управљање опасним отпадима;
- Организовати систем обуке за генераторе и њихове раднике;
- Радити на едукацији јавности;
- У недостатку техничких прописа и правне регулативе користити прописе ЕУ.

5.8. Посебни токови отпада

Управљање посебним врстама отпада подразумева: управљање истрошеним батеријама и акумулаторима (Директива Савета 91/157/ЕЕЗ); управљање отпадним уљима (Директива Савета 75/439/ЕЕЗ); управљање отпадним гумама, управљање амбалажом и амбалажним отпадом (Директива Савета 94/62/ЕЗ); управљање отпадом од електричних и електронских производа (Директива 2002/96/ЕЗ); ограничавање коришћења неких опасних супстанци у електричној и електронској опреми (Директива 2002/95/ЕЗ); управљање отпадним флуоресцентним цевима које садрже

живу (опасан отпад према Каталогу отпада); управљање отпадом који садржи РСВ/РСТ (Директива 96/59/ЕЗ), управљање отпадом који садржи азбест (Директива 87/217/ЕЕЗ); управљање отпадним неупотребљивим возилима (Директива Савета 2000/53/ЕЗ).

Третман посебних токова отпада се захтева и Националном стратегијом управљања отпадом.

5.8.1. Батерије и акумулатори који садрже опасне супстанце

У складу са одредбама Директиве ЕУ, обавеза општине је:

- да забрани и онемогући коришћење батерија и акумулатора са више од 0,0005% живе;
- да изради програм посебног сакупљања потрошених батерија и акумулатора;
- да води евиденцију о набављеним, утрошеним и сакупљеним батеријама и акумулаторима;
- у складу са програмом, да обезбеди услове за сакупљање и привремено чување утрошених батерија и акумулатора;
- по успостављању тржишта секундарним сировинама, да организује службу која би се бавила предходним активностима, као и продајом ових секундарних сировина;
- да доставља информације о сакупљеним и одлеженим (ускладиштеним) батеријама надлежним органима;
- да развије програм едукације запослених у вези са батеријама и акумулаторима;

5.8.2. Отпадна уља

Многа предузећа користе велики број врста уља у различите сврхе, па се као последица ствара велика количина отпадног уља, које је опасан отпад и подлеже захтевима Директиве ЕУ.

На основу захтева Директиве ЕУ, у општини за управљање отпадом потребно је:

- Израдити План за управљање отпадним уљима;
- Успоставити систем за прикупљање отпадног уља;
- О насталој и прикупљеној количини водити прецизну евиденцију;
- Прикупљено уље се мора адекватно складиштити и њиме се мора пажљиво и у складу са нормативима руковати;
- Директивом се фаворизује третман уља регенерацијом или сагоревањем уз утилизацију енергије, од стране треће стране, или у сопственим постројењима (нпр. цементара);
- Уколико се отпадно уље користи као допунско гориво у сопственим постројењима, онда се морају поштовати и нормативи зацртани директивом о спаљивању отпада 2000/76/ЕЦ. О свакој трансакцији и превозу се мора бавестити надлежни орган;
- Дозволе за све операције третмана или постројења за третман даје надлежни орган;
- Предузећа не смеју да отпадна уља у површинске или подземне воде, или канализацију;
- Општина би морала да развије програм едукације запослених као руковоаца овим материјама.

5.8.3. Неупотребљива возила

Неупотребљива возила се дефинишу као аутомобили са највише осам путника и камиони са носивошћу од максимално 3,5t. Њихов извор варира од домаћинства до комерцијалне и индустријске употребе. Приближно 75% тежине возила чине челик и алуминијум од којих се највећи део рециклира. Остали присутни материјали су олово, кадмијум, жива и шестовалентни хром, а томе треба додати и друге опасне материје, које укључују антифриз, кочиона уља и уља која ако се њима правилно не управља, могу бити узрок загађења животне средине. Остатак возила чини пластика кој се рециклира, сагорева или депонује.

У региону је потребно изградити систем за рециклажу возила, тј. за демонтажу возила и раздвајање на делове који се могу рециклирати (пластика, метал, гуме, текстил, уља).

5.8.4. Отпадне гуме

Отпадне гуме представљају драгоцену секундарну сировину која у Србији још увек нема одговарајући третман. Стога се оне одлажу на најширем простору, од малих привремених складишта до бацања у потоке, шуме, по њивама итд

За потребе адекватног третмана отпадних гума потребно је:

- Утврдити могућност алтернативног третмана гума, с обзиром да је одлагање гума на депонијама забрањено. Као алтернативни третман сигурно треба размотрити могућност коинсинерације у цементарама, као и друге као што је уситњавање и поновно коришћење као пуниоца у различитим материјалима (у бетону, за пешачке стазе исл.)

- Спроводити едукацију међу грађанима о штети коју може да учини неадекватно поступање са отпадним гумама

- Спроводити акције организованог сакупљања итд.

5.8.5. Отпадна електронска и електрична опрема и флуоресцентне цеви које садрже живу

Отпад од електричне и електронске опреме (уобичајно се означава као WEEE) састоји се од ислужених производа и обухвата бројну електричну и електронску опрему као што су: фриџитдери, рачунска и телекомуникациона опрема, замрзивачи, телевизори, машине за прање, тостер и тд. Гвожђе и челик су најчешћи материјали који се налазе у електричној и електронској опреми и чине скоро половину тежине WEEE, пластика чини 21%, обојени метали 13%, а стакло око 5%.

У складу са Директивама ЕУ у општини би морало да се:

- Успостави систем вођења података о електронској и електричној опреми;

- успостави систем сакупљања ове опреме;

- обезбеди систем за разградњу ове опреме у циљу сакупљања

рециклабилних материјала, или ако то није у могућности да обезбеди систем за одношење и правилно уклањање ове врсте отпада;

- по успостављању тржишта секундарних сировина обезбедити службу која би вршила њихову продају;

- обезбеди да руковање деловима уређаја који спадају у групу опасног отпада буде у складу са домаћим и иностраним прописима везаним за управљање опасним отпадом;

- подаци о сакупљеним електричним и електронским уређајима, рециклабилним материјалима и опасном отпаду из тих уређаја редовно достављати надлежним институцијама;

- развије програм едукације.

5.8.6. Одлагање РСВ и РСТ

РСВ уља се највише налазе у електроенергетским постројењима, те у том случају мора да се предузму посебне мере контроле коришћења РСВ и то:

- Електроенергетска постројења морају извршити евидентирање и категоризацију опреме која је у погону и која садржи РСВ материје;
- Електроенергетска постројења морају до 2010. године престати са употребом опреме са РСВ, извршити деконтаминацију опреме и ретрофилинг, ако се и на даље буде употребљавала, при чему се мора извршити безбедан третман материја и опреме за загађење са РСВ;
- До прописаног периода, дозвољено је коришћење само нове опреме и опреме са добром заптивеношћу тако да не може доћи до цурења или изливања РСВ уља. Ову опрему користити само у просторијама где се ризик од изливања уља у животну средину може минимизирати или брзо извршити санација при удесу;
- Није дозвољено користити опрему са РСВ уљима у просторијама где се врше активности које су на било који начин повезане са производњом и прерадом хране или где се врши припрема хране или исхрана;
- Уколико се опрема са РСВ користи у насељеним местима, укључујући близину школа или здравствених установа, захтева се предузимање свих потребних мера заштите да не дође до електричних кварова који би могли да изазову пожар и редовно вршење провере рада опреме да не дође до цурења уља.

У циљу минимизације ризика по животну и радну средину, трансформатори пуњени са РСВ течностима у електроенергетским комплексима, морају се зато редовно одржавати и надзирати а посебно обезбедити заштиту од спољних пожара, предвидети заштиту тла од евентуалних цурења течности са РСВ -ом, и у случају појаве унутрашњих кварова морају се предузети одговарајуће превентивне поправке.

С обзиром на опасности које изазива РСВ општина би морала да идентификује постројења која садрже РСВ и да направи план њиховог третмана као и да развије програм едукације запослених као руковооца овим материјама.

5.8.7. Органски отпад

Извори органског отпада су различити: од отпада од хране, који настаје у домаћинствима, угоститељским објектима, мензама и сл. до отпада који се јавља као последица уређења парковских површина итд. Дефинитивно, органски отпад има могућност једноставног третмана компостирањем.

За правилно поступање са овим отпадом потребно је:

- Утврдити могућности сакупљања и складиштења ради добијања компоста
- Едуковати радно особље комуналног предузећа за поступање са овим отпадом
- Успоставити и водити базу података о органском отпаду
- Спроводити перманентне акције едукације, промоције и сакупљања органског отпада.

5.8.8. Амбалажа и амбалажни отпад

У складу са Директивом ЕУ, општина би морала:

- да изради програм поступања са амбалажом, нарочито за део који се односи на комерцијални сектор;
- у складу са програмом, да обезбеди услове за сакупљање и привремено чување амбалаже;
- да води евиденцију о набављеним, утрошеним и сакупљеним количинама амбалаже;
- по успостављању тржишта секундарним сировинама, да организује службу која би се бавила претходним активностима, као и продајом ових секундарних

сировина;

- да промовише поновно коришћење амбалаже;
- организовати сакупљање отпадне амбалаже, а у том циљу организовати одговарајући информациони ситем;
- развити програм едукације запослених као корисника амбалаже;
- амбалажу која се не може поново користити, организовано износити на тржиште или организовати њено коришћење као агрегата.

5.9. Санација сметлишта

Пројекат санације градске депоније -"Главни пројекат санације и рекултивације депоније смећа у Неготину ", израдио је пројектант " ХИДРОЗАВОД ДТД " – АД из Новог Сада.

На бази претходних анализа снимљеног распореда смећа као и извршених геомеханичких и хдрогеолошких истражних радова, као најекономичније, предложено је да се депонија смећа формира на парцелама 10252/2, 10252/3, 10252/4 и делимично на парцели 10252/1.

Поступак фазне санације, рекултивације депоније обавиће се на следећи начин:

- Простор тела целе депоније поделиће се на два дела, један, мањи део који ће бити на парцели 10252/2 и који ће се користити за одлагање отпада у току наредне две године до коначног затварања депоније и преласка одношења смећа на нову регионалну депонију и други, већи део депоније на осталим парцелама на којима ће се одмах приступити санацији, рекултивацији и затварању.
- На почетку рада прво ће очистити смеће на улазу у депонију на северном делу парцеле 10252/2 ради формирања платоа за довоз и сортирање прикупљеног смећа у граду. Величина и елементи за изградњу платоа дају се ниже у грађевинском делу пројекта. До изградње платоа довоз и одлагање смећа обављаће се по постојећем поступку. Након изградње платоа смеће ће се довозити на плато где ће се обављати сортирање, односно издвајање корисних секундарних сировина, а преостали део смећа ће се затим одлагати на већи део тела депоније у периоду до њеног потпуног затварања.
- Истовремено са претходно наведеним радовима приступиће се прикупљању транспорту и одлагању и сабијању расутог смећа са околних парцела које нису обухваћене телом депоније у пројектовано тело депоније на парцелама 10252/3, 10252/4 и делу парцеле 10252/1. Одложено смеће на парцели 10252/2, која ће служити за одлагање смећа у наредне две године, такође треба пребацити на напред наведени део депоније. Одлагање допремљеног смећа на тело депоније треба обављати у слојевима од 0,3 до 0,5 m уз сабијање компатором
- Тело депоније на наведеним парцелама треба оформити са благим нагибом 0,5 % према јужној страни и нагибом косина по ивицама 1:3. Преко збијеног смећа треба нанети и глатким ваљком поравнати инертни материјал дебљине око 10cm.
- Ради спречавања продирања кишних вода кроз тело депоније и евентуалног загађивања подземних вода испод депоније тело депоније се прекрива непропусном геофолијом дебљине 1mm. Геофолија се анкерује по ивицама депоније према решењима датим у графичком прилогу. На косинама тела депоније са нагибом 1:3 преко геофолије се поставља геомрежа према карактеристикама датим у доњој табели.
- Преко постављене геомембране допрема се и разастире инертни материјал дебљине 30 cm а преко овога се допрема и разастире хумусни материјал дебљине 20cm након чега се обавља зтрављивање према решењу датом у пројекту озелењавања.

- Ради одвођења кишних вода које се сливају са тела депоније око депоније ће се изградити одводни канали.
- На мањем делу депоније на парцели 10252/2, који ће служити за одлагање отпада у наредне две године, након чишћења смећа, око овог дела депоније, према спољним ивицама, изградиће се насип висине 1m и затим преко, глатким ваљком збијене подлоге, поставити геофолија дебљине 1mm истих карактеристика као и претходна која је коришћена за прекривање већег дела депоније. Постављена фолија ће бити укореењена на изграђеним насипима по спољним ивицама депоније, а према већем делу депоније биће заварена за геофолију са којом је тај део депоније прекривен.
- Преко уграђене фолије на мањем делу депоније разастире се шљунак дебљине 20 cm а преко тога се приступа одлагању некорисног смећа.
- Комплетно затварање и овог дела депоније обавиће се по истом поступку како је то објашњено у претходним тачкама .

6. НАЈБОЉЕ ПРАКТИЧНЕ ОПЦИЈЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ

Еколошки најпрактичније опције за управљање отпадом треба да буду резултат великог броја разматраних опција и повратних информација са јавних консултација.

Циљеви еколошки најпрактичнијих опција за управљање отпадом су стратешки циљеви за општинско планирање управљања отпадом. Општински имплементациони план ће дати детаљне резултате, који ће зависити од ангажовања локалне самоуправе у овој области.

Процес утврђивања еколошки најпрактичнијих опција за управљање отпадом је отворен и транспарентан процес чији је циљ подстицање укључења заинтересованих страна. План је тако развијен кроз заједнички рад и кроз разматрање одговора добијених у консултацијама. У почетку су одржана два семинара са кључним заинтересованим странама где је обрађено више основних опција ради задовољења социо-економских и еколошких утицаја . Предлози за управљање отпадом у општини Неготин морају да покажу да задовољавају или побољшавају одлуке за избор еколошки најпрактичнијих опција.

6.1. Интегрални систем збрињавања отпада

Интегрални систем збрињавања отпада је заснован на анализама, разматрању и дефинисању метода и поступака третмана чврстог отпада, полазећи од могућности за њихово смањивање, бирање оптималних путева третмана чврстог отпада, од места његовог настанка до коначног, по животну средину и здравље живих бића, нешкодљивог збрињавања. Концепција збрињавања отпада у интегралном систему обухвата 4 основна принципа:

- Превенција настајања отпада
- Коришћење отпада
- Технички третман отпада
- Депоновање отпада

Ово је уједно и хронолошки ред поступака са отпадом у систему.

6.1.1. Превенција настајања отпада

Стратегијом управљања отпадом је дефинисано да Влада треба да буде носилац политике редукације отпада. За разлику од других опција у хијерархији управљања отпадом, редукација отпада није опција која се може одабрати у недостатку других. О редукацији се мора размишљати сваки пут када се доноси одлука о коришћењу ресурса. Редукација мора бити осмишљена у фази пројектовања, преко израде, паковања, до транспорта и пласмана производа. Грађани такође треба активно да учествују у редукацији отпада куповином производа са заменљивом амбалажом.

Инструменти који укључују пројектовање пре производње, промене у управљању и процесу производње и развој чистијих технологија и безотпадних технологија, захтевају предузимање мера на националном нивоу, али и нивоу предузећа. Пројектовање производње потребно је тако заокружити да отпад у једном процесу производње може бити сировина у другој производњи.

Планом управљања отпадом се предвиђа спречавање настајања отпада на извору кроз образовање и развијање јавне свести и обезбеђење алтернатива за подстицање домаћинства и привреде. Спречавање настајања отпада је на врху хијерархије отпада и укључује мере за избегавање настајања отпада променом праксе у производњи и потрошњи, поновним коришћењем производа и материјала, и спречавањем бацања отпада, мерама као што је кућно компостирање. Локална самоуправа треба да предузме кораке да се минимизира отпад и да буде активна у промоцији и образовању, на пример, обезбеђивањем кућних компостера за храну из домаћинства и дистрибуцијом писаног материјала о спречавању настајања отпада. У односу на ово, план управљања отпадом идентификује широк опсег активности за спречавање настајања отпада и његово искоришћење.

Активности плана о спречавању настајања отпада :

- Предузимање активности за развијање јавне свести код домаћинстава, привреде и у школама, укључујући активности које су повезане са уводом у нове приступе управљању отпадом
- Давање иницијативе за спречавање отпада и друге подршке на пример, формирање берзе отпада за локалне потребе
- Рад са локалним предузећима и произвођачима ради подстицања производње уз разматрање крајњих ефеката, тако да се отпад добијен од производа може смањити
- Успостављање активности за спречавање настајања отпада, укључујући кампање за развој свести
- Промоција шема за кућно компостирање.

6.1.2. Коришћење отпада

Након свих предузетих поступака код произвођача – генератора отпада у циљу смањења количине отпада, отпад који је настао потребно је правилно одложити и сакупити.

Одлагање и третман отпада на извору пре сакупљања је други од 6 функционалних елемената у интегралном систему управљања отпадом. Руковање на месту настанка отпада представља изношење отпада из свих врста објеката и одлагање у одговарајуће посуде пре организованог сакупљања и одношења. Елементи који морају бити размотрени при избору посуда су : тип посуде која се користи, локација посуде, естетичност и безбедност по животну средину и људско здравље и начин одношења. На тај начин грађани имају могућност да сами врше сортирање појединих врста отпада који се могу рециклирати, чиме се скраћује пут отпада до поновног коришћења, уз смањење трошкова накнадног сортирања и повећања квалитета рециклираних материјала и производа. Трошкови производње и

експлоатације оваквих посуда су виши у односу на конвенционалне, али је цео систем сакупљања исплатљивији.

На основу закона о депонијама усвојеним од стране ЕУ, од 01.01.2005. на депонијама отпада је дозвољено одлагати само инертни материјал који се више не може рециклирати ни на који начин. Количина инертног отпада не сме да пређе 5% од укупне количине отпада који се ствара.

Сакупљање отпада зависи од типа опреме за привремено одлагање и сакупљање, типа система сакупљања и опште методологије сакупљања отпада. Систем сакупљања отпада може бити покретни и непокретни. Систем којим се посуде за привремено одлагање отпада одвозе до места за обраду, даљи трансфер или депоновање, а затим враћају на своју или другу локацију, назива се покретни систем сакупљања отпада. Покретни систем се најчешће користи у оквиру великих комерцијалних и индустријских објеката у којима су предвиђени велики контејнери, у склопу којих се налазе и уређаји за сабијање отпада (компактори).

Када се користе мање посуде и вреће за привремено одлагање отпада које се затим празне или утоварају у посебна возила за транспорт, целокупни систем се назива непокретни или стационарни систем сакупљања отпада. У оквиру овог система, возила за сакупљања круже од једне до друге локације за сакупљање по посебно одређеној рути. По доласку на задату локацију посуде се празне у возила при чему се разликује мануелни и аутоматизовани систем пражњења.

Савремена возила су опремљена уређајима за сабијање утовареног отпада. Пресовање и брикетирање значајно побољшава карактеристике система за уклањање отпада. Тиме се обезбеђује боље искоришћавање свих капацитета транспорта, избегава се додатна прерада, а отпад се може ефикасно сагорети. Врста возила за сакупљање и транспорт зависи од карактеристика отпадака и растојања до сабирног центра.

Савремене тенденције сортирања (сепарације) на извору, препоручују примену специјалних возила, која би у свом саставу имала посебне одељке за поједине компоненте отпада.

Посебно интересантан начин сакупљања и одношења отпада, који се може рециклирати (рециклабног отпада), а посебно опасног отпада, прихватљив истовремено и са становишта заштите животне средине и економије, представља сакупљање од стране грађана.

Трансфер и транспорт отпада подразумева опрему и уређаје за претовар отпада из мањих возила и посуда за сакупљање отпада у велике сабирне посуде и њихов транспорт до локације за прераду и коначно одлагање.

Трансфер и транспорт постају неопходни када због великог растојања од локације настајања отпада до локације коришћења или трајног одлагања, директан транспорт возилима постаје економски неприхватљив.

Возила која транспортују отпад морају да задовољавају хигијенско -техничке услове, а при томе морају испоштовати економски аспект транспорта отпада.

Непокретни систем сакупљања отпада углавном се примењује у индустријским постројењима где се одлаже отпад у великој количини истог хемијског састава као што је : фосфогипс, изгоретине, пепео, итд.

Велики број до сада изграђених постројења за третман отпада у свету и начин планирања нових, указују да је поступак уклањања отпадака, након издвајања квалитетних материјала прихватљив са становишта заштите животне средине и са економског становишта, те би морао бити примењен и у нашим градовима.

Потреба за развојем Србије, односно њених административних целина подразумева и укључивање у светске привредне, стручне, научне и еколошке токове, што захтева ефикасније управљање отпадом. У том циљу је неопходно укључивање успешних организација и појединаца са вишегодишњим искуством и експертским знањем у области третмана отпада.

Рециклажа комуналног отпада подразумева поновно искоришћење појединих његових компонената који као секундарне сировине имају употребну вредност у истим или другим технолошким процесима – производњи. Најчешће издвојиве компоненте из комуналног отпада су :

- отпад од амбалаже (метали, папир, стакло, пластични материјал),
- органски делови отпада,
- отпад из административних објеката (продавнице, административне зграде).

У општини Неготин организовано сакупљање и сортирање појединих секундарних сировина из комуналног отпада врши седам организованих предузећа. Најчешће заступљене сировине које се скупљају су метали, само једно од тих седам предузећа скупља пластику.

Предности коришћења рециклаже као третмана за прераду комуналног отпада су :

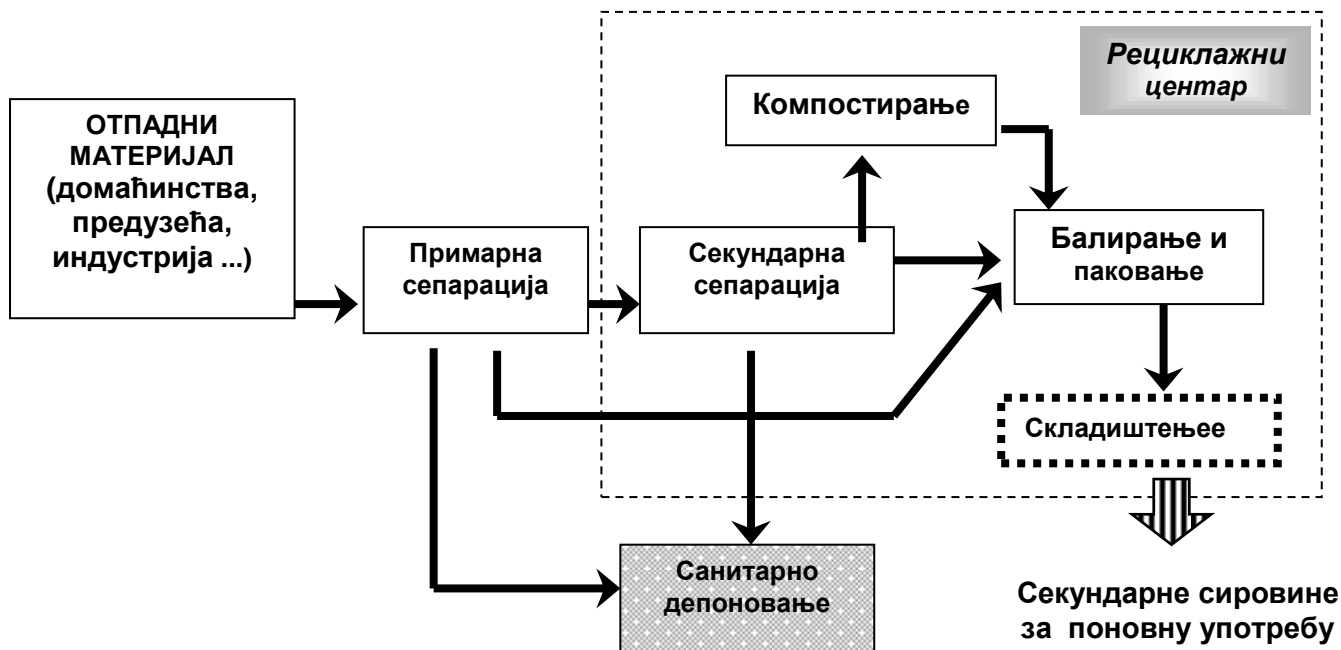
- Рециклажа је једна од основних стратегија управљања отпадом,
- Смањује се количина комуналног отпада који треба одложити на депонију,
- Могућност издвајања корисних компонената као секундарне сировине за производњу,
- Остварује се економска добит (директном продајом или учешћем у производњи),
- Рециклираним компонентама се смањују потребе за увозом,
- Смањује се експлоатација природних ресурса (дрвета, руда...),
- Штеди се енергија у индустријској производњи,
- Смањују се трошкови производње и прераде сировина,
- постиже се заштита животне средине.

Како трошкови традиционалних метода одлагања буду расли, тако ће комерцијални аспект рециклаже такође расти, а суштински је да свака комерцијална корист буде искоришћена унутар локалне економије. Поред иницијатива локалних власти, постоје потенцијали за нове комерцијалне могућности за прераду локалног отпада. Како буде јачало законодавство, и одлагање у ширем обиму отпадних материјала буде предмет разних прописа и појачане контроле, тако се може очекивати да могућности за рециклажу расту.

Активности предвиђене планом управљања отпадом које се односе на рециклажу су :

- Осмишљавање и извођење локалних кампања за промоцију у сагласности са националним активностима да се произвођачи отпада упознају са развојем праксе и подстицањем активне улоге у поновном коришћењу отпада,
- Испитивањем начина сакупљања ради утврђивања најповољнијих шема за сакупљање комуналног отпада,
- Развој иницијатива за рециклажу за посебне токове отпада као што су дрво, отпад од грађења и рушења, папир, алуминијум, нудећи могућности за локални посао,
- Промоција развоја тржишта за рециклабилне материјале,
- Спровођење анализа састава комуналног отпада

На слици број 6.1. шематски је приказана технологија рада рециклажног центра.

Слика број 6.1. - Шематски приказ технологије рада рециклажног центра

Компостирање се дефинише као брзо, али делимично, разлагање влажне, чврсте органске материје, првенствено отпада од хране, помоћу аеробних микроорганизама и под контролисаним условима. Као производ добија се користан материјал, сличан хумусу, који нема непријатан мирис и који се може користити као средство за кондиционирање земљишта или као ђубриво. Теоријски гледано, предности су следеће: крајњи производ има извесну тржишну вредност, која треба да резултира у враћању извесног дела уложених средстава ; простор који је потребан за локацију постројења је релативно мали и цене транспорта нису тако велике. Са друге стране, оваква постројења могу захтевати и велика капитална улагања. Тржиште за добијени производ није увек осигурано, а и складиштење крајњег производа може бити проблем за све.

Обзиром на Директиву о депонијама ЕУ и забрану одлагања биодеграбилног отпада на депоније, компостирање је добило на значају као алтернативна опција третмана биодеграбилног отпада.

Компостирање има важну улогу у Националној стратегији управљања отпадом. У краткорочном периоду, највећа запремина компостирања биће од мешаног отпада, било као метод предтретмана отпада ради смањења органске компоненте у отпаду пре депоновања, или као метод производње корисног материјала. Производи компостирања мешаног отпада могу имати бројне корисне примене, иако се они сада третирају као отпад. Раздвајање отпада на извору ће омогућити производњу високо квалитетних производа од компоста. Постојења за компостирање треба да буду пројектована у складу са стандардима.

Компостирање биодеграбилног материјала може произвести вредан кондиционер за земљиште као замену за природне материјале. Квалитет компоста зависи од квалитета пуњења и контроле примењене у управљању процесом компостирања. Стандарди квалитета су расположиви за компост као производ, пројектовани да обезбеде да нема негативног утицаја на животну средину, здравље људи или животиња. Ови стандарди су направљени за компост произведен из отпада раздвојеног на извору, док за компост произведен од мешаног отпада не постоје еквивалентни стандарди.

Компостирање се у Неготину може вршити како у приватним домаћинствима, тако и у индустријским објектима у којима се јавља велика количина органског отпада као што су фарме и инсталације за производњу вина.

6.1.3. Технички третман отпада

Широк опсег техничког третмана је разматран за искоришћење отпада. То укључује коришћење отпада као горива у инсинераторима, али и друге опције термалног третмана отпада, као што је анаеробна дигестија, пиролиза и гасификација и друге опције механичког или биолошког третмана.

- **Отпад као гориво**

Инсинерација отпада се примењује у циљу смањивања његове количине и искоришћења добијене енергије. Инсинерација је значајан и користан начин редукције отпада. Међутим, инвестициони и оперативни трошкови инсинератора у складу са прописима ЕУ су високи, генерално много виши од трошкова одлагања отпада на санитарне депоније.

Уколико се жели одрживи систем управљања отпадом, тада инсинерација са искоришћењем енергије треба да буде потпуни и интегрални део локалних и регионалних решења која треба развити у следећих неколико година. Инсинерација отпада са искоришћењем енергије мора бити разматрана у контексту интегралног приступа управљању отпадом који значи редукцију, поновну употребу и рециклажу. Када је инсинерација са искоришћењем енергије најпрактичнија опција за животну средину, неопходно је размотрити могућност комбинованог добијања топлоте и енергије у циљу повећања ефикасности процеса.

Неки индустријски процеси и постројења за производњу енергије раде под условима који дозвољавају коришћење отпада високе топлотне моћи уместо конвенционалног горива. Најчешћи пример је производња цемента, где високе температуре и дуго време задржавања обезбеђују потпуно сагоревање отпада. Типични отпад који се спаљује у овим процесима укључује општински отпад, гуме и утрошене раствараче. Интегрална превенција и контрола загађења даје границе до којих се у процесу примарно гориво може заменити отпадом. Директива ЕУ о спаљивању отпада такође прописује дозвољене граничне вредности емисије за постројења која користе алтернативна горива.

- **Анаеробна дигестија**

Разлагање органског дела чврстог отпада у гасове са великим уделом метана може се остварити путем анаеробног разлагања или анаеробне ферментације. После ферментације органског отпада издвојеног на извору, остатак ферментације се нормално третира аеробно до компоста. На тај начин је коначни резултат ферментације отпада у већини случајева сличан аеробном компостирању.

Процесом разлагања настају метан, компост и вода. Метан је гас који се може користити као гориво за рад постројења или за потребе локалног становништва. Компост се може користити за кондиционирање земљишта.

Постројење за анаеробну дигестију постоји на фарми свиња у Кобишници, а која тренутно не ради, те је потребно сагледати могућност за његово активирање. Радом постројења би се смањило загађење околине од органског отпада које настаје на фарми свиња.

Национална стратегија управљања отпадом је идентификовала анаеробну дигестију као једну од могућих опција третмана отпада.

- **Пиролиза**

Код овог третмана органски отпад се загрева на високим температурама у одсуству ваздуха у циљу добијања мешавине гасовитог течног и чврстог горива.

- **Гасификација**

Гасификација је високотемпературни процес третмана отпада у присуству ваздуха или водене паре у циљу добијања горива. Технологија је заснована на познатом процесу производње гаса из уља.

6.1.4 Депоновање отпада

Санитарне депоније представљају грађевинске објекте који служе за коначно одлагање отпада (не треба сметнути са ума да код сваке врсте третмана отпада увек постоји одређен део отпада који се мора одложити на одабрано место за одлагање отпада). Ови објекти су опремљени различитом опремом која служи очувању животне средине, а при томе се мора спроводити одређен технолошки поступак, отпад се мора компактирати и покривати слојем земље или другог инертног материјала на систематичан и санитаран начин. Један од најважнијих задатака функције одлагања, јесте планирање начина коришћења рекултивисаног земљишта.

Важан корак у правцу доласка до основа за одређивање конкретних локација за изградњу регионалних санитарних депонија и мреже трансфер станица, после формирања региона у функцији сакупљања, транспорта и одлагања комуналног чврстог отпада, представља утврђивање критеријума за испитивање битних карактеристика које неки простор одређује као повољан или неповољан за лоцирање регионалне депоније, односно анализа макролокација или зона на које треба усмерити пажњу у даљем процесу испитивања потенцијалних микролокација за изградњу депоније.

Уз еколошки најпрактичније опције и узимајући у обзир пројектовани степен раста Регионалним планом, очекује се да количина отпада одложена на депонију буде смањена. Потребно је идентификовати посебне акције за преглед будућих потреба за депонијама у светлу примене регулативе и имплементације алтернативних метода за поступање са отпадом. Међутим, добро је усвојити да ће значајно мање капацитета бити потребно за комунални отпад са еколошки најпрактичнијим опцијама, него што би то било у случају да се настави управљање отпадом као што се то ради данас.

За регион Бор и Зајечар након сагледавања свих прописаних услова за изградњу регионалне депоније дошло се до закључка да се регионална депонија за оба округа изгради на локацији села Халово у општини Зајечар.

6.2. Захтевана инфраструктура

Сагледавајући реалну ситуацију у општини Неготин за управљање отпадом, као и садашње економске, социјалне и организационе могућности било би неопходно следеће : побољшати организацију система прикупљања отпада, изградити нове објекте и реконструисати постојеће објекте.

6.2.1. Организовати систем сакупљања и транспорта отпада

Организовање система сакупљања подразумева :

- Набавку нових стандардизованих канти и контејнера,
- Набавку контејнера за рециклабиле,
- Поправку старих посуда које се могу још користити

Организовање система транспорта подразумева :

- Набавку нових транспортних средстава – смећара за стандардизоване посуде,

- Набавку транспортних возила за претовар возила од трансфер станице до регионалне депоније,
- Набавку транспортних возила за сакупљање рециклабила.

6.2.2. Изградња нових објеката

На територији општине Неготин потребно је изградити трансфер станицу која треба да буде опремљена на следећи начин :

- Плато за довоз отпада,
- Прихватни кош за отпад,
- Компактор за компакцију отпада у контејнер за трансфер,
- Плато са контејнерима за рециклабиле, кабасти отпад,
- Мостном вагом за одмеравање отпада,
- Административном зградом за управу и раднике са гардеробама и санитарним чвором за прање радника,
- Саобраћајном инфраструктуром :паркинзи за претоварна и транспортна возила (за чиста и прљава), паркинзи за аутомобиле, манипулативне саобраћајнице за манипулацију и кретање возила при претовару,
- Неопходна инфраструктура : водоводна и канализациона мрежа, електрична енергија за напајање уређаја, осветљење, хидрантска мрежа за прање платоа и за против пожарну воду,
- Ограда и капија,
- Систем мониторинга загађења.

У месним заједницама на територији општине Неготин потребно је увести сакупљање отпада са рециклажом, изградњом посебних платоа за то. На територији општине Неготин постоје места на којима једна или више месних заједница одлажу отпад, а на којима би се могао изградити прихватни плато који би био опремљен на следећи начин :

- Ограђен бетонски плато,
- Шест контејнера од 1100 литара за рециклабилне платое,
- Довод воде за прање платоа и контејнера,
- Канализациони одвод,
- Приступне саобраћајнице.

7. ФИНАНСИЈСКА АНАЛИЗА И ПРОЦЕНА ТРОШКОВА

7.1 Инвестициони трошкови

План управљања отпадом у општини Неготин у будућем периоду базира се на инвестиционим трошковима за следеће намене:

- Санирање постојеће депоније
- Изградња трансфер станице за одвоз отпада на регионалну депонију
- Изградња регионалне депоније
- Обезбеђење пратећих неопходних услова

7.1.1 Санација постојеће депоније

Укупно улагање које је потребно за санацију постојеће депоније на основу Пројекта санације градске депоније -"Главни пројекат санације и рекултивације депоније смећа у Неготину ", који је израдио пројектант " ХИДРОЗАВОД ДТД " – АД из Новог Сада, износи **98.812.412,04** динара (марта 2006. године).

- **Геодетски радови**

Геодетско снимање депоније смећа са картирањем података на ситуације и постављање попречних и подужних профила. Геодетско преношење свих потребних података из пројекта на терен са обележавањем осовина траса, попречних, подужних профила и ископчавање истих уз сталну висинску контролу. Снимање изведеног стања са уношењем података у КАТ-КОМ – **262.440,00** динара.

- **Радови на санацији, затварању депоније**

У оквиру ових радова прдвиђени су :

- Припремни радови
- Коначно формирање дела депоније и њено затварање
- Непредвиђени радови до 10%

Укупна улагања за ове радове износе – **73.342.082,00** динара.

- **Радови на изгладњи дела депоније који ће се користити за одлагање отпада до коначног затварања депоније и преласка одношења смећа на нову регионалну депонију**

У оквиру ових радова прдвиђени су :

- Формирање касете депоније
- Пуњење касета депоије смећем
- Непредвиђени радови до 10%

Укупна улагања за ове радове износе – **16.192. 763,50** динара.

- **Одводњавање**

У оквиру ових радова прдвиђени су :

- Геодетски радови
- Земљани радови
- Бетонски радови
- Инсталатерски радови
- Остали радови
- Црпна станица 1
- Непредвиђени радови до 10%

Укупна улагања за ове радове износе – **2.601.749,70** динара.

- **Остали радови**

У оквиру ових радова прдвиђени су :

- Набавка матерјала
- Израда огаде око депоније смећа

Укупна улагања за ове радове износе – **942.800,00** динара.

- **Радови на озелењавању**

У оквиру ових радова прдвиђени су:

- Припремни радови
- Земљани радови
- Радови на садњи
- Подизање травњака
- Радови при истовару итрапљењу садница на терну
- Билјни материјал

Укупна улагања за ове радове износе – **5.470.576,84** динара.

7.1.2 Трансфер станица

Влада Републике Србије је 4. јула 2003. године усвојила Националну Стратегију управљања отпадом која је први интегрални документ за управљање отпадом усаглашен са принципима Европске политике управљања отпадом. Националном стратегијом за управљање отпадом, дефинисана је обавеза покривености Региона, у нашем случају свих територија у општинама Борског и Зајечарског управног округа сакупљањем и одвожењем чврстог комуналног отпада на регионалну санитарну депонију.

Изградњом регионалне санитарне депоније јавља се и потреба за трансфер станицом која ће омогућити економичан превоз отпада на већим удаљеностима, од локације стварања до дестинације одлагања.

План управљања отпадом у општини Неготин предвиђа изградњу трансфер станице у циљу смањења трошкова транспорта. Због удаљености Неготина од локације регионалне санитарне депоније « Халово », а такође и због великих удаљености појединих сеоских подручја од самог града, биће потребно у општини Неготин изградити локални пункт за привремено одлагање сакупљеног отпада (такође и сортирање односно раздвајање појединих врста отпада). Овај пункт би представљао претоварну, трансфер станицу.

У општини Неготин до сада није одређена локација за трансфер станицу.

За потребе избора локације за нову санитарну депонију комуналног чврстог отпада у Неготину 2003. године, урађена је: "Студија избора локације за нову санитарну депонију комуналног чврстог отпада у Неготину са аспекта хидрогеолошких и инжењерскогеолошких истраживања".

Студије се може користити за одабир локације за трансфер станицу, обзиром да је студијом обухваћен простор неготинске низије на коме је одабрано пет локација.

За потребе изградње трансфер станице неходно је :

- Доношење одлуку на Скупштини општине Неготин о избору локације за трансфер станицу.
- Израда потрбне планска документације
- Израда техничке документације за трансфер станицу

Укупна улагања за изградњу трансфер станице у Неготину тренутно нису позната. На основу доступних података висина улагања за изградњу трансфер станице процењује се на **1.250.000 - 1.500.000 €**.

Финансијска средства за изградњу трансфер станице у Неготину, осим из буџета општине Неготин, могу се обезбедити од :

- Стрешког партнера ;
- Српских фондова и ЕУ фондова ;
- Кредита

7.1.3 Регионална депонија

Општине Борског и Зајечарског Управног округа потписале су 2006. године "Споразум о намерама за успостављање регионалне сарадње управљања комуналним чврстим отпадом у Борском и Зајечарском Управном округу".

Скупштина општине Неготин 2007 године донела је Одлуку о давању сагласности на локацију санитарне депоније "Халово 2" на територији општине Зајечар. Овом Одлуком скупштина је дала сагласност на Споразум о заједничкој изградњи и коришћењу санитарне депоније, која ће се градити на локацији "Халово 2", КО Халово, површине 15,5 ха на територији општине Зајечар.

Пројекат "Изградња регионалне депоније Халово", спроводи у оквиру НИП 2008. РАРИС - Регионална агенција за развој источне Србије. РАРИС ће координирати све активности између израђивача документације и општина.

У септембру 2008. године потписан је уговор о изради техничке документације за изградњу регионалне депоније Халово, вредан 43,7 милиона динара. Уговор обухвата израду свих потребних докумената за изградњу регионалне депоније. Све општине ће активно учествовати у прикупљању података и потребне документације са својих територија.

Укупна инвестициона улагања за изградњу регионалне депоније Халово, као и учешће општине Неготин, тренутно нису позната.

На основу доступних података висина улагања за изградњу изградњу регионалне депоније процењује се на **4.000.000 - 7.000.000 €**.

Финансијска средства за изградњу регионалне депоније Халово, осим из буџета општина Борског и Зајечарског Управног округа, могу се обезбедити од :

- Стрешког партнера ;
- Српских фондова и ЕУ фондова ;
- Кредита.

7.2 Оперативни трошкови

Под оперативним трошковима у анализи сакупљања отпада подразумевају се трошкови комуналног предузећа без амортизације. Ти трошкови би се могли поделити на материјалне трошкове, нематеријалне трошкове и трошкови зарада. Сакупљање отпада је радноинтезивна делатност. У оквиру оперативних трошкова структура трошкова је следећа: учешће материјалних трошкова би износила 25%, нематеријалних трошкова 15% и трошкови рада 60%.

За планирање оперативних трошкова потребни су следећи подаци:

- количина отпада која се скупља у граду
- план проширења сакупљање отпада на остала насељена места у општини
- приход од секундарних сировина

Процењене просечне продукције кућног отпада у граду Неготину од 0,9 кг/дан а у селима од 0,5 кг/дан по становнику.

Просечан трошак по тони сакупљеног и транспортованог отпада је 55 €/тона и креће се унутар интервала земаља средњег нивоа развијености.

У табели број 7.1 су приказани оперативни трошкови сакупљање отпада на основу будућег обухвата становника системом сакупљања отпада за планирани период.

Табела број 7.1. - Оперативни трошкови сакупљање отпада

Година	Град	Села	Количина отпада т/год.	Оперативни трошкови сакупљање отпада у хиљадама €
2009	100%	10%	6.302	346
2010	100%	24%	6.958	383
2011	100%	38%	7.616	419
2012	100%	52%	8.273	455
2013	100%	66%	8.931	491

Секундарне сировине имају своју тржишну вредност. Постоји могућност њиховог пласмана на тржишту. Трговином секундарних сировина баве се специјализоване организације. У садашњем тренутку ЈКП "Бадњево" има склопљене уговоре и продају ПЕТ амбалаже а гуме преузима специјализована фирма. Највеће интересовање тренутно постоји за метални отпад, али се откупљује мимо комуналног предузећа.

У оквиру пројекта " Примарана селекција и рециклажа - значајан корак у заштити животне средине ", који је трнутно у инплементацији у Неготину, отпочеће примарана селекција папира који ће сакупљати ЈКП "Бадњево".

У табели број 7.2. приказана је процењена количина и промет од продаје секундарних сировина у општини Неготин

Табела број 7.2. - Процењена количина и промет од продаје секундарних сировина у општини Неготин

	т/год.	€/т	€/годишње у хиљадама
Пластика	315	100	31,50
Папир-картон	220	30	6,60
Гума	157	250	39,25
Текстил	378	200	75,60
Метал	95	30	2,85
УКУПНО:			155,80

7.3 Наплата трошкова

У одређивању тарифа за услуге управљања отпадом полази се од одабраног степена покрића трошкова кроз наплату од корисника:

- Пуно покриће трошкова значи да се тарифама генеришу приливи којима се покривају сви готовински одливи, евентуални остатак дуга на крају века пројекта и обезбеђују финансијска средства за замену објекта и опрема;
- Покриће свих готовинских одлива и евентуалног остатка дуга, али без обезбеђивања средстава за заменске инвестиције на крају века пројекта; ово значи да се замена капацитета финансира са тржишта капитала;

- Покриће свих готовинских одлива у току века пројекта, али без обезбеђивања средстава за остатак дуга и заменске инвестиције; ово значи да је пројекат субвенциониран.

У одређивању тарифе за услуге управљања отпадом ЈКП "Бадњево" полазиће од следећих принципа:

- Корисници плаћају услугу у зависности од количине и врсте отпада. Планира се напуштање старог система наплате услуге у зависности од површине корисника.
- Тарифа је рађена на бази пуног покрића трошкова.
- Приход од одвајања и продаје и продаје секундарних сировина умањила би обавезу покрића трошкова од стране корисника.
- Потреба пуне наплате трошкова управљања отпадом као и за друге инфраструктурне производе и услуге. Полазећи од досадашњег стања које карактерише дугогодишња депресивност цена, реалну економску моћ корисника прелаз на тарифе са пуним покрићем трошкова не може бити једнократан већ је потребан прелазни период постепених промена.

8. СОЦИО-ЕКОНОМСКИ АСПЕКТИ

8.1. Социјални аспекти

Настајање отпада код становништва је примарна функција њихове потрошње, а тиме и њихових социо-економских карактеристика. Њихов став утиче не само на карактеристике настајања отпада, већ такође и на ефективне захтеве на услуге сакупљања отпада, односно њихов интерес и вољу за плаћањем услуга сакупљања. На њихов однос се може позитивно утицати кроз кампање развијања јавне свести, и едукативне мере о негативним утицајима неодговарајућег сакупљања отпада на здравље становништва и животну вредност ефективног одлагања. Принципи социјалног аспекта су :

- Оријентација управљања отпадом према стварним потребама и захтевима становништва за услугама,
- Подстицање руковања и одлагања отпада који доприносе ефективности и ефикасности комуналних услуга,
- Развијање јавне свести становништва о проблемима и приоритетима везаним за управљање отпадом и промовисање ефективних економских захтева (плаћање) за услуге сакупљања и одлагања отпада,
- Подршка доприносу кориснику за самоорганизовање локалног сакупљања отпада и имплементацији рада у склопу система управљања отпадом,
- Заштита здравља радника на управљању отпадом и побољшању њихове социо-економске сигурности.

Одговорности у управљању отпадом

Одговорности и надлежности у управљању комуналним отпадом подељене су између Републике и локалне самоуправе, с тим што је Република одговорна за доношење закона и подзаконских прописа, а локална самоуправа је одговорна за спровођење закона и уређује и обезбеђује услове за обављање и развој делатности управљања комуналним отпадом. Учесници у доношењу и спровођењу закона и других прописа су : Влада Републике Србије, министарства, републичка Агенција за рециклажу, овлашћена лабораторија за карактеризацију отпада, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе.

Обука кадрова и развијање јавне свести

Развој људских ресурса за одговарајуће и одрживо управљање отпадом се може поделити у три главне области :

- Професионална обука кадрова (укључујући и обуку генератора индустријског и биохазардног отпада).
- образовање,
- Развијање јавне свести.

Циљ обуке кадрова и развијања јавне свести је стварање препорука за акције које ће :

- Повећати ниво свести најширег становништва о проблемима животне средине,
- Осигурати адекватну техничку и професионалну компетентност на свим нивоима у институцијама и организацијама, са одговорношћу за управљање чврстим отпадом.

8.2. Развијање јавне свести

Национална стратегија управљања отпадом у Србији јасно наводи да постоје потребе за развијањем јавне свести свих произвођача отпада. Локална власт треба да изради план и спроведе кампање за развијање свести о управљању комуналним отпадом. Свака кампања треба да се фокусира на посебно питање управљања специфичним отпадом (кампања за рециклажу) и треба да се спроведе са имплементацијом регионалног плана управљања отпадом. Свака кампања треба да се састоји од три основна нивоа :

- Претходно истраживање – проценити однос и понашање према идентификованим питањима о превенцији отпада пре предузимања акција.
- Кампања – интезивно локализовано предузимање мера које се спроводи у шестомесечном периоду у сарадњи са локалном влашћу, добровољним групама, пензионерима, приватним сектором итд.
- Истраживање након кампање – проценити однос и понашање према идентификованим питањима превенције отпада после предузимања мера и оценити ефективност различитих примењених метода кампање.

Овај облик ће омогућити локалној власти да прати напредак према одрживијем јавном понашању у управљању отпадом и развоју модела добре праксе за промену става јавности према смањењу настајања отпада, поновном коришћењу и рециклажи. Локална власт треба да спроведе истраживање применом разговора “од врата до врата“ кроз општину Неготин да се установи основа у односу на коју ће се пратити напредак.

Ове кампање ће обезбедити заинтересоване стране које разумеју проблем, предлажу оптимална решења и обезбеђују средства за предузимање акција. Једна од кључних компоненти биће да се кампања усклади са стварном инфраструктуром – охрабривање да се направе промене које се могу подржати и побољшати. При том ће се размотрити вредности и потребе схватања јавности. Ово омогућава учешће и укључивање заинтересованих страна и води заинтересоване стране према доношењу сопствених одлука унутар њиховог региона. Све то се ради за постизање већег учешћа у локалним акцијама.

Основно је да постоји континуитет у приступу и терминологији у испоручивању механизма за промену става јавности према комуналном отпаду у општини Неготин.

Развој кампањских програма за развијање свести о отпаду обезбеђује оквир за дозвољавање интегралног партнерског приступа, обезбеђујући национални идентитет кампање који се спроводи на локалном нивоу преко стратешких регионалних планова за управљање отпадом.

Прве акције односе се на следеће :

- У сарадњи са месним заједницама развити образовну и стратегију за развијање јавне свести која прати почетак новог система сакупљања и инфраструктуре управљања отпадом.
- Промовисати и развити јавну свест у општини Неготин кроз све секторе.

Установљавање политике о подизању јавне свести ради укључења проблема животне средине и отпада је обавеза министарства надлежног за заштиту животне средине и локалне самоуправе на свим нивоим, са подршком постојећих стручњака. Ова политика захтева да све компаније које се баве отпадом укључе у своје уговоре и кампању за развијање јавне свести о квалитетном управљању отпадом. Суштински је неопходно показати јавности утицај погрешног одлагања отпада на животну средину, утицај на њихово здравље и дугорочно трошкове општине за ремедијацију (који се надокнађују из пореза и наплата од грађана). Такође је важно да предложена побољшања буду размотрена уз учешће јавности, као и да ће побољшања у пракси управљања отпадом донети повраћај средстава из пореза кроз принцип " загађивач плаћа". Спровођење законодавства које се односи на јавност, као што је забрана изbacивања отпада на илегална сметилишта је други механизам за подизање јавне свести који мора бити развијен.

Развијање јавне свести је важна функција у управљању отпадом. Први контакт између органа власти и јавности је врло компликован уколико јавност није упозната са проблемом. Разговори се могу водити кроз :

- Подизање свести о проблемима отпада, посебно у контексту заштите животне средине
- Редовно информисање јавности од стране органа власти

Пре покретања успешне кампање, мора се одговорити на следећа питања:

- Шта је циљ кампање ? (изградња нове санитарне депоније, развијање јавне свести итд.)
- На кога се односи кампања, односно која је циљна група?
- Који је ниво знања циљне групе? (ниво свести о проблемима отпада, трошковима итд.)
- Шта је интерес циљне групе? (смањење трошкова, заштита животне средине итд.)

У већини случајева, на почетку такве кампање, јавна свест се више развија стриктном применом закона, него омогућавањем општих информација. Ту је веома значајна улога инспектора ради кажњавања оних који крше закон. Неопходна је јака повезаност између надлежних за спровођење закона и лица за спровођење кампање.

У оквиру пројекта " Примарана селекција и рециклажа - значајан корак у заштити животне средине ", који је трнуто у имплементацији у Неготину, један од циљева овог пројекта је увођење примаране селекције папира и ПЕТ амбалаже и едукација становништва о новом систему сакупљања отпада кроз:

- Имплементацију програма едукације становништва о значају правилног управљања чврстим комуналним отпадом са посебним нагласком на увођење примарне селекције и рециклаже ПЕТ амбалаже(полиетилен терафталат),папира и картона.

- Развијање јавне свести на свим нивоима о значају проблематике отпада, повећање броја грађана који су обухваћени системом сакупљања отпада, одрживо управљање отпадом и рационално коришћење ресурса.

Како би овај начин прикупљања био што комплетнији потребно је да у њему учествују сви грађани општине Неготин. Да би се успело у томе потребно је организовати свеобухватну едукацију становништва. Веома је битно да се на прави начин грађанима представи због чега је и на који начин увођење овог новог система добар за њих. Грађани тешко прихватају новине, посебно када не виде своју директну корист од њих. Ова едукација би се радила у неколико фаза.

Едукација ће бити циљана и то:

Одрасли: свако домаћинство ће добити брошуру (5000) у којој ће бити презентовани циљеви пројекта и разлог за увођење новог начина прикупљања отпада. У брошури ће се поред отпада покрити теме чувања воде, енергије, природе.

Млади: ће преко локалног НВО-а бити укључени у припрему промотивног материјала, лифлета (10000) и осмишљавању МОТО-а читаве промотивне кампање.

Деца: свако дете ће добити пузла игрицу (1100) . На полеђини сваке пузле биће едукативни текст о екологији и кад се пузле саставе показиваће ознаку за рециклажу. Поред тога свако дете предшколског узраста и до четвртог разред основне школе ће добити књижицу у којој ће бити кратки текстови о отпаду, рециклажи, потрошњи воде, струје и природи.

Едукација запослених у ЈКП-у је значајна активност у имплементацији и одрживости пројекта. Ово је значајно јер се до сада није вршила примарна селекција отпада, тако да ће запослени у ЈКП-у, а нарочито непосредни руковођаци бити упознати са техничким операцијама , процедурама и комуникацијом са корисницима и откупљивачима секундарних сировина.

Сви расположиви медији на територији општине ће бити коришћени у служби едукације становника.

Едукација ће бити имплементирана организовањем интерактивних радионица за различите циљне групе . Кроз интерактивне радионице грађани, деца и омладина упознаће се са значајем увођења новог система прикупљања отпада и значајем рециклаже у циљу заштите животне средине и одрживог развоја. Запосленима у ЈКП-у биће представљен нов систем прикупљања, транспорта, третмана и одлагање отпада и како га реализовати.

8.3. Учешће јавности

Архуска Конвенција је усвојена на IV министарској конференцији која је организована у граду Архусу (Данска) 1998. године. Конвенција представља резултат дугогодишњих напора држава региона у области животне средине.

Ставовима који су од непосредног значаја за саме циљеве Конвенције ближе се одређују начини постизања општих циљева.

У том смислу :

- Указује на неопходност да грађани имају приступ информацијама, да имају право да учествују у одлучивању и да имају приступ правосудним органима (ст. 8 Конвенције) ,

- Констатује да побољшан приступ информацијама и учешће јавности доприносе квалитету и бољем спровођењу одлука, популаризацији питања везаних за животну средину и омогућује јавности да изрази своје ставове и забринутост о одређеним питањима (ст. 9 Конвенције),
- Поставља као циљ унапређење одговорности и транспарентности одлучивања и јачања подршке јавности у овој области (ст. 10 Конвенције), при чему се транспарентност проглашава пожељном у свим деловима јавне власти (ст. 11 Конвенције),
- Указује на потребу да јавност буде упозната са поступком њеног учешћа у одлучивању, да зна да користи тај поступак и да има слободан приступ поступку (ст. 12 Конвенције) и
- Наглашава улога коју у области животне средине имају грађани појединачно, невладине организације и приватни сектор (ст.13 Конвенције).

Држава Србија је ратификовала Архуску Конвенцију.

Сходно горе наведеним ставовима Конвенције неопходно је укључивање јавности у ток управљања отпадом у општини Неготин, и то израдом посебне студије. Студија би указала на повезаност између надлежних за спровођење закона и лица за спровођење кампања. Студија би дефинисала активности; медија, локалне заједнице и Скупштине Општине Неготин на развијању јавне свести становништва.

Активности медија

- Афирмација медија за еколошке теме
- Организовање манифестација од ширег значаја
- Сарадња са медијима и представљање пројекта сепарације отпада на извору настанка најширој заједници
- Организовање наменских емисија на радију и телевизији
- Spreмање извештаја за штампане и електронске медије

Активности локалне заједнице

- Акције усмерене ка становницима општина
- Акције усмерене ка ученицима школа
- Истраживање ставова локалног становништва
- Огласне кампање (у локалним медијима)
- Огласне кампање локалног стамбеног комуналног преузећа (које дистрибуира уплатнице комуналне наплате)
- Волонтерске акције од врата до врата
- Спољно оглашавање акција

Активности Скупштине Општине Неготин

- Рад на креирању корпоративне културе
- Осмишљавање едукационих програма за запослене
- Едукација запослених
- Обележавање значајних еколошких датума.

Предложене акције треба спроводити на свим нивоима паралелно.

Активност Скупштине Општине Неготин је неопходан део едукације и активације свих запослених у општини како би схватили неопходност и сврсисходност

сепарације отпада на месту настанка као и његову рециклажу и селективно депоновање, како би могли својим примером да утичу на целокупну популацију општине.

Огласне кампање преко локалног комуналног предузећа

Огласне кампање локалног комуналног предузећа (које дистрибуира уплатнице комуналне наплате) су од пресудног значаја за дистрибуцију едукативног материјала свим становницима општине. Материјал треба прикачити уз уплатницу или га дистрибуирати у коверти заједно са уплатницом.

Кампање са заинтересованим грађанима

Окупљањем што већег броја заинтересованих грађана, а имајући у виду да се кампања води због тога што велики број становништва зна мало или готово ништа о сепарацији отпада на месту настанка и рециклажи и селективном депоновању, произилази да општина треба пре почетка кампање да започне са радом заинтересованих грађана на терену методом “од врата до врата”.

Овакав теренски рад треба да се одвија сваког дана, али треба очекивати већи број расположивих заинтересованих грађана током дана викенда. Рад на терену започети на оним локацијама где је становништво лошије едуковано, тј. у сеоским срединама.

Општински званичници морају да остварују контакте са становништвом. У свим случајевима када може да утиче на пажњу новинара, председник мора обилазити терен заједно са сарадницима – заинтересованим грађанима.

Трошкови за рад заинтересованих грађана на терену су искључиво они трошкови који су потребни за обављање њихових задатака. Током обилажења терена биће дистрибуиран и главни летак кампање. Након првог таласа рекламних порука на локалним медијима, програм рада на терену биће проширен на све делове општине да би се на тај начин едуковало целокупно становништво општине.

Заинтересовани грађани и особље које сарађује у кампањи, представљају изворе које је најтеже тачно проценити са становишта потреба и расположивости. Зато се мора најпре припремити буџет потребан за рад заинтересованих грађана, а тек након тога и део буџета који се односи на особље кампање.

Заинтересовани грађани са ранијим искуством, који су спремни да раде пуно радно време током читавог трајања кампање, као на пример чланови локалних НВО-а (еколошких невладиних организација) могу да спасу кампању великих трошкова за плате намењене плаћеном особљу. Ипак, немојте прецењивати обим и врсту радова које заинтересовани грађани могу да обављају.

Радио

Радијска кампања треба да покрије све радио станице у локалу и у региону.

Радијска кампања треба да стартује прва, 5-7 дана пре осталих кампања.

Порука о сепарацији отпада на месту настанка као и његовој рециклажи и селективном депоновању треба да је прецизна, ефикасна и приступачна.

Телевизија

Телевизију као медиј треба максимално користити за експликацију сепарације отпада са примерима приказима и свим осталим предностима које пружа телевизија.

Телевизија је идеално место за ангажовање познатих личности из општине као промотера кампање.

Код реализације планираних активности претпостављени су следећи ризици:

- Да становништво по инерцији не прихвати ову активност у одговарајућем облику сматрајући да је то туђи посао за који је већ неко плаћен, те да се испољи виши ниво конформизма и еколошког примитивизма. Овај ризик налаже да акција буде што озбиљније припремљена кроз локалне медије и наравно да се испољи висока ефикасност у сакупљању кеса и у њиховом даљем третману.
- Други ниво ризика је на самој страни сакупљача односно конзумента даље прераде секундарних сировина које мора да се обави крајње специјализовано и наравно технички ефикасно.
- Сагласно одредбама Архуске Конвенције, резултати пројекта биће периодично представљени јавности.

Неопходност процеса активације, анимације и едукације :

- Пројекат је вишеструко значајан за даље унапређивање нових облика еколошке свести, односно афирмацију и подстицање капацитета и потенцијала развоја интегралног управљања ресурсима како у граду тако и на селу. Уколико акција анимације, афирмације и артикулације буде ширих размера то ће се повећавати изгледи на драстично смањивање самих количина отпада и тим смањивати сам страх од загађивања животног простора. Чистији градови и села јесу априорни циљ и средство да се уздиже укупна еколошка свест у нашем друштву.
- Пројекат ће своју пуну валоризацију остварити кроз успостављање и статусирање овог програма у модел понашања пре свега становништва са отпадом који се континуално ствара. Конзумација односно даља прерада назначених врста отпада (папир, алуминијум, пластика) има већ исказану потражњу која ће се са што вишим нивоом реализацијом ових активности неспорно ће се све више увећавати.
- Индустрија отпада на нашим просторијама је великим делом ткз. “сива економија“ која се углавном спроводи као кампања или као спорадичне ад-хок акције. Ово је засигурно начин да се започну систематске активности и да се остваре тако потребна померања и у свести, и у понашању нашег становништва.

Мониторинг система

Мониторинг и ревизија су основни делови процеса имплементације. Мониторинг ће одредити да ли су акције из Плана управљања отпадом постигнуте и да ли је отпад у хијерархији у складу са принципима националне стратегије управљања отпадом.

Локални индикатори ће такође допринети дајући свеукупно сагледавање управљања отпадом. Годишњи извештај о имплементацији плана треба да буде достављан одговарајућим телима у општини, са кратким приказом развојног плана за наредну годину. То ће осигурати да План управљања отпадом остане актуелан.

На тај начин ће бити означен напредак и обележена кључна питања која треба разматрати у наредном периоду. Процес избора најприхватљивијих опција за животну средину је озбиљан и осетљив процес, који укључује локалну самоуправу и велики број заинтересованих страна.

План управљања отпадом потребно је усагласити након пет година, а ревидовати након десет година.

Циљ усаглашавања и ревидовања је провера најбољих прихватљивих опција за животну средину зависно од социјалног, економског, технолошког и институционалног развоја, који треба да доведе до побољшања начина поступања са отпадом.

Да би се осигурало да План управљања отпадом постане стварност, основно је праћење и извештавање о његовој имплементацији. Широки обим заинтересованих страна има кључну улогу не само у имплементацији плана, већ и у мониторингу и извештавању о учињеном напретку и одржавању партнерства које је било у средишту развоја до данас.

Предложени индикатори стања ће створити стратешки оквир за мониторинг заједно са идентификованим изворима информација који могу бити коришћени за прикупљање годишњих података за потребе извештавања :

- Количине отпада морају бити познате за ефективно даље планирање (одложен и третиран отпад),
- Праћење третмана отпада према индикативним количинама успостављеним према Плану управљања отпадом,
- Продукција отпада и категоризација.

8.4. Финансијске могућности општине и корисника

Што се тиче финансијских захтева, постоје четири питања :

- Како финансирати постојећи ниво услуга (укључујући и замену средстава за рад) – низак постојећи ниво прорачуна и наплате значи да су постојеће услуге недовољно финансиране. Продужење постојећих уговора о финансирању ће резултовати прогресивним пропадањем овог система током времена,
- Како финансирати проширење постојеће покривености на целокупну популацију. Значајан део популације не користи (или користи минимално) услуге сакупљања отпада у овом тренутку. Општина ово, по правилу, прописује недостатку финансијских средстава. Проширење обухвата сакупљања отпада на целокупно становништво мора се посматрати као приоритет,
- Како финансирати инвестиције у нова постројења која су потребна за одговарајући систем трансфер-станица, транспорт и одлагања,
- Како финансирати годишње периодичне трошкове проширених услуга (сакупљање и одлагање).

Као што је раније назначено, постојећи аранжмани за финансирање изузетно отежавају усмеравање пажње на одговорности за квалитет и трошкове услуга, и обезбеђивање транспарентности приликом финансирања управљања чврстим отпадом. Ово се може постићи раздвајањем општине (као клијента) од комуналног предузећа, или приватног предузимача (као пружаоца услуга). Ово би ставило одговорност на општину за формирање фондова потребних за покривање трошкова услуга, и набавку услуга од предузимача, са којим би сарађивали на равноправној основи. Предузимач не би требало да буде укључен у процес прављења рачуна и наплате својих надница које су уговорене. Ово би имало бројне погодности :

- Како финансирати годишње периодичне трошкове проширених услуга (сакупљање и одлагање).
- Усмерило би одговорност на општину да осигура правилно финансирање услуга, и на предузимача да осигура да се услуге спроводе правилно према уговору,
- Обезбедило би флексибилност у томе како општина подиже годишњу потребу за приходима (по могућству кроз комбинацију директне наплате рачуна корисника и индиректних општинских прихода).
- Сачувао би се простор за побољшање постојећих уговора о услугама усвајајући формалнији приступ увођења уговора.

9. АКЦИОНИ ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ ПЛАНА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ

Циљеви	Мере и активности	Рок	Надлежне институције
Усвајање и имплементација стратешких докумената у области управљања отпадом на локалном нивоу	<ul style="list-style-type: none"> Развој капацитета за припрему стратешких докумената и припрему пројеката Усвајање стратегија и планова на општинском нивоу у области управљања отпадом у складу са националним стратешким документима Припрема или усаглашавање локалних прописа у области управљања отпадом са националним прописима Израда и доношење програма сакупљања посебних токова отпада 	2009-2013	Локална самоуправа, ЕКО фонд
		2009-2010	Локална самоуправа
		2009	Локална самоуправа
		2009-2013	Локална самоуправа, ЕКО фонд
Проширење и јачање капацитета у општинским службама и јавним предузећима у области управљања отпадом	<ul style="list-style-type: none"> Јачање административних капацитета на нивоу општине, посебно институција и органа задужених за планирање, издавање дозвола, контролу и праћење Јачање административних капацитета за ефикасније спровођење прописа у области заштите животне средине на локалном нивоу Унапређење рада инспекцијских служби кроз побољшање координације општинских и републичких инспекција Јачање општинских фондова и Фонда за заштиту животне средине општине Неготин 	2009	Локална самоуправа, ЕКО фонд, ЈКП Бадњево
		2009-2010	Локална самоуправа
		2009-2013	Локална самоуправа
		2009-2013	Локална самоуправа, ЕКО фонд
Решавање проблема управљања отпадом на општинском/регионалном нивоу	<ul style="list-style-type: none"> Усвајање међуопштинског споразума о формирању регионалног предузећа и оснивању Регионалног центра за управљање отпадом Проширење обима сакупљања комуналног отпада Изградња регионалне санитарне депоније према техничким и оперативним захтевима из Директиве о депонијама 9/31/ЕС Санирати постојећа сметлишта у општини и обезбедити одлагање отпада до изградње регионалне депоније Изградња трансфер станице Изградња постројења за рециклажу отпада на 	2010	Локална самоуправа/Регион
		2009-2013	Локална самоуправа /Регион Локална самоуправа/ Регион
		2011-2013	
		2009-2013	
		2009-2013	Локална самоуправа

	<p>регионалном нивоу</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изградња постројења за компостирање на регионалном нивоу • Изградња постројења за рециклажу грађевинског отпада 	<p>2013</p> <p>2009-2013</p>	<p>Локална самоуправа Локална самоуправа/Регион</p> <p>Локална самоуправа/Регион</p>
Успостављање ефикасног система управљања отпадом у општини	<ul style="list-style-type: none"> • Проширење обухвата на 80 % • Набавка нових стандардизованих канти и контејнера • Набавка контејнера за рециклабиле • Поправка старих посуда које се могу још користити • Набавка нових транспортних средстава - смећара за стандардизоване посуде • Набавка транспортних возила за претовар возила од трансфер станице до регионалне депоније • Набавка транспортних возила за сакупљање рециклабила • Организовање сакупљачке станице за прихватање кабастог/опасног/рециклабилног кућног отпада у општини • Промовисање ширења прикладних “сабирних центара” за рециклабилне материјале на које ће становници сами доносити отпад • Рекултивација свих већих затворених сметлишта • Изградња прихватних платоа по селима за сакупљање отпада • Организовање и сакупљање посебних врста отпада 	<p>2009-2013</p> <p>2009-2013</p> <p>2009-2013</p> <p>2009-2013</p> <p>2009-2013</p> <p>2009-2013</p> <p>2009-2013</p> <p>2009-2013</p> <p>2009-2013</p> <p>2009-2013</p> <p>2009-2013</p>	<p>Локална самоуправа, ЈКП Бадњево, ЕКО фонд</p> <p>- II -</p> <p>- II -</p> <p>- II -</p> <p>- II -</p> <p>- II -</p> <p>- II -</p> <p>- II -</p> <p>- II -</p> <p>- II -</p> <p>- II -</p>
Развој и имплементација система за финансирање заштите животне средине на локалном нивоу	<ul style="list-style-type: none"> • Развити вишегодишњи план за финансирање инвестиција у општини • Примена принципа пуне надокнаде трошкова за сакупљање и одлагање отпада • Спровођење одлука о општинским еколошким таксама 	<p>2009-2013</p> <p>2009-2013</p> <p>2009-2013</p>	<p>Локална самоуправа</p> <p>Локална самоуправа</p> <p>Локална самоуправа</p>
Развијање јавне свести становништва о значају заштите животне средине.	<ul style="list-style-type: none"> • Развијање свести о неопходности заштите животне средине, пре свега код деце и омладине • Имплементација програма за развијање свести јавности о одвојеном сакупљању и рециклажи 	<p>2009-2013</p> <p>2009-2013</p>	<p>Локална самоуправа, ЕКО фонд</p> <p>Локална самоуправа, ЕКО фонд</p>

ЗАКЉУЧАК СА ПРЕДЛОЗИМА ПРИМЕНЕ КРАТКОРОЧНИХ МЕРА ЗА ПОБОЉШАЊЕ УПРАВЉАЊА КОМУНАЛНИМ ОТПАДОМ

Конечна верзија Плана управљања отпадом на територији општине Неготин до 2013. године је резултат рада Радне групе за израду Плана по пројектном задатку чији је креатор Савет за израду плана.

План управљања комуналним отпадом у општини Неготин је основни оквир и базни документ за израду појединачних акционих планова који се могу конципирати и на краће временске периоде. Он такође представља изворни документ, заједно са плановима других општина, за израду Регионалног плана управљања комуналним отпадом. Његова вредност је посебно већа јер је израђен сопственим снагама, ангажовањем свих расположивих локалних експерта чији су капацитети током израде стратегије додатно оснажени, па се изгледи за његову успешну имплементацију, сходно европским искуствима, могу сматрати реално позитивном претпоставком.

Да би се са мртве тачке покренули процеси побољшања у управљању комуналним отпадом и заштити животне средине, општина Неготин би током 2009.године требала да предузме следеће активности које имају карактер ургентности:

- Израда плана , постављања контејнера и канти за отпад у сеоским месним заједницама.
- Ажурирање катастра дивљих депонија на територији општине Неготин.
- Аплицирање по Јавном позиву и реализација пројекта уклањања дивљих депонија на територији општине у оквиру пројекта Јавних радова од интереса за Републику Србију .
- Повећање броја рециклабилних компонената које ће се примарном селекцијом одлагати у наменске контејнере .
- Реализација целогодишње едукативне акције упознавања појединаца и свих сектора локалног друштва са домаћом законском регулативом и директивама ЕУ о потреби примене мера за побољшање управљања отпадом и поступања у складу са смерницама овог Плана.

Речник термина

Анаеробна дигестија – процес где се биодеградабилни материјал подстиче на распадање у одсуству кисеоника.

Биодеградабилни отпад – било који отпад који се може подвргнути анаеробној или аеробном разлагању, као што је храна или баштенски отпад, папир и картон.

Биохазардни отпад – категорија опасног отпада која укључује опасан отпад из болница и других здравствених установа, истраживачких постројења, лабораторија, ветеринарских установа, кланица, фарми, и укључује инфективни отпад, патолошки отпад, оштре предмете, фармацеутски отпад, генотоксични отпад, хемијски отпад, кланични отпад и др.

Центри за сакупљање – места која обезбеђује локална власт, где градјани доносе генерално кабасте предмете, као што су кревети, шпорети и баштенски отпад, као и материјале који се могу рециклирати.

Депонија – депонија је место на површини или испод површине земљишта где се отпад одлаже укључујући: интерна места за одлагање (депонија где производјач одлаже сопствени отпад на месту настанка), стална места (више од једне године) која се користе за одлагање отпада, искључујући трансфер станице и складишта.

Дозвола за управљање отпадом – дозвола коју поседује лице чија делатност је складиштење, третман или одлагање отпада, и која садржи услове да се рад са отпадом спроводи на начин којим се штити здравље људи и животна средина.

ЕУ Директиве – правне инструкције ЕУ које повезују све земље чланице и морају бити имплементирани кроз законодавство земаља чланица у прописаним роковима.

Индустријски отпад – је отпад из било које фабрике и било којег индустријског предузећа (изузев рудника и каменолома).

Инертни отпад – је отпад код којег, када је одложен на депонију, не долази до значајних физичких, хемијских или биолошких трансформација.

Инсинерација отпада – термички третман отпада у постројењу за инсинерацију или заједничку инсинерацију.

Интегрално управљање отпадом – укључује бројне кључне елементе и партнере у процесу доношења одлука; коришћење разних опција управљања отпадом са локалним системом одрживог управљања где сваки корак у процесу управљања отпадом представља део целине.

Комерцијални отпад – отпад који настаје у установама које се у целини или делимично баве трговином, бизнисом, спортом, рекреацијом или забавом, искључујући отпад из домаћинства или индустријски отпад.

Компостирање – аутотермно и термофилно биолошко разлагање посебно сакупљеног органског отпада у присуству кисеоника и под контролисаним условима дејством микроорганизама са циљем да се произведе компост.

Комунални отпад – отпад из домаћинства, као и други отпад који је због своје природе и састава сличан отпаду из домаћинства.

Кућни отпад (отпад из домаћинства) – отпад из домаћинства који сакупља комунално предузеће, од сакупљања кабастог отпада, сакупљања опасног отпада из домаћинства и одвојено сакупљање баштенског отпада, као и отпад од чишћења улица, отпаци, и отпад из Центара за сакупљање.

Неопасан отпад – било који отпад који није дефинисан као опасан.

Одлагање отпада – операција коначног збрињавања отпада на депонију.

- Одрживо управљање отпадом** – ефикасно коришћење материјалних ресурса, смањење количине отпада која се производи, а када је отпад произведен поступање са њим на начин који активно доприноси економским, социјалним и еколошким циљевима одрживог развоја.
- Опасан отпад** – отпад који има бар једну од опасних карактеристика (експлозивност, запаљивост, склоност оксидацији, органски је пероксид, акутна отровност, инфективност, склоност корозији, у контакту са ваздухом ослобађа запаљиве гасове, у контакту са ваздухом или водом ослобађа отровне супстанце, садржи токсичне супстанце са одложеним хроничним деловањем, као и екотоксичне карактеристике), као и амбалажа у којој је био или јесте спакован опасан отпад.
- Отпад** је предмет или супстанца који власник одлаже, намерава да одложи или се захтева да одложи у складу са законом.
- Поновна употреба** – употреба производа који се могу користити вишепута као што је амбалажа за виšekратну употребу.
- Произвођач отпада** - правно или физичко лице чијом делатношћу се производи отпад.
- Рециклажа** - је прерада отпадних материјала у производном процесу за првобитну или другу намену, укључујући и органску рециклажу, без искоришћавања енергије.
- Редукција** - приоритетна акција за постизање што је могуће већег смањења отпада.
- Региони за управљање отпадом** - подразумева технолошко-процесне целине које обухватају више суседних општина на којима отпад настаје и заједнички се решава на међуопштинском нивоу остваривањем сарадње општина из тог региона
- Сакупљање отпада** - је активност систематског сакупљања, раздвајања и/или мешања отпада ради даљег третмана или одлагања.
- Трансфер станица** - је место до којег се отпад допрема ради раздвајања или претовара пре транспорта на друго место ради третмана или одлагања.
- Третман отпада** - обухвата физичке, термичке, хемијске или биолошке процесе укључујући и раздвајање отпада, који мењају карактеристике отпада са циљем смањења запремине или опасних карактеристика, као и рециклажу или поновно искоришћење отпада.
- Управљање отпадом** - је спровођење прописаних мера поступања са отпадом у оквиру сакупљања, транспорта, третмана и одлагања отпада, укључујући и надзор над тим активностима и бригу о постројењима за управљање отпадом после затварања.

Прилози

ПРИЛОГ 1

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОПШТИНА НЕГОТИН

ЕКО ФОНД

Број 4

04.01.2007 год.

На основу члана 18. став 1. тачка 9. Закона о локалној самоуправи («Службени гласник РС», бр. 9/02, 33/04, 135/04 и 62/06) и члана 18. Статута општине Неготин («Службени лист општине Неготин», број 12/06), Скупштина општине Неготин на седници одржаној дана 28. 12. 2006. године, д о н е л а ј е

О Д Л У К У О ПРИСТУПАЊУ ИЗРАДИ ЛОКАЛНОГ ПЛАНА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ НЕГОТИН

Члан 1.

Приступа се изради Локалног плана управљања отпадом на територији општине Неготин.

Циљ израде Плана управљања отпадом је допринос одрживом развоју општине, тако што ће се успостављањем Плана управљања отпадом контролисати генерисање отпада, редуковати утицај отпада на околину, побољшати ефикасност коришћења ресурса, обезбедити исправно одлагање и повећати економске могућности које се могу црпети из отпада.

Члан 2.

За израду Локалног плана управљања отпадом, Скупштина општине Неготин образоваће посебном Одлуком радна тела за припрему и израду плана управљања отпадом.

Одлуком о образовању радних тела биће утврђено која су то радна тела, структура и број чланова радних тела, њихов задатак и рок за извршење задатка.

Члан 3.

Израда Локалног плана управљања отпадом на територији општине Неготин финансираће се из буџета општине Неготин и других извора.

Члан 4.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у («Службеном листу општине Неготин»).

Број: 352-321/2006-I
28.12.2006. године
Неготин

**СКУПШТИНА ОПШТИНЕ НЕГОТИН
ПРЕДСЕДНИК,**

Др Кристијан Николић

На основу члана 30. Закона о заштити животне средине («Службени гласник РС», бр. 135/04), члана 2. Закона о комуналним делатностима («Службени гласник РС», бр. 16/97 и 42/98), члана 30. и 34. Закона о локалној самоуправи («Службени гласник РС», бр. 9/02, 33/04, 135/04 и 62/06) и члана 18. Статута општине Неготин («Службени лист општине Неготин», број 12/06), Скупштина општине Неготин на седници одржаној дана 28.12. 2006. године, д о н е л а ј е

О Д Л У К У
О ОБРАЗОВАЊУ РАДНИХ ТЕЛА ЗА ПРИПРЕМУ ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИСАНО
УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ У ОПШТИНИ НЕГОТИН

Члан 1.

У циљу припреме Плана за интегрисано управљање отпадом који ће обухватити територију општине Неготин, образује се Савет Плана и радна група за припрему Плана као радна тела Скупштине општине Неготин.

Члан 2.

Савет Плана чине председник, заменик председника и 5 чланова које председник општине именује посебним Решењем и то из: ЕКО Фонда, из комуналних делатности, Општинске управе, области здравства, просвете, привреде, невладиног сектора, правне струке, месних заједница и медија.

Члан 3.

Радну групу за припрему Плана чине председник, заменик председника и 9 чланова које председник општине именује посебним Решењем из области комуналних делатности, ЕКО фонда, привреде, здравства, просвете, економије, права, геологије и саобраћаја укључујући и представнике месних заједница и из области екологије.

Члан 4.

Задатак Савета Плана је:

- Да идентификује и евидентира проблеме у области управљања отпадом у општини,
- да дефинише циљеве припреме Плана,
- да припреми начелни оквир и временске оквире припреме Плана за радну групу,
- да дефинише пројектни задатак за припрему Плана,
- да прати рад радне групе на припреми Плана кроз повремене заједничке састанке са радном групом,
- да размотри припремљен План од стране радне групе и
- да у року од 12 месеци поднесе Скупштини општине извештај и предложи усвајање Плана.

Члан 5.

Задатак радне групе за припрему Плана је:

- Да дефинише регулативни оквир припреме Плана,
- Да прикупи и обради основне информације о територији, садржајима и стоновништву општине,
- да прикупи и обради податке о економским активностима у општини,
- да прикупи податке и изврши анализу постојећег институционалног оквира управљања отпадом у општини,
- да прикупи и обради податке о постојећем начину сакупљања, транспорта и одлагања отпада,
- да прикупи и обради податке о постојећим количинама и врстама отпада које се сакупљају,
- да прикупи и обради податке о развијености селекције и рециклаже отпада у општини,

- да на основу истраженог стања дефинише специфичне циљеве Плана и прецизан садржај Плана,
- да анализира стање, прогнозира развој ситуације, испита варијантна решења и дефинише најбоље опције за поступање у појединим аспектима управљања отпадом,
- да на основу свих претходних активности елаборира планске поставке у области управљања отпадом укључујући и стратегију имплементације Плана,
- да припреми Акциони план реализације Плана управљања отпадом укључујући, уз динамику реализације и носиоце односно одговорне за поједине активности.

Члан 6.

Радна група је дужна да на заједничким састанцима са саветом Плана подноси извештаје о раду на плану, постигнутим резултатима и проблемима на које се наилази у току рада, као и да предложи начин решавања таквих проблема.

Члан 7.

Стручне и административне послове за Савет Плана и радну групу за припрему Плана обављаће ЕКО фонд и Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности.

Члан 8.

Ову Одлуку објавити у («Службеном листу општине Неготин»).

Број: 352-322/2006-I

28.12.2006. године

Неготин

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ НЕГОТИН

ПРЕДСЕДНИК,

Др Кристијан Николић

Kristijan Nikolic

На основу члана 39. Статута општине Неготин («Сл.лист општине Неготин», број 12/06) и члана 2. Одлуке о образовању радних тела за припрему плана за интегрисано управљање отпадом у општини Неготин («Сл. лист општине Неготин», број:37/06) председник општине Неготин, д о н о с и

РЕШЕЊЕ

**О ИМЕНОВАЊУ САВЕТА ПЛАНА ЗА ПРИПРЕМУ ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИСАНО
УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ У ОПШТИНИ НЕГОТИН**

I

У Савет плана за припрему Плана за интегрисано управљање отпадом у Општини Неготин именују се:

1. Дивнић Оливера, председник- Еко Фонд,
2. Видановић Слободан, зам. председника – ЈКП «Бадњево»,
3. Петровић Братислав, члан – Завод. за урб. план. и пројектовање
4. Дојчиновић Мирјана, члан – Општинска управа општине Неготин,
5. Предић Олга, члан - Општинска управа општине Неготин,
6. Ристић Миодраг – члан – ИХП Прахово,
7. Алексић Тијана, члан – Републички ветеринарски инспектор.

II

Задатак Савета утврђен је Одлуком о образовању радних тела за припрему Плана за интегрисање управљање отпадом у Општини Неготин, а рок за извршење задатка је 12 месеци.

III

Решење објавити у «Службеном листу општине Неготин».

IV

Решење доставити: председнику, заменику председника и члановима Савета плана, Еко Фонду, Одељењу за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности и архиви.

Број:501-2/2007-II/08
Дана:26.01.2007.године
Неготин

**ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ НЕГОТИН,
Радмила Геров, дипл. инж. електронике**

На основу члана 39. Статута општине Неготин («Сл. лист општине Неготин», број 12/06) и члана 2. Одлуке о образовању радних тела за припрему плана за интегрисано управљање отпадом у општини Неготин («Сл. лист општине Неготин», број: 37/06) председник општине Неготин, д о н о с и

РЕШЕЊЕ

**О ИМЕНОВАЊУ РАДНЕ ГРУПЕ ЗА ПРИПРЕМУ ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИСАНО
УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ У ОПШТИНИ НЕГОТИН**

I

У Радну групу за припрему Плана за интегрисано управљање отпадом у Општини Неготин именују се:

1. Радосављевић Драган, председник – ЈКП «Бадњево»,
2. Дијановић Слободан, зам. председника - Еко Фонд,
3. Петровић Данило, члан – Еколошко друштво «Бадем»,
4. Димитријевић Др Нинослав, члан – Медицински центар,
5. Маљевић Биљана, члан – ЈКП «Бадњево»,
6. Крачуновић Радмило, члан – ЈКП «Бадњево»,
7. Михајловић Драгица, члан – Еко Фонд,
8. Станковић Миодраг, члан – Еко Фонд,
9. Марјановић Вукосава, члан – ИХП Прахово,
10. Радовановић Драган, члан – Еколошки инспектор Општинске управе
11. Ранђеловић Томислав, члан – ЈП за грађевинско земљиште.

II

Задатак Радне групе утврђен је Одлуком о образовању радних тела за припрему Плана за интегрисано управљање отпадом у Општини Неготин, а рок за извршење задатка је 12 месеци.

III

Решење објавити у «Службеном листу општине Неготин».

IV

Решење доставити: председнику, заменику председника и члановима Радне групе, Еко Фонду, Одељењу за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности и архиви.

Број: 501-3/2007-II/08
Дана: 26.01.2007. године
Неготин

ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ НЕГОТИН,
Радмила Герое, дипл. инж. електронике

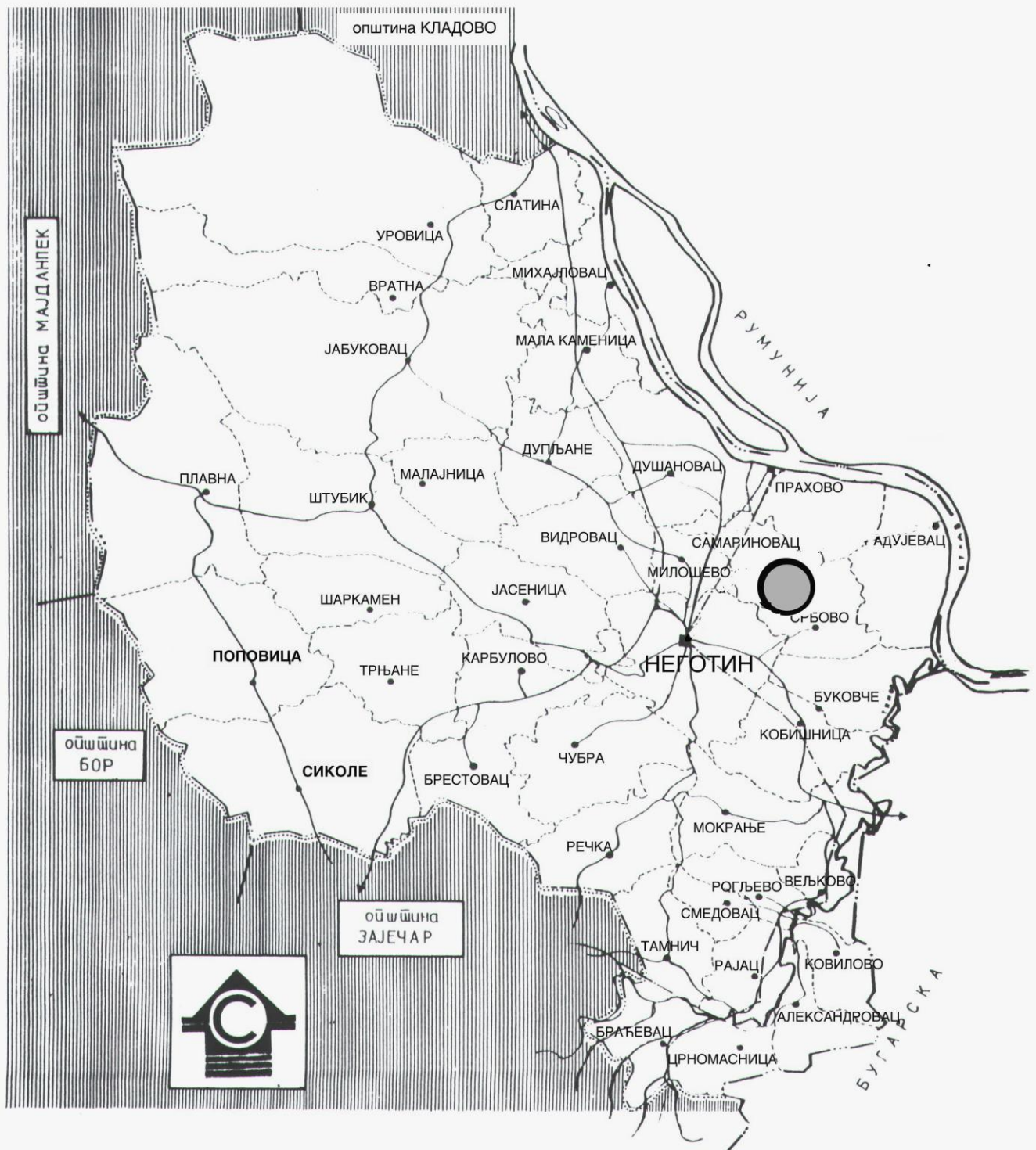

ПРИЛОГ 5

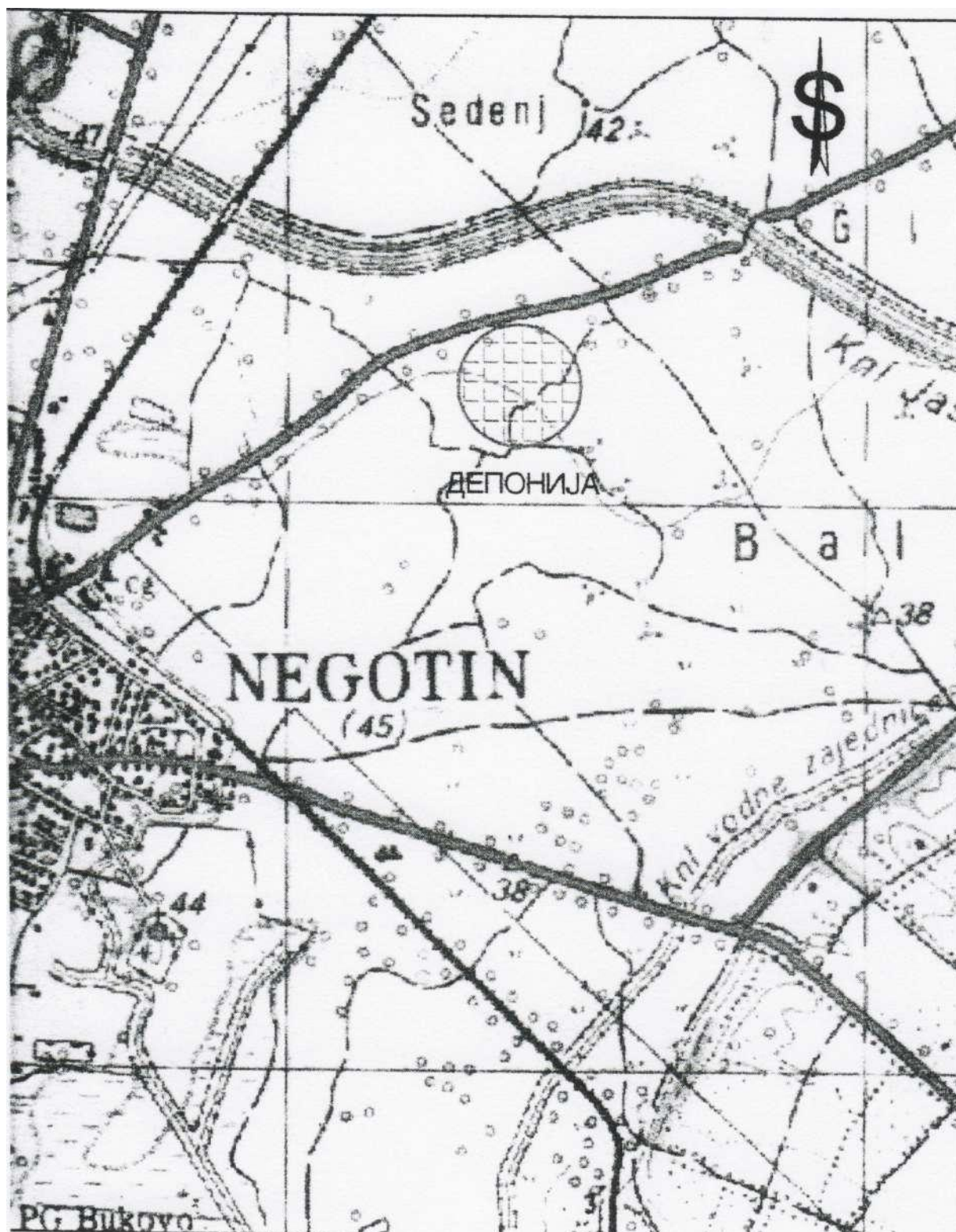
ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ ОПШТИНЕ НЕГОТИН У ОДНОСУ НА ПРОСТОРНУ ЦЕЛИНУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

**КАРТА ОПШТИНЕ СА УЦРТАНИМ ПОЛОЖАЈЕМ
ПОСТОЈЕЋЕ ДЕПОНИЈЕ**

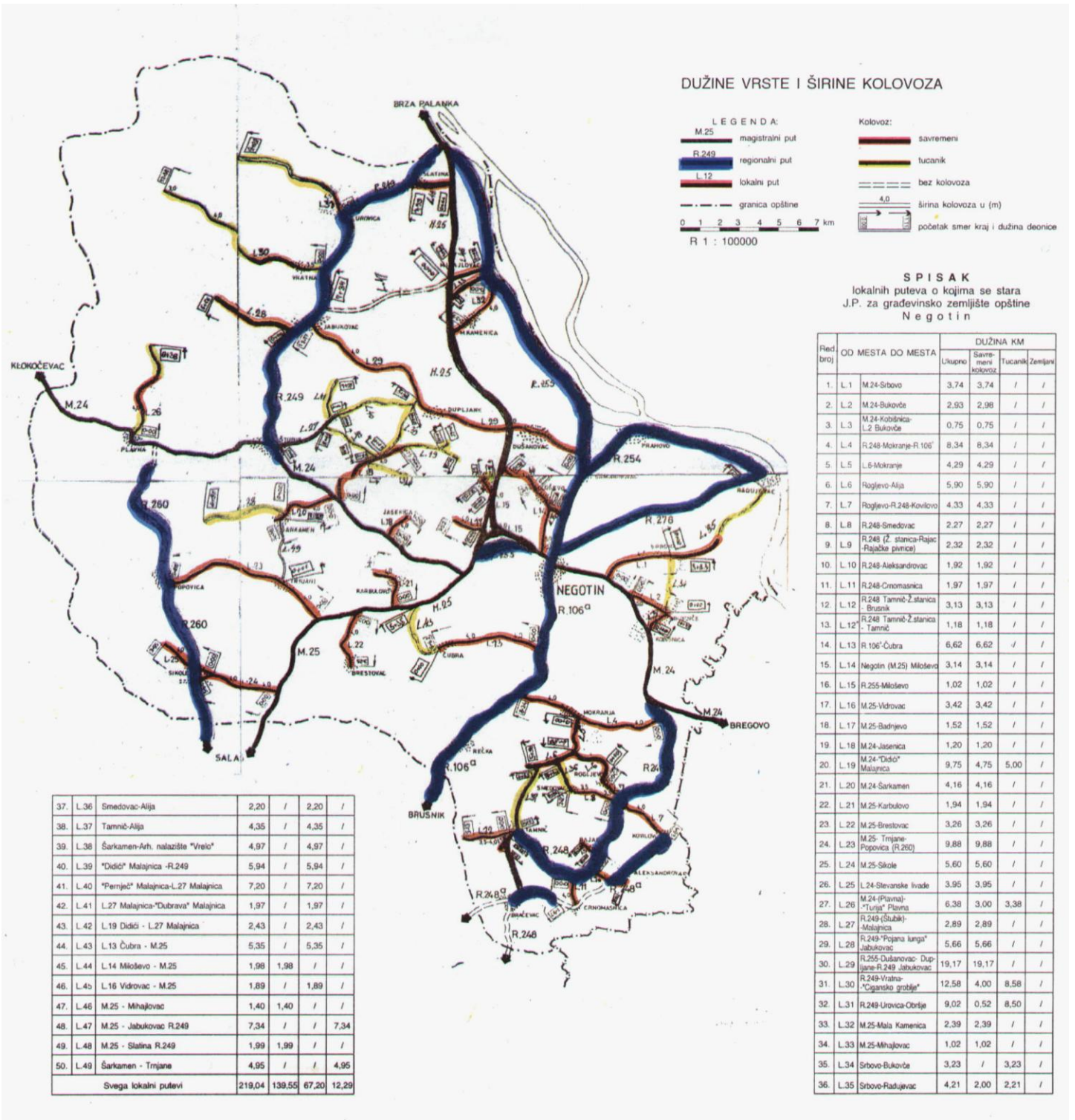

ПОЛОЖАЈ ПОСТОЈЕЋЕ ДЕПОНИЈЕ У ОДНОСУ НА НЕГОТИН

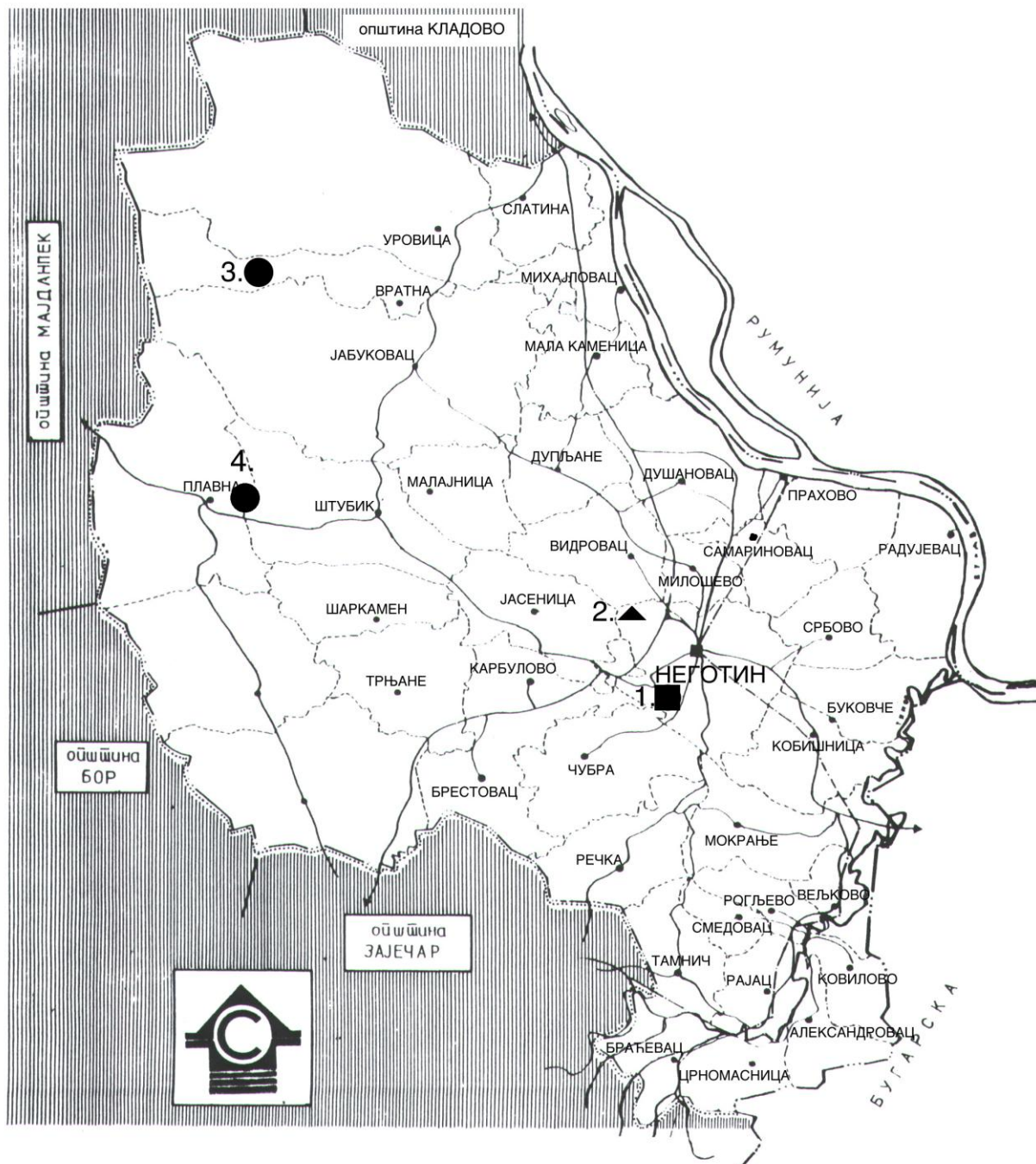

ПРИЛОГ 8

ПУТНА МРЕЖА ОПШТИНЕ НЕГОТИН

**ЗАШТИЋЕНА ПРИРОДНА ДОБРА
НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ НЕГОТИН**

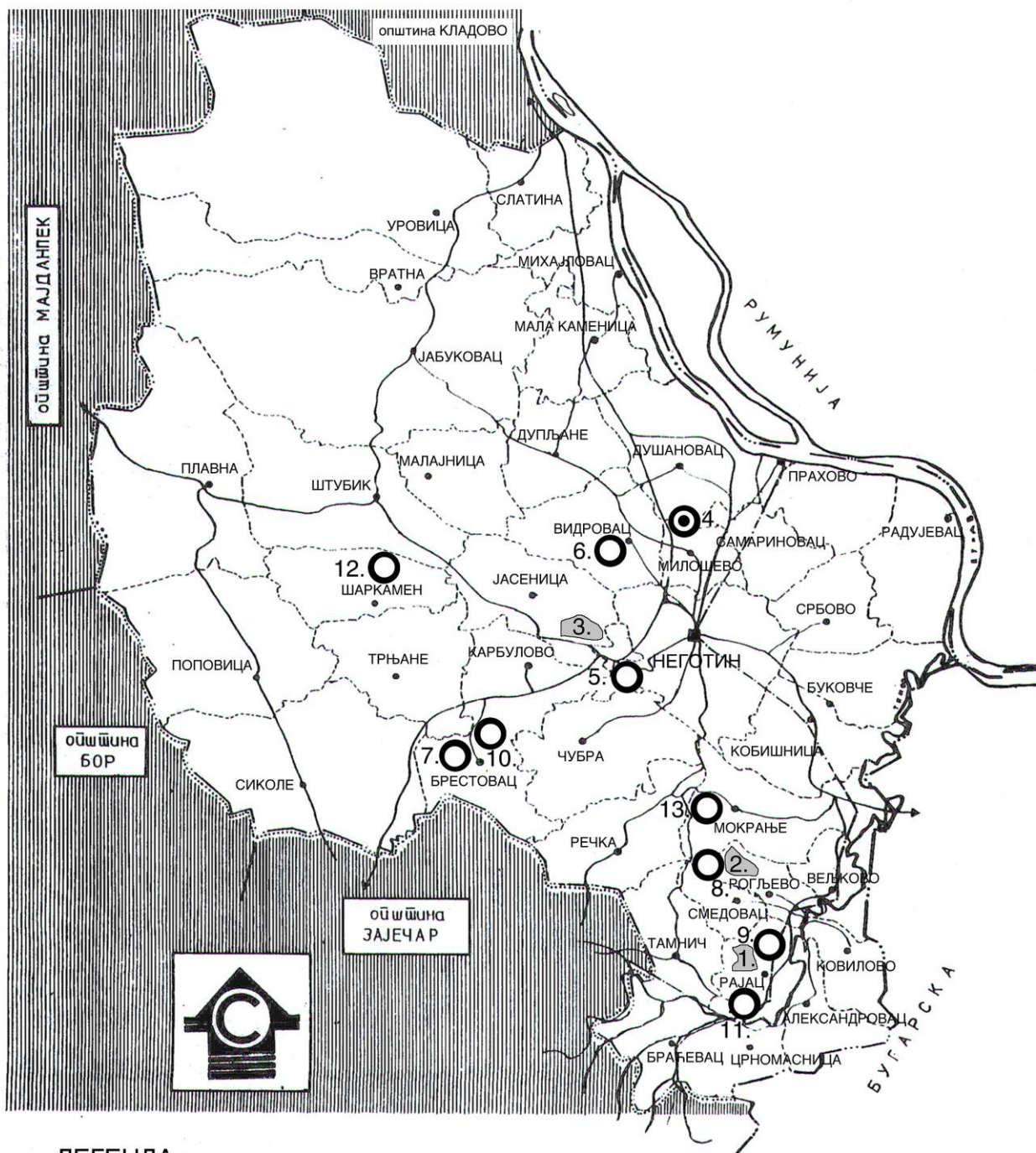

ЛЕГЕНДА :

- РЕЗЕРВАТИ ПРИРОДЕ (СТРОГИ РЕЗЕРВАТИ ПРИРОДЕ)
1. БУКОВО
- ▲ ПАРК ШУМЕ
2. БАДЊЕВО
- СПОМЕНИЦИ ПРИРОДЕ - ГЕОМОРФОЛОШКИ
3. КАЊОН РЕКЕ ВРАТНЕ СА ДВЕ ПРЕРАСТИ
4. ПРЕРАСТ У КАЊОНУ РЕКЕ ЗАМНЕ

ЗАВОД ЗА УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ И ПРОЈЕКТОВАЊЕ ОПШТИНЕ НЕГОТИН

**ЗАШТИЋЕНА НЕПОКРЕТНА КУЛТУРНА ДОБРА
НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ НЕГОТИН**

ЛЕГЕНДА :

- НЕПОКРЕТНА КУЛТУРНА ДОБРА ОД ИЗУЗЕТНОГ ЗНАЧАЈА
А) ПРОСТОРНО КУЛТУРНО - ИСТОРИЈСКЕ ЦЕЛИНЕ
- НЕПОКРЕТНА КУЛТУРНА ДОБРА ОД ВЕЛИКОГ ЗНАЧАЈА
Б) СПОМЕНИЦИ КУЛТУРЕ
- НЕПОКРЕТНА КУЛТУРНА ДОБРА
Б) СПОМЕНИЦИ КУЛТУРЕ
Ц) АРХЕОЛОШКА НАЛАЗИШТА

А)

1. РАЈАЧКЕ ПИВНИЦЕ СА СТАРИМ СЕОСКИМ ГРОБЉЕМ
2. РОГЉЕВАЧКЕ ПИВНИЦЕ
3. ШТУБИЧКЕ ПИВНИЦЕ (РУРАЛНИ ОБЈЕКТИ)

Б)

4. МАНАСТИР КОРОГЛАШ
5. МАНАСТИР БУКОВО
6. КОМПЛЕКС СТАРИХ ЧЕСАМА У ЦЕНТРУ СЕЛА ВИДРОВАЦ
7. КУЋА СА ЈАЗЛУКОМ У СЕЛУ БРЕСТОВАЦ
8. СТАРО ГРОБЉЕ У РОГЉЕВУ
9. СТАРО ГРОБЉЕ У РАЈЦУ
10. ЂОКИНСКЕ ВОДЕНИЦЕ
11. КУЋА ПРВОБОРЦА МОМЧИЛА РАНКОВИЋА У СЕЛУ РАЈЦУ

Ц)

12. ШАРКАМЕН
13. МОКРАЊСКЕ СТЕНЕ